

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

พฤติกรรมของผู้ลงทุนต่อการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย
ในเขตกรุงเทพมหานคร ช่วงปี พ.ศ. 2541-2544

Investor Behavior toward Thai Commercial Bank Deposits
in Bangkok During 1998-2001

โดย
นางสาวสุภา ถาวรรุ่งโรจน์
รหัสประจำตัว 43066613

จ.ว.
จ.ร. ๖๖

เลขหน้..... 2545
เลขทะเบียน..... 45025
วัน, เดือน, ปี..... 17 ส.ค. 2546

.b.....
.i.....

เสนอ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานที่ออกสู่สาธารณะเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

- ชื่อเรื่อง : พฤติกรรมของผู้ลงทุนต่อการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย ในเขต กรุงเทพมหานคร ช่วง ปี พ.ศ. 2541-2544
- นักศึกษา : นางสาวสุวภา ถาวรรุ่งโรจน์
- ระดับการศึกษา : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : บริหารธุรกิจ
- อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร

เงินออมเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศ และสถาบันการเงินเป็นแหล่งที่สามารถระดมเงินออมได้มากที่สุด โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ไทย โดยที่บุคคลธรรมดาเป็นกลุ่มที่มีบทบาทมากที่สุดในการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย แต่ในช่วงปี พ.ศ.2541-2544 เป็นช่วงวิกฤตทางการเงินของประเทศไทย ได้ส่งผลกระทบต่อผู้ออมเงินจำนวนมากดังนั้นจึงเป็นที่มาของการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการออมเงินในช่วงอัตราดอกเบี้ยเงินออมลดลงอย่างต่อเนื่อง และเพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการ และนำไปวางแผนทางการตลาดเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ออมเงินให้ได้มากที่สุด โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย จำนวน 384 ตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 25-34 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับ 10,000 ถึง 30,000 บาท มีสัดส่วนการออมเงินร้อยละ 5-20 ของรายได้ต่อเดือน นิยมใช้บริการ บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ โดยตนเองเป็นผู้ตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์เพื่อการออมเงิน และมีความถี่ในการใช้บริการเคาน์เตอร์ธนาคารพาณิชย์เดือนละ 2-3 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์การใช้บัญชีเงินฝากเพื่อเป็นบัญชีเงินออมเดือน หากธนาคารพาณิชย์ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงจะออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ลดลง และลงทุนรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มขึ้น โดยจะนำเงินไปลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลหรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ซึ่งโดยส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่าผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนรูปแบบอื่น ๆ จะมากกว่าการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย โดยที่อัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนที่สูงได้รับความสำคัญในด้านคุณภาพเงินออมเป็นอันดับแรก

อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันทำให้สัดส่วนการออมเงินต่างกัน อายุ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันทำให้ความถี่ในการใช้บริการต่างกัน เพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกันทำให้พฤติกรรมการออมเงินเมื่อธนาคารพาณิชย์ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงแตกต่างกัน โดยภาพรวมแล้วเพศที่แตกต่างกันทำให้การเลือกใช้บริการใช้บัญชีเงินฝากต่างกัน อายุ และอาชีพที่ต่างกัน ทำให้ผู้ที่มีส่วนในการตัดสินใจต่างกัน ส่วนวัตถุประสงค์การใช้บัญชี รูปแบบ และเหตุผลการลงทุน เมื่ออัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ลดลง ไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามทุกปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนความมั่นคง และความเร็วในการบริการเป็นปัจจัยที่ถูกจัดอันดับให้มีความสำคัญมากที่สุด โดยภาพรวมแล้วปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไม่ทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยมีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยคือ กลยุทธ์ทางการแข่งขันในด้านการระดมเงินออมของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินในปัจจุบัน จะต้องมุ่งเน้นกลยุทธ์ด้านความเชื่อมั่นของสถาบัน และความเร็วในการบริการ ต้องปรับปรุงและสรรหาสร้างรูปแบบบริการที่เพิ่มประสิทธิภาพ และความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการแทนการแข่งขันด้านอัตราดอกเบี้ย และการส่งเสริมการขายซึ่งไม่ได้ได้รับความสนใจเท่าที่ควร

ABSTRACT

Title : Investor Behavior toward Thai Commercial Bank Deposits
In Bangkok During 1998-2001

Student : Miss Suwapa Tawonrungroadjn

Level of Study : Master of Business Administration

Major : Business Administration

Advisor : Associate Professor Dr. Kulkanya Napompech

Deposits are important for a country's development. Financial institutions especially commercial bank, have the greatest capital collection. Most bank deposits come from individuals, but during 1998-2001, the financial crisis of Thailand, which affected many investors. Thus this research aims to study for the above mentioned issues.

The objectives of this study are to understand investor behavior toward Thai commercial bank deposits, and factors for investors to make bank deposits during the financial crisis in which interest rates decreased continuously. This study will analyze the improvement and development of bank services and marketing plans in order to create customer satisfaction, by using the questionnaire with 384 investors who used Thai bank services.

The results indicated that most of the respondents are female, 25-34 years of age, single, graduated with bachelor's degrees, are working in the private sectors and have monthly earnings ranging from 10,000 to 30,000 Baht. The monthly deposit rate is 5-20 % of salary. Saving accounts are the most frequently used. Respondents made the decision to make bank deposit by themselves. Frequency of using bank counter service is 2-3 times per month. Transfer for salary payment is the most common objective of using bank accounts. In the case that interest rates decrease, investor will decrease deposits and invest more in government bonds in order to have more benefit than from

bank interest. The first priority those respondents gave as important for deposit quality is high interest rate.

Saving percentage classified by age, education, occupation, and salary are significantly different. Frequency of using bank counter services classified by age and salary are significantly different. Type of account classified by sex is significantly different. Savings behavior classified by sex and education are significantly different. People who make a decision for bank deposits classified by age and occupation are significantly different. Objective of using bank accounts, investment sources and reasons for investments classified by all self-factors are not significantly different. Respondents need institutional stability and fast service at a high level. Thai bank saving factors as classified by all self-factors are not significantly different.

Suggestions that can be made from the study regarding the marketing strategies that the bank should take into consideration consist of institution stability, fast service and more improvement and development in services efficiency in order to facilitate customers instead of interest competition.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาอิสระครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ซึ่งสละเวลาอัน มีค่าเพื่อให้ความรู้และคำแนะนำต่าง ๆ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่มา ตลอด และดร.อุรสา บัวตะมะ กรรมการการศึกษาอิสระที่ได้กรุณาให้คำแนะนำสำหรับการศึกษา ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาของท่านอาจารย์ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณครอบครัวของผู้ศึกษาที่เป็นกำลังใจให้ทุกเวลา รวมทั้งเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วน ร่วมในการให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนองาน บรรณารักษ์ห้องสมุด มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ตลอดจนคุณพาวชัญญ์ ชูอำไพ และเจ้าหน้าที่ของคณะเทคโนโลยีการเกษตร ทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และขอบคุณทุกท่านที่ ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ทำให้การศึกษาอิสระนี้สำเร็จลงด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในโครงการปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจ ภาควิชา บริหารธุรกิจเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร ที่ได้ให้ความรู้ ความเข้าใจทางวิชาการเป็นสิ่งที่ มี คุณค่ายิ่ง หากการศึกษาอิสระนี้มีคุณประโยชน์ใด ๆ ผู้ศึกษาขอมอบไว้เป็นเครื่องสักการะในคุณ ความดีของครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้ศึกษามาแต่เยาว์วัย

สุวภา ถาวรรุ่งโรจน์

30 กันยายน 2545

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(1)
สารบัญ	(2)
สารบัญตาราง	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญ และปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์	4
การตรวจเอกสาร	5
วิธีการศึกษา	13
สมมติฐานการศึกษา	18
บทที่ 2 การออม ตลาดการเงิน และ สถาบันการเงิน	19
โครงสร้างสถาบันการเงิน	40
โครงสร้างระบบธนาคารพาณิชย์	46
โครงสร้างระบบธนาคารพาณิชย์ไทย	48
โครงสร้างเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์	51
สถานการณ์และภาวะการแข่งขันการระดมเงินออม	62
บทที่ 3 การวิเคราะห์ผลการศึกษา	65
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	65
พฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย	68
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย	75
ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย	77
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย	81

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
บทที่ 4 สรูปและข้อเสนอแนะ	85
สรูป	85
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	93
ประวัติผู้เขียน	98

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การเปรียบเทียบปริมาณเงินออมและเงินลงทุนของประเทศไทย	19
2	การเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ และอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	21
3	การเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยบัญชีเงินฝากออมทรัพย์กับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์	22
4	การเปรียบเทียบยอดสินทรัพย์รวมของสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ	41
5	การเปรียบเทียบปริมาณเงินออมจากภาคครัวเรือน และสถาบันการเงินที่ไม่แสวงหากำไร ของสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ	43
6.	แสดงรายได้ต่อหัวของประชากรไทย และผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไทย ราคาตลาด เปรียบเทียบ ใน ปี พ.ศ. 2540-2544	43
7.	การเปรียบเทียบปริมาณเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ	45
8.	การเปรียบเทียบปริมาณเงินออมระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทยและธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ	47
9.	การเปรียบเทียบปริมาณเงินให้กู้ยืมและปริมาณเงินลงทุนในหลักทรัพย์ระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทยและธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ	48
10.	แสดงปริมาณสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณเงินออม และปริมาณสินเชื่อหลังหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญแล้ว ของธนาคารพาณิชย์ไทย	50
11.	การเปรียบเทียบมูลค่าเงิน (ปริมาณเงิน) ในบัญชีเงินฝาก จำแนกตามประเภทบัญชีเงินฝากของธนาคารพาณิชย์	52
12.	การเปรียบเทียบมูลค่าในบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลาหรือบัญชีเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามระยะเวลา	53
13	การเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยในธนาคารพาณิชย์ไทยจำแนกตามประเภทบัญชีเงินฝาก	54
14	การเปรียบเทียบมูลค่าเงินในบัญชีเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์จำแนกตามขนาดของบัญชีเงินฝาก	55
15	การเปรียบเทียบจำนวนบัญชีในระบบธนาคารพาณิชย์จำแนกตามขนาดของบัญชีเงินฝาก	56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่	หน้า
16. การเปรียบเทียบปริมาณเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามประเภทผู้ออม	58
17. การเปรียบเทียบปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามเขตการปกครอง	60
18. การเปรียบเทียบปริมาณเงินออม อัตราการเปลี่ยนแปลง และอัตราดอกเบี้ยเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ	61
19. การเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเงินออมประเภทบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา 1 ปีโดยเฉลี่ย จำแนกตามสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ	63
20. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	66
21. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	66
22. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ	66
23. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	67
24. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	68
25. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	68
26. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสัดส่วนเงินออมต่อรายได้	69
27. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทบัญชีเงินฝาก	69
28. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผู้ตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์	70
29. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความถี่การใช้บริการเคาน์เตอร์ธนาคารพาณิชย์ไทย	71
30. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวัตถุประสงค์การใช้บัญชีเงินฝาก	71
31. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมการออมหลังจากอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ไทยลดลง	72
32. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทางเลือกหากอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ลดลง	73
33. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลการเลือกลงทุนรูปแบบต่าง ๆ	74
34. จำนวนความถี่และค่าเฉลี่ยของลำดับความสำคัญของคุณภาพของเงินออม	74
35. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย	78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่		หน้า
36	จำนวนความถี่และค่าเฉลี่ยของลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย	81
37	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย	84

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ในระบบเศรษฐกิจที่ต้องการการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ย่อมต้องอาศัยระบบการเงินที่มีประสิทธิภาพ บทบาทด้านหนึ่งของระบบการเงินก็คือ บทบาทในฐานะเป็นตัวกลางทางการเงินที่ทำหน้าที่รองรับเงินออมส่วนที่เหลือจากการบริโภคของหน่วยเศรษฐกิจที่อาจกลายเป็นส่วนรั่วไหลของระบบได้ ถ้าเงินออมดังกล่าวไม่ได้ถูกนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เงินออมนี้จะถูกนำไปจัดสรรให้แก่หน่วยเศรษฐกิจที่ต้องการเงินทุน ถ้าตัวกลางทางการเงินทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะมีส่วนในการสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้อย่างราบรื่น นั่นก็คือระบบการเงิน และการทำหน้าที่ของตัวกลางทางการเงินที่มีประสิทธิภาพจะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ¹

ปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจของประเทศ คือ การลงทุน โดยที่มาของแหล่งเงินทุนมีอยู่ 2 แหล่งคือ แหล่งเงินทุนภายในประเทศ และ แหล่งเงินทุนภายนอกประเทศ โดยแหล่งเงินทุนภายในประเทศเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญเนื่องจากมีต้นทุนที่ต่ำกว่า แหล่งเงินทุนภายในประเทศ ได้มาจากการระดมเงินออมจากประชาชนเพื่อนำไปใช้ในการลงทุน ดังนั้นเงินออมของประชาชนในประเทศ จึงถือเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ช่องทางในการออมเงินของประชาชนที่สำคัญที่สุดนับตั้งแต่อดีตจวบจนถึง ณ ปัจจุบัน คือ การออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ ถึงแม้ว่าช่วงเวลาก่อนหน้านี้อาจได้มีบริษัทเงินทุน และ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เข้ามามีบทบาทในการแย่งส่วนแบ่งเงินออมกับธนาคารพาณิชย์ก็ตาม แต่เหตุการณ์วิกฤตการณ์ทางการเงินในช่วงปี พ.ศ.2540 – พ.ศ.2541 ที่ผ่านมาส่งผลให้บริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์จำนวนมากถูกปิดกิจการลง ทำให้บทบาทการเป็นคู่แข่งในการระดมเงินออมจึงลดน้อยลง ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงยังคงเป็นสถาบันการเงินที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน โดยธนาคารพาณิชย์มีหน้าที่สำคัญในการเป็นสื่อกลางทางการเงิน เป็นผู้ระดมเงินทุน และจัดสรร

---

¹ ศรชัย เตรียมวรกุล.2543. "ปัจจัยกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย". กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เงินทุนไปยังหน่วยผลิตต่าง ๆ ในรูปของสินเชื่อ ธนาคารพาณิชย์จึงเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างสรรผลผลิตของประเทศเพื่อให้เกิดความเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคภายในประเทศ และการจัดจำหน่ายยังไปต่างประเทศ อันจะส่งผลต่อรายได้ของประชาชนไปจนถึงรายได้ประชาชาติ เสมือนว่าธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยส่วนรวมเป็นอย่างมาก² และยังคงเป็นสถาบันการเงินที่ได้รับความไว้วางใจจากทั้งประชาชน ภาคธุรกิจ และองค์กรต่าง ๆ เพื่อการออมเงินมากที่สุด อันมีสาเหตุเนื่องจากการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์นั้นมีความสะดวกรวดเร็ว และมีความเสี่ยงต่ำ³

แต่อย่างไรก็ดี นับจากครึ่งหลังของปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน อัตราดอกเบี้ยระยะสั้น และอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก-เงินกู้ได้ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสืบเนื่องมาจากการที่ระบบธนาคารพาณิชย์มีสภาพคล่องส่วนเกินเป็นจำนวนมาก ซึ่งเกิดจากการเพิ่มทุนและเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ที่เพิ่มขึ้น ขณะที่การปล่อยสินเชื่อยังทำได้ไม่มากเท่าที่ควร รวมถึงผลจากนโยบายผ่อนคลายทางการเงินของรัฐบาล³

แม้ว่าธนาคารพาณิชย์ได้มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินออมลงอย่างต่อเนื่อง แต่ปริมาณเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ก็ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ยกเว้น ณ สิ้นปี 2542 ที่เงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ปรับตัวลดลง เนื่องจากความวิตกกังวลต่อปัญหา Y2K จึงมีการเคลื่อนย้ายเงินออมออกจากระบบธนาคารพาณิชย์) เนื่องจากช่องทางในการลงทุนรูปแบบอื่น ที่มีความเสี่ยงต่ำ และให้ผลตอบแทนสูงกว่าการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์แทบจะไม่มี จึงทำให้การเคลื่อนย้ายเงินออมออกจากระบบธนาคารพาณิชย์มีค่อนข้างน้อย การปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินออมของธนาคารพาณิชย์ จึงเป็นแค่เพียงการแบ่งเบาภาระต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารพาณิชย์เท่านั้น แต่มิได้ทำให้สภาพคล่องส่วนเกินลดลง เนื่องจากเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์มิได้ปรับลดลงแต่อย่างใด³ และสืบเนื่องจากเหตุการณ์นี้ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต่างต้องเร่งปรับกลยุทธ์การจูงใจผู้ออมเงินด้วยการแข่งขันด้านการบริการ และการพัฒนาระบบงานเทคโนโลยี แทนการจูงใจผู้ออมเงินด้วยอัตราดอกเบี้ย จากการที่ธนาคารพาณิชย์ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินออมลงอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งอัตราดอกเบี้ยเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์อยู่ในระดับต่ำเป็นประวัติการณ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค ผู้ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์จำนวนมาก โดยเฉพาะกลุ่มผู้ออมที่อาศัยรายได้

² ผลาทิพย์ เต็มสุขนรินทร์. 2543. "วิกฤตการณ์และความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ในประเทศไทย โดยแบบจำลองโพรมิท และแบบจำลองโลจิก". กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เอกสารนี้เป็น³ บริษัท ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด. "เศรษฐกิจปริทัศน์". (มีนาคม 2544) : 1-3. โยชนด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากดอกเบี้ยเพื่อการยืมชีพ และ/หรือดำเนินกิจกรรม หรือธุรกรรมต่าง ๆ และยังคงให้เกิดกระแส
 วิพากษ์วิจารณ์การทำหน้าที่ของธนาคารพาณิชย์ไทยในฐานะเป็นตัวกลางทางการเงินว่าเป็นการ
 เอาเปรียบผู้ออมเงิน โดยการที่ธนาคารพาณิชย์ไทยเรียกرسومต่างของอัตราดอกเบี้ยในระดับสูง
 จึงก่อให้เกิดการต่อต้านพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์

นอกจากนั้นการที่ธนาคารพาณิชย์ไทยเรียกเก็บส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในระดับสูง ยังเป็น
 การส่งผลเสียคือ ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ¹ จากสาเหตุดังกล่าวจึงเป็นที่มา
 ของความสนใจของผู้วิจัยที่ต้องการทราบถึง พฤติกรรมตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก
 ออมเงินของผู้ลงทุนที่ใช้บริการการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงที่อัตราดอกเบี้ยเงินออม
 มีอัตราต่ำ และยังมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบถึง พฤติกรรมการออมเงิน และ
 ความต้องการของผู้ลงทุนต่อการออมเงิน นอกจากนี้ ยังสามารถทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการ
 เลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์โดยรวม

ผู้วิจัยคาดหวังว่าผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะสามารถทำให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทางใน
 การปรับปรุงและพัฒนาบริการการออมเงินให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และจูงใจผู้ออมเงินให้มีความ
 มั่นใจในการบริการของธนาคารพาณิชย์ และเป็นลูกค้าที่ดีของธนาคารพาณิชย์ตลอดไป และนอก
 จากนี้ยังสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการส่งเสริม และวางแผนการออมเงินของ
 ประชาชน ซึ่งการออมเงินของประชาชนเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของประเทศ อันมีผลต่อการ
 พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษารูปแบบ ลักษณะ และพฤติกรรมการออมเงินของผู้ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์
 ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย
3. เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาบริการการออมเงินให้เกิด
 ประสิทธิภาพสูงสุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบพฤติกรรมของผู้ลงทุนในการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์โดยภาพรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่วางไปขายที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์โดยภาพรวม
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ทำให้สามารถนำผลจากการวิจัยที่ได้จากการศึกษานี้ไปเป็นแนวทางแก่ธนาคารพาณิชย์ เพื่อการปรับปรุง และพัฒนาบริการการออมเงิน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ออมเงิน จนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถทำให้ผู้ออมเงินได้รับความพึงพอใจ และเป็นลูกค้าที่ดีของ ธนาคารพาณิชย์ตลอดไป

ขอบเขตของการศึกษา

1. การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมของผู้ลงทุนต่อการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยศึกษากรณี ในเขตกรุงเทพมหานคร ช่วงปี พ.ศ.2541-2544 โดยเป็นช่วงระยะเวลาที่ประเทศไทยมีการประกาศ ลดอัตราดอกเบี้ยทุกประเภทลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการประสบปัญหาภาวะวิกฤตทางการเงิน และเศรษฐกิจทำให้ธนาคารพาณิชย์บางแห่งถูกยุบรวมกับธนาคารพาณิชย์อื่น
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นกลุ่มตัวอย่างลูกค้าที่ใช้บริการ หรือเคยใช้บริการบัญชี เงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2545 - สิงหาคม พ.ศ.2545
3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มตัวอย่างได้มาจากประชากรในเขต กรุงเทพมหานคร
4. ประเภทของบัญชีเงินฝากในกรณีศึกษานี้กำหนดการศึกษาเฉพาะ บัญชีเงินฝากประเภท ออมทรัพย์ (Saving Deposit) และบัญชีเงินฝากประเภทฝากประจำ (Time Deposit Account)

นิยามศัพท์

เงินออม หมายถึง เงินออมของครัวเรือน หรือเงินออมของบุคคลธรรมดา

เงินฝากของธนาคารพาณิชย์ หมายถึง เงินฝากประเภทออมทรัพย์ และเงินฝากประเภท ฝากประจำ (ครอบคลุมทั้งระยะเวลาต่ำกว่า 1 ปี , ระยะเวลา 1-2 ปี และ ระยะเวลามากกว่า 2 ปี) ไม่รวมเงินฝากประเภทกระแสรายวัน

ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ไทยที่จดทะเบียนกับธนาคารแห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีสาขาในเขตกรุงเทพมหานคร

บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ หมายถึง บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่ไม่มีเงื่อนไขการเป็น บัญชีคูโอน (Auto Fund Transfer) ระหว่างบัญชีเงินฝากประเภทกระแสรายวัน (Demand Deposit) กับบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์

ผู้ลงทุนหรือผู้ออมเงิน หมายถึง ผู้ที่เคยใช้บริการเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย หรือผู้ที่กำลังใช้บริการเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

การตรวจเอกสาร

สุชาติ และคณะ (2526) ศึกษาเรื่อง การออมภาคครัวเรือน โดยใช้ข้อมูลแบบอนุกรมเวลา ระหว่างปี พ.ศ.2510-2523 ของกองบัญชีรายได้ประชาชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อศึกษา ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนของไทย และการเปรียบเทียบ พฤติกรรมการออมของประชากรชาวไทย ญี่ปุ่น และฟินแลนด์ วิธีการศึกษานี้ได้สร้างสมการขึ้นเพื่อ อธิบายพฤติกรรมการออม โดยจำแนกตามองค์ประกอบของการออมเงิน ได้แก่ การออมในรูปของ สินทรัพย์ถาวร การออมในรูปสินทรัพย์ทางการเงิน และการออมอื่น ๆ โดยตัวแปรที่นำมาเพื่อศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการออม (ได้แก่ รายได้) ปัจจัยที่กำหนดสิ่งจูงใจ (ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย ระดับราคา และอัตราเงินเฟ้อ) และปัจจัยที่กำหนดโอกาสในการออม (ได้แก่ จำนวนสาขาของสถาบันการเงิน) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ รายได้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราดอกเบี้ยเงินออม จำนวนสาขาของ สถาบันการเงิน และการคาดหมายเกี่ยวกับราคา สำหรับผลการศึกษาเปรียบเทียบการออมเงินของ ภาคครัวเรือน ระหว่าง ประเทศไทย ญี่ปุ่น และฟินแลนด์ สรุปได้ว่า อัตราการออมของครัวเรือนใน ประเทศญี่ปุ่นและประเทศฟินแลนด์ ซึ่งหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุน้อย และสูงอายุ อัตราการออมจะ ต่ำกว่าครัวเรือนที่มีหัวหน้าครัวเรือนมีอายุปานกลาง ส่วนในประเทศไทยพบว่า ครัวเรือนที่หัวหน้า ครัวเรือนที่มีอายุปานกลาง (40-49 ปี) มีอัตราการออมต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากภาวะการเลี้ยงดู และให้การศึกษาแก่บุตร ทำให้รายจ่ายเพิ่ม อัตราการออมจึงลดลง

เดือนจิต (2529) ได้สรุปว่าการออมส่วนบุคคล จะมีมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ ประการแรก คือการสร้างนิสัยการประหยัด ประการที่สอง คือ การมีรายได้ที่แท้จริง ซึ่งหมายถึง รายได้เมื่อเปรียบเทียบกับระดับราคาสินค้า ถ้าหากรายได้ที่เป็นตัวเงินเท่าเดิม เมื่อใด ก็ตามที่ราคาสินค้าราคาสูงขึ้น รายได้ที่แท้จริงก็จะลดลง ถ้าหากราคาสินค้าต่ำลงรายได้ที่แท้จริงก็ จะสูงขึ้น ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ราคาสินค้าที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ มีอัตราเร็วกว่ารายได้ที่เป็นตัวเงิน จึง ทำให้รายได้ที่แท้จริงของประชาชน และเงินเหลือออมก็ลดลง ประการสุดท้าย คือ ความสะดวกใน การออม หากมีบริการที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็จะเป็นสิ่งจูงใจให้ออมเงินมากขึ้น เช่น การจัด เจ้าหน้าที่ออกไปรับเงินออม การหักเงินเดือนเข้าบัญชีออมโดยตรง เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สันติ (2534) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธนาคารพาณิชย์ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าเหตุผลที่ผู้ใช้บริการเข้ามาใช้บริการจากธนาคารพาณิชย์บ่อยมากที่สุด คือ เนื่องจากธนาคารพาณิชย์นั้นมีสาขาอยู่ใกล้บ้านจึงมีความสะดวกในการติดต่อ เหตุผลรองลงมาคือ การจ่ายเงินเดือนผ่านธนาคาร พนักงานธนาคารพาณิชย์ให้บริการดี ธนาคารพาณิชย์มีจำนวนหลายสาขา สะดวกในการใช้บริการ และมีเครื่องบริการเงินด่วนหรือ ATM การใช้บริการส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการนิยมใช้บริการคือ การบริการทางด้านเงินฝาก บริการที่นิยมใช้บริการรองลงมาคือ บริการด้านสินเชื่อ และบริการด้านการต่างประเทศ ธนาคารพาณิชย์ที่ผู้ใช้บริการนิยมใช้บริการมากที่สุดใน 5 อันดับแรก คือ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารออมสิน และธนาคารทหารไทย

สนธยา (2535) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การออมของภาคครัวเรือนไทย ปี พ.ศ.2517-2533 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมภาคครัวเรือนไทย โดยศึกษาปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนไทย จากตัวอย่าง 500 ครัวเรือนของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ พบสาเหตุที่ครัวเรือนส่วนใหญ่นิยมการออมในรูปแบบของสินทรัพย์ทางการเงิน นั่นคือ การคำนึงถึงความปลอดภัย และผลตอบแทนที่จะได้รับจากการออม ส่วนสาเหตุที่ครัวเรือนนิยมออมกับสถาบันการเงินนอกระบบ เนื่องจากผลตอบแทนที่ได้รับจากสถาบันการเงินนอกระบบมากกว่าที่ได้รับจากการออมกับสถาบันการเงินในระบบ จุดมุ่งหมายในการออมเงินกับสถาบันการเงินส่วนมากเพื่อเป็นทุนการศึกษา การรักษาพยาบาล ใช้ในยามชรา และเพื่อซื้อสังหาริมทรัพย์ สำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติทางด้านปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมของภาคครัวเรือน โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากหน่วยงานต่าง ๆ มาทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร จากสมการ

ศุภชัย (2536) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ศึกษากรณีของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ.2513-2532 มุ่งศึกษาแนวโน้มการออม และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออม ความสัมพันธ์ระหว่างการออม อัตราดอกเบี้ย และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับปัจจัยทางการเงินอื่น ๆ ที่สำคัญ โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อนจากการศึกษาพบว่า อัตราการออมภายในประเทศมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อรายได้ประชาชาติ และอัตราดอกเบี้ย โดยมีข้อเสนอแนะคือ รัฐบาลควรสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวในด้านเงินออม โดยการพัฒนากลไกการเงินต่าง ๆ ให้มีส่วนชักจูงใจให้เกิดการออมมากขึ้น และในขณะเดียวกัน รัฐบาลควรสนับสนุนและกระตุ้นการออมเงินด้วยมาตรการการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินออม และได้กล่าวถึงทฤษฎีของเคนส์ ซึ่งทฤษฎีของเคนส์ได้ตั้งสมมติฐานว่าด้วยการบริโภคไว้ 2 ข้อ คือ ข้อ 1

รายได้ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละครั้ง แบ่งได้เป็นสองส่วนคือ หากไม่ใช้การจ่ายเพื่อการบริโภคที่เพิ่มขึ้น ก็จะไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เก็บออมเอาไว้ ส่วนข้อ 2 คือ รายได้ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละครั้งนั้น จะทำให้ค่าใช้จ่ายในการบริโภค และการออมเงินเพิ่มขึ้นพร้อม ๆ กัน จะไม่มีรายการใดลดลงมากกว่าแต่ก่อน แต่ทว่าค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น สำหรับการบริโภคนั้น จะเพิ่มขึ้นเป็นอัตราส่วนที่น้อยกว่าอัตราของรายได้ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การออมคือ ความแตกต่างระหว่างรายได้รับ และค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค หรือเป็นการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ทั้งหมดหักด้วยการเพิ่มขึ้นของหนี้สินทั้งหมด

ธีระศักดิ์ (2537) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาอำนาจเจริญ พบว่า ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการใช้บริการของธนาคาร ฯ มีความเป็นอิสระจากตัวแปรด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งหมายความว่า มนุษย์ทุกคนมีธรรมชาติเหมือนกัน บุคคลทุกเพศ ทุกวัยทุกชนชั้น หรือสถานภาพทางสังคมต่างกัน ก็ย่อมต้องการความสุข ความสะดวก ความสบาย การได้รับเกียรติ การได้รับการยกย่องนับถือ ความต้องการเหล่านี้ถ้าได้รับการตอบสนองจะบังเกิดความพึงพอใจและเป็นอิสระจากตัวแปรอื่น เมื่อเป็นเช่นนี้จึงอาจตีความได้ว่า การสร้างความพึงพอใจไม่ควรมีการแบ่งแยกชนชั้นและวรรณะแต่อย่างใด การศึกษาพบว่า ความพึงพอใจเป็นพื้นฐานของการพัฒนาสังคม นอกจากนั้นผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่ คือ ประมาณร้อยละ 92 มีความพึงพอใจในบริการของธนาคารกรุงเทพ ซึ่งครอบคลุมถึง ความพึงพอใจในด้านความสัมพันธ์และมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของพนักงาน ความรอบรู้ ความชำนาญอย่างกว้างขวางของพนักงานเพื่อการแก้ไขปัญหา ระบบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพไม่เสียบ่อย และสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดี ความสะอาด ความสะดวกของสถานที่ จากการศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ ได้แก่ ความตั้งใจที่จะใช้บริการต่อไปในอนาคตพบว่า ผู้ใช้บริการที่มีความพึงพอใจในการบริการของธนาคารกรุงเทพสูง จะใช้บริการกับธนาคาร ฯ ตลอดไป ส่วนผู้ที่มีความพึงพอใจต่ำมักไม่แน่ใจว่าจะใช้บริการต่อไปในอนาคตหรือไม่ จึงนับได้ว่าความพึงพอใจของลูกค้าผู้ให้บริการมีผลต่อการจงใจลูกค้าให้ใช้บริการต่อไปในอนาคต

ปัทมา (2537) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ เกี่ยวกับการให้บริการเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติของธนาคารพาณิชย์ โดยศึกษาเฉพาะผู้ให้บริการเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติของธนาคารเอเซีย สาขาคลองเตย สรุปผลได้ว่าผู้ให้บริการเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 18-25 ปี การศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานหรือลูกจ้างบริษัท เอกชน และมีรายได้ต่อเดือนในช่วง 2,000-4,000 บาท เหตุผลสำคัญของผู้ให้บริการเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติ คือความสะดวกและรวดเร็ว ไม่ต้องเสียเวลาในการรอขั้นตอนต่าง ๆ จากการใช้บริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารพาณิชย์ และผู้ให้บริการเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัตินิยมใช้บริการเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติที่อยู่ใกล้ที่ทำงาน และใกล้บ้าน ตลอดจนนิยมใช้บริการในเวลาทำการ

เอกของธนาคารพาณิชย์เป็นส่วนมาก โดยส่วนใหญ่นิยมใช้บริการเพื่อการถอนเงินมากที่สุด ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้บริการฝากเงินโดยเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติมาก่อน มักจะฝากเงินผ่าน
 เคาน์เตอร์ของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะผู้ใช้บริการยังไม่เข้าใจวิธีการ และมีความรู้สึก
 ไม่แน่ใจในความถูกต้องของตัวเครื่อง และระบบการทำรายการโดยเฉพาะด้านการโอนเงินของ
 เครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติ นอกจากนี้ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรขยายเวลาการให้
 บริการเพิ่มขึ้น และติดตั้งเครื่องให้มีปริมาณมากขึ้น ควรแก้ไขเครื่องไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการทำ
 รายการโดยเฉพาะในวันที่เงินเดือนออก ส่วนข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการให้บริการเครื่องฝาก-
 ถอนเงินอัตโนมัติของธนาคารพาณิชย์ คือ ธนาคารพาณิชย์ควรมีการสาธิตวิธีการใช้เครื่องเพื่อการ
 ทำรายการรูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ลูกค้าที่มาสมัครใช้บริการ หรือมารับบัตร ATM ในครั้งแรก เพื่อ
 ความเข้าใจวิธีการใช้เครื่องและการทำรายการต่าง ๆ อย่างถูกต้อง และควรติดรูปภาพแสดงวิธีการ
 ใช้เครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติไว้ที่ข้างเครื่อง เพื่อให้ผู้ใช้บริการที่ยังไม่มีความชำนาญ หรือยังไม่
 เคยใช้บริการเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติมาก่อน เพื่อใช้ในการพิจารณาประกอบการใช้เครื่องฝาก-
 ถอนเงินอัตโนมัติ นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ควรเพิ่มการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้บริการที่
 ใช้บริการเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติในย่านที่ไม่ใช่ย่านชุมชน หรือห่างไกลจากบริเวณศูนย์การค้า
 โดยเฉพาะในเวลาากลางคืน ทั้งนี้เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีในด้านความปลอดภัยแก่ระบบธนาคาร
 พาณิชย์

ศิริลักษณ์ (2537) ศึกษาเรื่อง กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ บทบาทในการระดมเงินออมของ
 ภาคครัวเรือน เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของภาคครัวเรือนไทย พบว่า ปัจจัยที่มีผล
 ต่อการออมเงินของภาคครัวเรือนไทยเป็นอย่างมาก ได้แก่ รายได้ประชาชาติ อัตราเงินเฟ้อ และ
 อัตราดอกเบี้ยเงินออม ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของภาคครัวเรือนในระดับน้อย ได้แก่ การ
 บริโภคของครัวเรือนซึ่งสามารถ อธิบายปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการออมเงินของภาคครัวเรือนได้ว่า
 หากเมื่อรายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น ประชาชนส่วนใหญ่มักคาดการณ์ว่าจะเกิดเงินเฟ้อในอนาคต
 ประชาชนจึงมีการใช้จ่ายมากขึ้นส่งผลให้มีการออมเงินน้อยลง และเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินออมเพิ่ม
 ขึ้นส่งผลให้ประชาชนมีการออมเงินเพิ่มขึ้น นั่นคือ การออมจะถูกกำหนดโดยอัตราผลตอบแทนของ
 ตัวมันเองเป็นสำคัญ

สมศักดิ์ (2539) ศึกษาการแก้ปัญหาการให้บริการฝาก-ถอนเงินหน้าเคาน์เตอร์ธนาคาร
 พาณิชย์ สรุปผลการศึกษาได้ว่า ปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นคือ พนักงานธนาคารพาณิชย์มีการบริการ
 ลูกค้าด้วยวาจาไม่สุภาพ พนักงานธนาคารพาณิชย์ขาดประสิทธิภาพในการให้บริการ ระบบคิวใน
 การรอรับบริการไม่เหมาะสม และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้กับระบบงานฝาก-ถอนเงินมีความล้าสมัย
 คณะผู้บริหารของหน่วยงานจึงได้แก้ปัญหาโดยการให้พนักงานได้ฝึกฝนทักษะเทคนิคการใช้เครื่อง

คอมพิวเตอร์สำหรับการทำรายการฝาก-ถอนเงินให้เกิดความชำนาญงาน การนำแนวคิดเกี่ยวกับ
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสามารถระหว่างบุคคล (Interpersonal competence) ในเรื่องของ Emphathy เพื่อใช้ในการปลุกฝังพนักงานในการให้บริการ การนำระบบคิว (Queuing system) แบบ Multichannel single phase มาแก้ปัญหากระบวนการเข้าคิวเพื่อรอรับบริการของผู้ใช้บริการ และการนำเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยพร้อมด้วยการนำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศ (Information technology) มาเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการฝาก-ถอนเงินหน้าเคาน์เตอร์ของธนาคารพาณิชย์

กัญเกียรติ (2540) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อระบบงานธนาคารอัตโนมัติของธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) : ศึกษากรณีของสาขาสะพานใหม่-ดอนเมือง พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีประสบการณ์การใช้บริการของธนาคาร ๕ มาตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ.2540 ประเภทของการบริการที่นิยมใช้บริการ คือ บริการการเปิดบัญชี บริการชำระหนี้เงินกู้ยืม และบริการซื้อแคชเชียร์เช็ค เมื่อพิจารณาด้านความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ พบว่า ลูกค้ามีความพอใจในระดับสูงมาก ในด้านการให้บริการที่รวดเร็วทันใจ การบริการที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก การให้บริการด้านอสังหาริมทรัพย์อื่นดีของพนักงาน และการให้บริการอย่างเพียงพอ

ธรรมธรรณ์ (2540) ศึกษาถึงทัศนคติของผู้ใช้บริการต่อการบริการของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาย่อยไนท์บাজার พบสาเหตุของการมาใช้บริการของลูกค้าส่วนใหญ่ เนื่องจากความสะดวกในการใช้บริการ เพราะธนาคาร ๕ มีสถานที่อยู่ใกล้บ้าน อสังหาริมทรัพย์ที่ดีของพนักงาน สาขา การให้บริการที่รวดเร็ว ผู้ใช้บริการมีความประทับใจในด้านชื่อเสียงและความมั่นคงของธนาคาร ๕ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และอัตราค่าธรรมเนียมของบริการต่าง ๆ ต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น นอกจากนั้นสาเหตุของการใช้บริการอื่น ๆ คือ การที่ผู้ใช้บริการได้รับเงินเดือนโอนผ่านธนาคาร จากการศึกษาความคิดเห็นต่อการให้บริการของสาขาพบว่าสาขาย่อยไนท์บাজার ในความคิดเห็นของผู้ใช้บริการอยู่ในเกณฑ์ที่ดี จึงควรรักษาระดับการให้บริการด้านเหล่านี้ไว้ และควรพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ส่วนการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของผู้ใช้บริการต่อด้านอาคาร และสถานที่ทำการสาขา อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ดังนั้นจึงควรดูแลอาคาร และสถานที่ทำการสาขาให้มีความสะดวก สะอาดอย่างสม่ำเสมอ และพบว่าปัญหาของสาขาย่อยไนท์บাজারที่ควรปรับปรุง คือ ควรเพิ่มพนักงานประจำสาขา ควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาให้บริการเพื่อการบริการที่สะดวก รวดเร็ว แม่นยำ และถูกต้องยิ่งขึ้น ควรปรับปรุงการบริการการต้อนรับและการสนทนากับลูกค้า การคิดคำนวณอัตราดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียมบริการประเภทต่าง ๆ และควรเพิ่มที่พักรับรองสำหรับลูกค้าที่มาใช้บริการ

นิรันดร์ (2540) ศึกษาเรื่องทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) : ศึกษากรณีของสำนักพหลโยธิน พบว่าผู้ที่มาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีสถานภาพโสด อายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง

เอกสาร 5,000-10,000 บาท และผู้ให้บริการส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ประเภทการบริการที่ผู้ให้บริการนิยมใช้

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริการ ได้แก่ บริการรับฝาก-ถอนเงิน บริการด้านสินเชื่อ ด้านธุรกิจต่างประเทศ การเปิดบัญชี ส่วนในการวัดทัศนคติต่อการบริการของธนาคาร ฯ พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อด้าน ความรวดเร็วของการให้บริการในการฝาก-ถอนเงิน สถานที่ที่สะดวกต่อการเข้าไปใช้บริการ ระเบียบ และขั้นตอนการให้บริการ อธิบายของผู้ให้บริการ ความถูกต้องของการให้บริการ เมื่อศึกษาด้าน สิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะในเรื่องของการมีโทรศัพท์สาธารณะเพียงพอเพื่อการติดต่อธุรกิจ และยังพบว่า ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์มีผลต่อทัศนคติของลูกค้าผู้มาใช้บริการเป็นอย่างสูง โดยเฉพาะการที่มีความเชื่อว่าธนาคารกสิกรไทยเป็นธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ของประเทศจะ มีความมั่นคงสูง ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่วัดความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์จากราคาหลักทรัพย์จากในตลาดหลักทรัพย์ สามารถสรุปได้ว่าลูกค้าผู้มาใช้บริการมีทัศนคติต่อการให้บริการของธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สำนักพลโยธินอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง

พิสิทธิ์ (2540) ศึกษาโครงสร้างตลาด พฤติกรรม และผลการดำเนินงานของธนาคาร พาณิชย์ในประเทศไทย ในช่วงก่อนและหลังการเปิดเสรีทางการเงิน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา การผูกขาดของธนาคารพาณิชย์โดยการเปรียบเทียบสองช่วงเวลา คือ ช่วงก่อนเปิดเสรีทางการเงิน (2528-2532) และช่วงหลังการเปิดเสรีทางการเงิน (2533-2537) พบว่า ช่วงระยะเวลาก่อนเปิดเสรี ทางการเงินนั้น ธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบมีการผูกขาดทางด้านเงินฝาก สินเชื่อ และทรัพย์สินอยู่ใน ระดับค่อนข้างสูง ยกเว้นธนาคารพาณิชย์ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง แต่เมื่อภายหลังจาก การเปิดเสรีทางการเงินแล้ว พบว่าธนาคารพาณิชย์ทุกกลุ่มลดการผูกขาดทางการเงินลง ยกเว้น กลุ่มธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีการผูกขาดเพิ่มขึ้น เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่มี ขนาดใหญ่ มีเครือข่ายทั่วโลก มีเงินทุนสูงทำให้มีความคล่องตัวในการดำเนินงานมากกว่าธนาคาร พาณิชย์ไทย และจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างตลาดกับผลการดำเนินงานของ ธนาคารพาณิชย์นั้น พบว่าส่วนแบ่งการตลาดของเงินออม และเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ จะมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นธนาคารพาณิชย์ ไทยขนาดเล็ก และธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ สำหรับผลการศึกษาของตัวแปรอิสระอื่น ๆ พบว่า ในช่วงก่อน และหลังการเปิดเสรีทางการเงิน หากกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีสัดส่วนของสินเชื่อต่อเงินฝากที่สูงขึ้น ส่งผลให้ผลการดำเนินงานดีขึ้น ในขณะที่ ส่วนของผู้ถือหุ้นต่อทรัพย์สิน และอัตรากำไรขยายตัวของทรัพย์สินโดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับ ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์แต่อย่างใด และเมื่อพิจารณาจากช่วงระยะเวลาก่อนและ หลังการเปิดเสรีทางการเงินของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ พบว่า ส่วนของผู้ถือหุ้นต่อทรัพย์สิน มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ลดลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วรวิทย์ (2540) ศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าผู้ใช้บริการธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ต่อการให้บริการของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาศรีนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าลูกค้าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี เป็นลูกค้าธนาคารกรุงเทพเป็นเวลานานประมาณ 1-5 ปี ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย และมีอาชีพเป็นนักธุรกิจ ลูกค้าส่วนมากใช้บริการมากกว่า 1 ธนาคาร มีบัญชีธนาคารพาณิชย์มากกว่า 1 บัญชี และใช้บริการด้านต่าง ๆ ของธนาคาร ๙ มากกว่า 1 ประเภท สำหรับบัญชีที่ผู้ใช้บริการนิยมใช้บริการมากที่สุด คือ บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ รองลงมาคือ บัญชีเงินฝากประเภทฝากประจำ สำหรับเหตุผลที่ลูกค้าส่วนใหญ่ใช้บริการกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีเหตุผลเนื่องจากเคยใช้บริการธนาคารกรุงเทพอยู่ก่อนแล้ว หรือเคยใช้บริการมานาน ซึ่งมีความสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ ต่อกันมานาน เมื่อศึกษาด้านความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ พบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของพนักงานธนาคาร ๙ ในระดับปานกลาง ทั้งในด้านพนักงานผู้ให้บริการ และการให้บริการของธนาคาร ๙ ส่วนการศึกษาด้านปัญหา และอุปสรรคของการใช้บริการของผู้มาใช้บริการธนาคาร ๙ พบว่าลูกค้าได้รับปัญหาและอุปสรรคจากการบริการของพนักงานและธนาคาร ๙ มีระดับน้อยมาก

สุวัฒน์ (2540) ศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของธนาคารออมสิน สาขาขอนแก่น (ภาคค้า) พบว่าลูกค้าส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจในเกณฑ์สูงต่อการบริการในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการให้บริการและการต้อนรับของพนักงานธนาคาร ด้านความสะดวกที่ได้รับ ด้านข้อมูลที่ได้รับจากการบริการ และด้านระยะเวลาในการดำเนินการ รวมทั้งการทำรายการของธนาคาร ๙ ส่วนด้านสถานที่ประกอบการณ์ ลูกค้าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า ลูกค้ากลุ่มที่มีอาชีพ และอายุแตกต่างกันจะมีระดับมีความพึงพอใจที่ต่างกัน โดยกลุ่มลูกค้าที่มีอาชีพนักเรียนนักศึกษา มีระดับความพึงพอใจที่สูงกว่ากลุ่มที่มีอาชีพรับราชการค้าขาย และอาชีพอื่น ๆ ส่วนกลุ่มของลูกค้าที่มีอายุในช่วง 7-15 ปี มีระดับความพึงพอใจที่สูงกว่าลูกค้ากลุ่มผู้ที่มีอายุมากกว่า 16 ปีขึ้นไป

พรทิพย์ (2541) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งศึกษารูปแบบและลักษณะการเก็บออมเงินของประชาชน พบว่าปัจจัยทางด้านลักษณะของประชากร เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ ลูกค้านิยมใช้บริการกับธนาคารกรุงไทยมากที่สุด เนื่องจากความสะดวกในการใช้บริการ หากประชาชนมีรายได้มากขึ้นก็จะออมเงินมากขึ้น วัตถุประสงค์ของการออมเงินส่วนใหญ่ คือ การออมเงินเพื่ออนาคตของตนเอง รองลงมา คือ เพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน และ

ป้องกันความเสี่ยงจากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ พบว่าค่า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยที่มีผลมากที่สุด คือ ความรวดเร็วในการให้บริการ รองลงมาคือ ความสะดวกในการใช้บริการ ความมั่นคง ชื่อเสียงของธนาคารพาณิชย์ และกิจกรรมรยาทของพนักงาน ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย คือ หากธนาคารพาณิชย์ต้องการเพิ่มปริมาณเงินออมให้มากขึ้น ควรปรับปรุงวิธีการทำงาน และพัฒนาบริการให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น รวมทั้งจัดให้มีการพัฒนา และมีอบรมพนักงานธนาคารพาณิชย์เพื่อให้พนักงานมีจิตสำนึกที่ดีต่อการให้บริการ กลยุทธ์ด้านการแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ในยุคปัจจุบัน คือ การมุ่งเน้นด้านการประหยัดค่าใช้จ่าย กลยุทธ์การแข่งขันด้านการระดมเงินออมของธนาคารพาณิชย์ คือ กลยุทธ์การสร้างรูปแบบเงินออมแบบต่าง ๆ ที่สามารถทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นแก่ผู้ให้บริการ นอกจากนี้ยังมีกลยุทธ์การปรับปรุงการให้บริการให้มีความสะดวก ความรวดเร็ว และการสร้างความประทับใจให้เกิดแก่ผู้มาใช้บริการ

ผลาพิทย์ (2543) ศึกษาวิกฤตการณ์และความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทหลักทรัพย์ในประเทศไทย โดยแบบจำลองโพธิท และแบบจำลองโลจิต การใช้แบบจำลองโพธิท และแบบจำลองโลจิตเพื่อการพยากรณ์ความมั่นคงธนาคารพาณิชย์ มีสาเหตุมาจากข้อจำกัดทางด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับฐานะความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทหลักทรัพย์ ซึ่งการศึกษาพบว่าสาเหตุของวิกฤตการณ์เกิดจาก 3 กรณี คือ (1) การบริหารงานภายในกิจการผิดพลาด เช่น การอนุมัติสินเชื่อโดยขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน ขาดระบบการควบคุมภายในจนเกิดช่องทางการฉ้อโกงภายในได้อย่างง่ายดาย (2) การขาดประสิทธิภาพ หรือละเลยการทำหน้าที่กำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย (3) ปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจเปลี่ยนไปในทางที่ไม่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทหลักทรัพย์ และจากหลักการพยากรณ์ฐานะความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ในปี พ.ศ.2540 พบว่า วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นมีสาเหตุเนื่องจาก ปัญหาหลักนี้โดยคุณภาพที่มีจำนวนมาก ปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน คำนวณโดยใช้อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อส่วนผู้ถือหุ้น ซึ่งแสดงได้ถึงภาระหนี้สิน อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง สภาพคล่องทางการเงิน และคุณภาพของลูกหนี้ และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งสามารถแสดงถึงประสิทธิภาพในการทำกำไรของกิจการ

ศรชัย (2543) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ไทยได้รับจริง เกิดจากส่วนต่างของ 2 ส่วน นั่นคือ ส่วนประกอบที่หนึ่ง คือ ส่วนของต้นทุนสุทธิจากการดำเนินกิจกรรมหลัก ในฐานะเป็นตัวกลางทางการเงิน ประกอบด้วยต้นทุนค่าเสียโอกาสจากการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ต้นทุนจากการดำเนินงาน และต้นทุนจากการเสื่อมค่าของสินทรัพย์ หักด้วยรายได้อื่นที่ไม่ใช่เกิดจากการขายสินเชื่อและการลงทุน ส่วนประกอบที่สอง คือ ผลตอบแทนที่ธนาคารได้รับ ส่วนที่เหลือจึงเป็น

ผลตอบแทนที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับ ภาระต้นทุนที่เกิดจากการดำเนินงานเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุด และยังพบว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กเรียกร้อยส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยสูงที่สุด ธนาคารพาณิชย์โดยรวมมีพฤติกรรมการใช้อำนาจผูกขาดเพื่อเรียกร้อยส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย โดยธนาคารพาณิชย์ที่มีฐานเงินออมสูงกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ มักจะมีต้นทุนการระดมเงินออมต่ำกว่าธนาคารอื่น ๆ เนื่องจากเป็นธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับความเชื่อถือมากกว่า และยังมีสามารถรองรับความต้องการด้านสินเชื่อได้ดีกว่า จึงทำให้ได้รับส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยในระดับสูง นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่า กลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก ไม่มีประสิทธิภาพในการสร้างรายได้จากการขยายฐานสินเชื่อ โดยธนาคารพาณิชย์ที่มีฐานสินเชื่อสูงกลับได้รับอัตราผลตอบแทนต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์ที่มีฐานสินเชื่อต่ำกว่า สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดมาจากการตัดราคากันเองระหว่างธนาคารพาณิชย์ ในตลาดเงินออมของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก พบว่าธนาคารพาณิชย์บางแห่งมีการจ่ายต้นทุนในการระดมเงินทุน (อัตราดอกเบี้ยเงินออม) ที่แพงกว่าเพื่อรักษาฐานเงินออมไว้ สำหรับผู้ขอู้ที่ขาดสภาพคล่องทางการเงินมักไม่มีทางเลือกในการลงทุนมากนักจึงยอมให้ธนาคารพาณิชย์ใช้อำนาจผูกขาดในตลาดสินเชื่อ

วิธีการศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา และการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการศึกษาครั้งนี้ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้บริการ และ/หรือ กำลังใช้บริการการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย โดยวิธีการสำรวจด้วยการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 ตัวอย่าง ซึ่งได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ สัดส่วนการออมเงิน ประเภทบัญชีเงินฝาก ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์เพื่อการออมเงิน ความถี่ในการใช้บริการเคาน์เตอร์ธนาคารพาณิชย์ไทย วัตถุประสงค์ของการใช้บัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย พฤติกรรมการออมเงินหากธนาคารพาณิชย์ไทยลดอัตราดอกเบี้ยเงินออมลง

รูปแบบการลงทุนอื่น ๆ และเหตุผลของการเลือกลงทุนรูปแบบอื่น ๆ แทนการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย และการให้ความสำคัญต่อคุณภาพของเงินออม

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย ชื่อเสียงธนาคารพาณิชย์ รูปแบบเงินออม ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ บริการของธนาคารพาณิชย์ การส่งเสริมการขาย เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ให้บริการให้บริการ กิจการมารยาทของพนักงาน ความรวดเร็วในการให้บริการ การเก็บความลับของลูกค้า การค้าประกันเงินฝาก และจำนวนสาขาที่ครอบคลุมทุกพื้นที่

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลด้านเงินออมของธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ประกอบด้วย อัตราดอกเบี้ยเงินออมประเภทต่างๆ การบริการด้านเงินออม รวมถึงข้อมูลจากเอกสารอื่น เช่น ผลการวิจัย วิทยานิพนธ์ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนข้อมูลทางด้านสถิติที่หน่วยงานต่าง ๆ รวบรวมไว้ ซึ่งจะระบุแหล่งที่มาอย่างชัดเจนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น ๆ

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสุ่มตัวอย่างประชากรจากลูกค้าที่ใช้บริการเงินออมธนาคารพาณิชย์ไทย

สำหรับเทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้ลงทุนที่ใช้บริการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรทั้งหมด จึงได้กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับให้เกิดได้ 0.05 หรือคิดเป็น ร้อยละ 5 หมายความว่า ประชากรจำนวน 100 คน จะเกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างได้ 5 คน ตามสูตรดังนี้ (กัลยา, 2541:205)

$$n = \frac{Z^2}{4 E^2}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยมีการกำหนดให้

- n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
- Z = ระดับความเชื่อมั่น (ในการศึกษานี้ได้ตั้งระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ระดับร้อยละ 95 ค่า Z จากการเปิดตารางมีค่า = 1.96)
- E = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในการศึกษานี้ได้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับร้อยละ 0.05)

$$n = \frac{(1.96)^2}{4 \times (.05)^2}$$

$$n = 384$$

ดังนั้น จำนวนกลุ่มประชากรตัวอย่างจะมีจำนวนประมาณ 384 ตัวอย่าง และในการศึกษานี้ เพื่อให้เกิดการกระจายของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาจึงได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างต่อไปตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นแรกผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยทำการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่แบ่งออกเป็นเขตที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานครออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ กรุงเทพฯ ๙ ชั้นใน (เขตเมือง) กรุงเทพฯ ๙ ชั้นกลาง (เขตต่อเมือง) และกรุงเทพฯ ๙ ชั้นนอก (เขตชานเมือง) ซึ่งเป็นการแบ่งส่วนพื้นที่ในเชิงคุณภาพ (Qualitative) การแบ่งเขตพื้นที่ได้แบ่งเขตตามข้อมูลสนับสนุนจากกรมการปกครองซึ่งได้แบ่งเขตกรุงเทพมหานครไว้ดังนี้

1.1 กรุงเทพฯ ๙ ชั้นใน หรือเขตเมือง มี 14 เขตได้แก่ ป้อมปราบศัตรูพ่าย ห้วยขวาง บางรัก พระนคร สัมพันธวงศ์ พญาไท ดุสิต ธนบุรี คลองสาน บางซื่อ ราชเทวี ดินแดง และสาทร

1.2 กรุงเทพฯ ๙ ชั้นกลาง หรือเขตต่อเมือง มี 26 เขตได้แก่ จตุจักร บึงกุ่ม ราชบุรีบูรณะ ภาษีเจริญ บางกอกน้อย บางกะปิ พระโขนง ยานนาวา บางกอกใหญ่ บางพลัด บางคอแหลม ประเวศ คลองเตย สวนหลวง จอมทอง ลาดพร้าว วัฒนา หลักสี่ สายไหม คันนายาว วังทองหลาง สะพานสูง คลองสามวา บางนา ทวีวัฒนา และทุ่งครุ

1.3 กรุงเทพฯ ๙ ชั้นนอก หรือเขตชานเมือง มี 10 เขตได้แก่ มีนบุรี หนองจอก ลาดกระบัง บางขุนเทียน หนองแขม ตลิ่งชัน บางเขน บางแค ดอนเมือง และบางบอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบระดับชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นของกรุงเทพมหานครทั้ง ชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก โดยกำหนดสัดส่วน (Proportion) อย่างละเท่า ๆ กัน ดังนี้

กรุงเทพ ฯ ชั้นใน หรือเขตเมือง จำนวน 128 ตัวอย่าง

กรุงเทพ ฯ ชั้นกลาง หรือเขตต่อเมือง จำนวน 128 ตัวอย่าง

กรุงเทพ ฯ ชั้นนอก หรือเขตชานเมือง จำนวน 128 ตัวอย่าง

2. เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายอยู่ในแต่ละชั้นของกรุงเทพมหานคร และความเหมาะสมทางด้านเวลาและงบประมาณ จึงทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เขตการปกครอง โดยการจับฉลากแบบไม่ใส่คืน (Without Replacement) ในแต่ละชั้น ๆ ละ 3 เขต ได้แก่เขตต่าง ๆ ในแต่ละชั้นดังนี้

กรุงเทพ ฯ ชั้นในสุ่มที่เขต บางรัก สาทร และ พญาไท

กรุงเทพ ฯ ชั้นกลางสุ่มที่เขต บางคอแหลม ราชบุรีบูรณะ และคลองเตย

กรุงเทพ ฯ ชั้นนอกสุ่มที่เขต ลาดกระบัง บางขุนเทียน และดอนเมือง

เพื่อให้ได้ครบตามจำนวนตัวอย่างที่กำหนดไว้ข้างต้น จึงทำการสุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตการปกครองเพื่อสัมภาษณ์ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) โดยการกำหนดจำนวนตัวอย่างในแต่ละเขตการปกครองจำนวนเท่า ๆ กัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามหลังจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ และตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามทุกชุดเพื่อนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ หรือมีความบกพร่องน้อยที่สุด มาให้คะแนน พร้อมทั้งลงรหัส จัดหมวดหมู่ และทำการประมวลผล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC (Statistical package of social science) ช่วยในการประมวลผล ภายใต้เครื่องมือทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) คือการอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. การหาความถี่ (Frequency) เป็นสัดส่วนร้อยละ (Percentage) เพื่อศึกษาผลการวิจัยในแบบสอบถามตอนที่ 1 คือ ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถามตอนที่ 2 คือ ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ลงทุนต่อการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นสัดส่วนร้อยละ ทำให้ทราบถึงลักษณะทั่วไป และพฤติกรรมของผู้ลงทุนต่อการออมเงินโดยส่วนมาก

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย โดยนำค่าสถิติที่ได้รับจากการรวบรวมมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ตามสถิติ โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert Scale) ซึ่งมีระดับคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

สำคัญมากที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน
สำคัญมาก	มีคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน
สำคัญมากปานกลาง	มีคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน
สำคัญน้อย	มีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน
ไม่มีความสำคัญ	มีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

สำหรับค่าคะแนนที่ผู้กรอกแบบสอบถามให้ความคิดเห็นในแต่ละด้าน ได้นำมาคำนวณเป็นน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (Weight Mean Scale) ด้วยการกำหนดช่วงคะแนน (Class Interval) เป็น 5 ระดับ และให้คะแนนสูงสุดเท่ากับ 5 ส่วนคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1 ดังนี้ (กัลยา, 2542: 39)

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างแต่ละชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

จากการคำนวณสามารถกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยในการแปลความหมายของแต่ละระดับ ได้ดังนี้

สำคัญมากที่สุด	มีคะแนนเฉลี่ย	5.00 – 4.21
สำคัญมาก	มีคะแนนเฉลี่ย	4.20 – 3.41
สำคัญมากปานกลาง	มีคะแนนเฉลี่ย	3.40 – 2.61
สำคัญน้อย	มีคะแนนเฉลี่ย	2.60 – 1.81
ไม่มีความสำคัญ	มีคะแนนเฉลี่ย	1.80 – 1.00

3. การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกา

เลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย กับปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือน และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย กับปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือน

สมมติฐานของการศึกษา

1. พฤติกรรมการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือน ไม่มีความแตกต่างกัน
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยภายในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ไม่มีความแตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การออม ตลาดการเงิน และ สถาบันการเงิน

การออม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้นิยามคำว่า “เงินออม” คือ เงินส่วนที่เหลือจากการบริโภค และได้ระบุถึงแหล่งที่มาของเงินออมว่ามาจาก 2 แหล่งใหญ่ คือ เงินออมจากภายในประเทศ และเงินออมจากภายนอกประเทศ

การออมเงินภายในประเทศ มีรูปแบบการออมมาจาก 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. เงินออมจากภาคเอกชน ซึ่งประกอบด้วย เงินออมภาคครัวเรือน เงินออมของธุรกิจนิติบุคคล (รวมทั้งเงินออมจากสหกรณ์)
2. เงินออมจากภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย เงินออมรัฐบาลกลาง เงินออมของรัฐบาลท้องถิ่น เงินออมของรัฐวิสาหกิจ (รวมทั้งเงินออมของรัฐวิสาหกิจนิติบุคคล)

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบปริมาณเงินออมและเงินลงทุนของประเทศไทย

(หน่วย : พันล้านบาท)

	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
เงินออมรวม ^{1/}	790.9	692.4	809.8	NA
ภาคเอกชน	581.6	495.1	576.5	NA
ภาคครัวเรือน	470.3	406.0	330.9	NA
ภาคธุรกิจ	111.3	88.9	245.6	NA
ภาครัฐ	209.3	197.3	233.3	NA
รัฐบาล	229.7	150.3	160.6	NA
รัฐวิสาหกิจ	-20.4	47.0	72.7	NA
เงินลงทุนรวม	1,035.5	966.3	1,082.7	NA
ภาคเอกชน	588.9	536.1	683.0	NA
ภาครัฐ	446.6	430.2	399.7	NA

หมายเหตุ ^{1/}ไม่รวมเงินออมจากต่างประเทศ

เอกสารที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545) เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างเงินออมของประเทศดังตารางที่ 1 ซึ่งเป็นการพิจารณาปริมาณการออมเงินจากปริมาณเงินออม และปริมาณการลงทุนจากปริมาณเงินลงทุน ระหว่าง ปี พ.ศ. 2541-2544 พบว่าแหล่งเงินออมของประเทศไทยส่วนใหญ่ได้มาจากเงินออมของภาคเอกชน โดยเฉพาะเงินออมจากภาคครัวเรือน ซึ่งเป็นส่วนประกอบส่วนใหญ่ที่สุดของเงินออมของภาคเอกชน แต่ปริมาณเงินออมจากภาคครัวเรือนมีสัดส่วนลดลง ส่วนปริมาณเงินลงทุนโดยภาพรวมมีสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สม่ำเสมอ ซึ่งยังไม่สามารถพิจารณาถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติยังได้จำแนกรูปแบบการออมภาคครัวเรือนออกเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

1. การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน (Financial Assets) ซึ่งประกอบด้วย
  - 1.1 เงินสดในมือประชาชน คือ เงินที่เก็บไว้ใช้ในการบริโภค
  - 1.2 เงินออมกับสถาบันการเงิน เช่น เงินที่ออมไว้กับธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์
  - 1.3 หลักทรัพย์ทางการเงิน ทั้งหลักทรัพย์ทางการเงินของภาครัฐบาล และภาคเอกชน เช่น ตั๋วสัญญาใช้เงิน พันธบัตร หุ้นสามัญ หุ้นกู้ ฯลฯ
  - 1.4 เบี้ยประกันตามกรมธรรม์ประกันชีวิต และ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของหน่วยงานต่าง ๆ
2. การออมรูปแบบทรัพย์สินถาวร (Real Assets)

เป็นการออมโดยนำรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภคไปซื้อทรัพย์สินถาวร โดยทรัพย์สินถาวรที่ประชาชนนิยมถือครอง ได้แก่ ที่ดิน ทรัพย์สินประเภททุนที่ใช้ในการผลิต และซ่อมแซมอุปกรณ์ อาคารและสิ่งก่อสร้างเพื่ออยู่อาศัย การออมในรูปโลหะมีค่า และ อัญมณี
3. การออมรูปแบบอื่น ๆ คือ การออมเงินนอกระบบ เช่น การเล่นแชร์ การให้กู้ยืมเป็นการส่วนตัวโดยไม่มีสัญญากู้ยืม

การออมในรูปแบบของทรัพย์สินทางการเงิน เป็นรูปแบบการออมที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากก่อให้เกิดการเพิ่มผลผลิตในทางเศรษฐกิจมากกว่าการออมในรูปแบบอื่น

บทบาทของอัตราดอกเบี้ยต่อระบบเศรษฐกิจและการออมเงิน

เงินออมนับได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการระดมเงินทุนของประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการสนับสนุนการพัฒนากิจการต่าง ๆ ของประเทศ ขยายฐานการผลิตของอุตสาหกรรมไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และใช้ประกอบธุรกิจภายในประเทศ สิ่งที่สามารถช่วยสนับสนุน ส่งเสริม และกระตุ้นการออมเงินภายในประเทศคือ อัตราดอกเบี้ย ในการวางแผนนโยบายลดหรือเพิ่มปริมาณเงินของสถาบันการเงินในประเทศไทย สามารถกระทำได้โดยการใช้อัตราดอกเบี้ยเป็นเครื่องมือในการควบคุมปริมาณเงิน

อัตราดอกเบี้ยมีบทบาทสำคัญและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการออมเงินภายในประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยสามารถส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรง และทางอ้อมต่ออัตราเงินเฟ้อ และอัตราแลกเปลี่ยน ดังเช่นตารางที่ 2 พบว่า ทิศทางการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับทิศทางการเคลื่อนไหวของอัตราเงินเฟ้อ และอัตราแลกเปลี่ยน นั่นคือ หากอัตราดอกเบี้ยปรับลดลง ส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น และอัตราแลกเปลี่ยนหรือค่าเงินต่ำลง

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ และอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย

	พ.ศ. 2540	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
อัตราดอกเบี้ยบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ (ร้อยละต่อปี)	5.00	4.50	3.00	2.50	1.75
อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละต่อปี)	5.5	8.1	0.3	1.6	1.6
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย (บาท/ดอลลาร์ สรอ.)	31.37	41.37	37.96	40.26	44.6

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

นอกจากนี้ อัตราดอกเบี้ยยังเป็นเครื่องมือกำหนดนโยบายทางการเงินของประเทศ นั่นคือ หากต้องการให้ปริมาณเงินภายในระบบสถาบันการเงินมีมากขึ้น ก็สามารถทำได้โดยการกำหนดนโยบายการเพิ่มอัตราดอกเบี้ย อันเป็นการจูงใจประชาชนให้มีการออมเงินเพิ่มขึ้น ทำให้สถาบันการเงินมีสภาพคล่องทางการเงินมากขึ้น ในขณะที่เดียวกัน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมก็ได้รับผลกระทบโดยมีอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงตามไปด้วย ทำให้การลงทุนลดลง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจก็ชะงัก นั่นคือ การออมสนองตอบต่ออัตราดอกเบี้ยในทิศทางเดียวกัน ส่วนการลงทุนสนองตอบต่ออัตราดอกเบี้ยในทิศทางตรงกันข้ามกัน จากความสัมพันธ์ดังกล่าว อีกตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในปัจจุบัน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อสถาบันการเงินมีสภาพคล่องส่วนเกินในระบบมากเกินไป จึงนิยมแก้ปัญหาด้วยนโยบายการลดอัตราดอกเบี้ยลง ดังเช่นเหตุการณ์ในช่วงระยะตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา (ตารางที่ 3) และยังพบว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารเรียกห้อง (Ex Ante Spreads) ค่อนข้างสูงชันกว่าในอดีต

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ กับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีของธนาคารพาณิชย์

(หน่วย : ร้อยละต่อปี)

ปี	อัตราดอกเบี้ยบัญชีเงินฝากออมทรัพย์เฉลี่ยระหว่างปี	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีเฉลี่ยระหว่างปี	ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย
พ.ศ. 2533	13.75	16.25	2.50
พ.ศ. 2534	10.50	14.00	3.50
พ.ศ. 2535	8.50	11.50	3.00
พ.ศ. 2536	7.00	10.50	3.50
พ.ศ. 2537	9.25	11.75	2.50
พ.ศ. 2538	10.00	12.50	2.50
พ.ศ. 2539	5.00	13.00-13.25	8.00-8.25
พ.ศ. 2540	5.00	15.25	10.25
พ.ศ. 2541	4.50	11.50-12.00	7.00-7.50
พ.ศ. 2542	3.00	8.25-8.50	5.25-5.50
พ.ศ. 2543	2.50	7.50-8.25	5.00-5.75
พ.ศ. 2544	1.75	7.00-7.50	5.25-5.75

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

สภาพคล่องส่วนเกิน หมายถึง การที่ปริมาณเงินออมในระบบสถาบันการเงินมีมากกว่าความต้องการเงินกู้ยืมของนักลงทุน มีสาเหตุมาจาก 2 ประการดังนี้

1. ปัญหาทางด้านอุปทาน ซึ่งเป็นการพิจารณาปัญหาจากด้านที่มาจากสภาพคล่อง หรือแหล่งที่มาของเงินออม เมื่อพิจารณาปัญหาสภาพคล่องส่วนเกินในระบบสถาบันการเงินในปัจจุบัน

นั้นพบว่า ส่วนหนึ่งของปัญหาเกิดจากรูปแบบการออมเงินของคนไทยที่ส่วนใหญ่นิยมออมเงินกับไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าวิธีการออมเงินวิธีดังกล่าวเป็นวิธีการออมที่ไม่มีความเสี่ยงภัยเกี่ยวกับการไม่ได้รับเงินต้นคืน เพราะรัฐบาลค้ำประกันเงินฝากเต็มจำนวน การออมเงินโดยปราศจากความเสี่ยงภัยนี้จึงถือเสมือนเป็นการปิดเบือนพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชน นั่นคือ การทำให้ประชาชนนำเงินมาออมกับสถาบันการเงินมากจนไม่สนใจการออมรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ การซื้อพันธบัตร หรือตราสารทางการเงิน เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันสถาบันการเงินก็ไม่เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องใช้ความพยายามในการระดมเงินออม ทำให้สถาบันการเงินขาดแรงจูงใจในการจ่ายผลตอบแทนที่สูงแก่ผู้ออมเงินพบว่าระดับการออมไม่มีความแตกต่างจากในอดีตมากนัก

2. ปัญหาทางด้านอุปสงค์ เป็นการพิจารณาปัญหาจากด้านความต้องการการใช้เงินทุนของนักลงทุน โดยเมื่อพิจารณาอัตราการลงทุนของประชาชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา พบว่าสัดส่วนของความต้องการเงินเพื่อการลงทุนลดลงอย่างมาก เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจากช่วงก่อนเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 นั่นคือที่มาของการที่เงินออมมีมากกว่าเงินลงทุน หรือการที่สถาบันการเงินมีสภาพคล่องส่วนเกิน

จากการใช้อัตราดอกเบี้ยเป็นกลไกเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจภาคการเงิน ภาคการผลิต และภาคแรงงาน อีกทั้งยังเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่สถาบันการเงินนำมาพิจารณาในการกำหนดแหล่งที่มาของเงินทุนและแหล่งใช้ไปของเงินทุนทั้งภายในและต่างประเทศ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือการใช้อัตราดอกเบี้ยเป็นเครื่องมือในการกำหนดการเคลื่อนไหวของเงินทุน ดังนั้นรัฐบาลจึงควรมีระบบการควบคุมการดำเนินงานของสถาบันการเงินที่ดี ไม่ควรปล่อยให้มีการแข่งขันในการกำหนดนโยบายการจ่ายอัตราดอกเบี้ยอย่างอิสระ เนื่องจากการใช้อัตราดอกเบี้ยโดยไม่พิจารณาให้รอบคอบ อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อระบบการเงินของประเทศได้ เช่น การเพิ่มอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการป้องกันการรั่วไหลของเงินทุนออกนอกประเทศ หรือเพื่อการระดมเงินทุนจากแหล่งเงินทุนภายในประเทศ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยสูงส่งผลให้ต้นทุนของการลงทุนสูงตามไปด้วย ทำให้ความสามารถในการผลิตไม่สามารถเพิ่มได้มากเท่าที่ควร ดังนั้นการใช้อัตราดอกเบี้ยเป็นเครื่องมือในการจัดการทางการเงินจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงโอกาสของการเกิดผลดีและผลเสียต่อด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นขึ้นได้เสมอ

ตลาดการเงิน

ตลาดการเงิน (Financial market) คือ แหล่งที่มีการระดมเงินทุนจากผู้ที่มีเงินทุน และการให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ต้องการใช้เงินทุน โดยระยะเวลาการกู้ยืมมีทั้ง ระยะสั้นและระยะยาว และผู้ซื้อผู้ยืมไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือผู้ให้กู้ยืมมีทั้งระดับบุคคลธรรมดา สถาบัน รวมทั้งระดับประเทศ

ตลาดการเงินเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยทำให้เงินออมกลับไปเป็นเงินลงทุนในระยะเวลาเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากตลาดการเงินทำหน้าที่ได้ทั้งระดมเงินออมจากแหล่งต่าง ๆ และกระจายไปยังแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ตามที่ตลาดต้องการ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นตัวกลางทางการเงิน

บทบาทหน้าที่ของตลาดการเงิน

1. อำนวยประโยชน์ต่อผู้ออม ตลาดการเงินช่วยทำให้ผู้มีเงินออมสามารถนำเงินออมไปแสวงหาผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ดอกเบี้ย และอื่น ๆ

2. อำนวยประโยชน์ต่อผู้ลงทุน นักลงทุนผู้ขาดแคลนเงินทุนหรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้ด้วยตนเอง ก็สามารถมีโอกาสลงทุนได้โดยการติดต่อผ่านตลาดการเงิน

3. อำนวยประโยชน์ต่อผู้บริโภค ตลาดการเงินมีบทบาททางอ้อมต่อผู้บริโภค โดยการที่สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ต้องการกู้ยืม ซึ่งในจำนวนเงินกู้ยืมนี้ บางส่วนจะถูกนำไปลงทุน แต่บางส่วนจะถูกจัดสรรไปเพื่อการบริโภค ซึ่งล้วนแล้วแต่จะช่วยยกมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น

4. อำนวยประโยชน์ต่อการสะสมทุนของประเทศ การที่โครงการต่าง ๆ ดำเนินการได้ด้วยการระดมเงินทุนผ่านตลาดการเงินนั้น ย่อมทำให้ระดับการลงทุนที่แท้จริงสูงขึ้น ส่งผลกระทบให้กิจการอุตสาหกรรมและกิจการทางเศรษฐกิจต่าง ๆ มีทรัพย์สินและทุนเพิ่มขึ้น ซึ่งมีส่วนช่วยในการอำนวยประโยชน์ในด้านการผลิตต่อภาคการผลิตและภาคการบริการได้มากยิ่งขึ้น

5. อำนวยประโยชน์ต่อความเจริญเติบโตและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ เนื่องจากการลงทุนผ่านตลาดการเงินในอัตราที่เหมาะสม ทำให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัว อัตราการว่างงานลดลง รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น มาตรฐานการครองชีพที่สูงขึ้น นอกจากนั้นตลาดการเงินยังเป็นแหล่งที่สำคัญที่มีส่วนช่วยในการวางแผนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติ ให้เป็นไปได้ตามต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากตลาดการเงินเป็นแหล่งระดมเงินออมและกระจายเงินลงทุนไปยังแหล่ง หรือหน่วยธุรกิจต่าง ๆ

ประเภทของตลาดการเงิน

ตลาดการเงินแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ ตลาดการเงินนอกระบบ (Unorganized financial market) และตลาดการเงินในระบบ (Organized financial market)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ตลาดการเงินนอกระบบ มีลักษณะสำคัญดังนี้

1.1 ผู้กู้ยืมและผู้ให้กู้ยืมส่วนใหญ่เป็นบุคคลธรรมดา การตัดสินใจเกิดจากของทั้งสองฝ่าย โดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมาย

1.2 ขาดหลักเกณฑ์หรือระเบียบในการปฏิบัติที่ชัดเจน และแน่นอน หลักเกณฑ์ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพึงพอใจ และความยินยอมของทั้งฝ่ายผู้กู้ยืมและผู้ให้กู้ยืม

1.3 ไม่มีหลักฐานการกู้ยืมที่ชัดเจน บางครั้งใช้เพียงวาจาหรือความไว้นือเชื่อใจเป็นการส่วนตัว บางครั้งมีลายลักษณ์อักษรแต่ไม่รัดกุม

1.4 มักเกิดข้อโต้แย้งถกเถียงกันในภายหลัง เนื่องจากการไม่มีการลงบันทึกรายการกู้ยืมที่แน่นอนและชัดเจนรัดกุม

1.5 ความเสี่ยงสูงและผลตอบแทนสูง เนื่องจากการขาดหลักประกันที่ดีของผู้กู้ยืม เพราะฉะนั้นผู้ให้กู้ยืมจึงเรียกร้องผลตอบแทนที่สูงเพื่อชดเชยกับความเสี่ยงที่สูงที่อาจได้รับเช่นกัน

2. ตลาดการเงินในระบบ ประกอบด้วยสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินนั้น มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติที่แน่นอน ชัดเจน และรัดกุม

สถาบันการเงิน

บทบาทหน้าที่ของสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ ทำหน้าที่ดังนี้

1. เป็นแหล่งกลางทางการเงินที่ผู้กู้ยืม และผู้ให้กู้ยืม สามารถตอบสนองความต้องการต่อกันได้ โดยไม่ต้องรู้จักกันมาก่อน ในสังคมที่ประกอบด้วยผู้ออมและผู้ลงทุนจำนวนมาก จำเป็นต้องมีสถาบันการเงินเข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการระดมเงินออมและส่งผ่านเงินออมแก่ผู้ต้องการเงินลงทุน การทำหน้าที่ของสถาบันการเงินก่อให้เกิดประโยชน์ 2 ประการ คือ

1.1 ผู้กู้ยืมสามารถได้เงินลงทุนโดยไม่ต้องรู้จักกันเป็นการส่วนตัวกับผู้ออม

1.2 ผู้กู้ยืมสามารถได้เงินลงทุนมากกว่าปริมาณเงินออมที่ผู้ออมแต่ละรายสามารถให้กู้ยืมได้ เนื่องจากสถาบันการเงินสามารถรวบรวมเงินออมน้อย ๆ ให้เป็นเงินก้อนจำนวนมากได้

2. ให้ความปลอดภัยแก่เงินออมของผู้ออม การที่เจ้าของเงินออมให้กู้ยืมแก่ผู้กู้ยืมโดยตรงมีความเสี่ยงภัยมากกว่าการให้กู้ยืมโดยการผ่านสถาบันการเงิน เนื่องจากเหตุผลดังนี้คือ

2.1 สถาบันการเงินดำเนินธุรกิจสายงานด้านการเงินโดยเฉพาะ จึงมีประสบการณ์ และ

เอกสารฉบับนี้เป็นการนำเสนอสู่สาธารณะโดยไม่มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 สถาบันการเงินมีเงินทุน และปริมาณงานมากเพียงพอที่จะจัดจ้างผู้มีความรู้และความชำนาญพิเศษเฉพาะทางเพื่อมาเป็นพนักงานและผู้บริหาร

2.3 สถาบันการเงินมีแหล่งกระจายเงินกู้ยืมได้หลายทางเป็นการกระจายความเสี่ยง มีโอกาสน้อยมากที่จะสูญเสียลูกหนี้ทั้งหมดในคราวเดียวกัน แต่บุคคลธรรมดามีโอกาสสูญเสียลูกหนี้ทั้งหมดในคราวเดียวกันได้ เพราะไม่มีการกระจายแหล่งเงินกู้ยืม

3. ความหลากหลายของบริการเงินออมและสินเชื่อเป็นไปตามความต้องการที่หลากหลายของผู้ออมและผู้กู้ยืม เนื่องจากสถาบันการเงินมีการเคลื่อนย้ายเงินเข้าออกตลอดเวลา ไม่ขาดช่วง จึงทำให้มีการปรับปรุงรูปแบบการให้บริการบริการ ทั้งรูปแบบการออมเงินและรูปแบบการลงทุนให้มีความหลากหลาย

4. ทำให้อัตราดอกเบี้ยของท้องถิ่นต่าง ๆ มีความเสมอภาคกัน เนื่องจากการเคลื่อนย้ายของเงินทุนจากสถานที่ หรือแหล่งหนึ่งไปยังอีกสถานที่ต่าง ๆ ไม่จำกัดพื้นที่

5. เพิ่มสภาพคล่องให้แก่ประชาชนโดยผ่านเครื่องมือประเภทต่าง ๆ เช่น การออกหนังสือค้ำประกัน การเป็นผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์

การทำหน้าที่ดังกล่าวของสถาบันการเงินนอกจากประโยชน์ข้างต้นแล้ว ยังเป็นการยังสร้างประโยชน์ให้แก่เศรษฐกิจของประเทศอีก 3 ประการ คือ

1. ช่วยสร้างประโยชน์สูงสุดให้แก่เงินออม คือ การนำเงินออมที่ระดมได้กระจายไปยังแหล่งต่าง ๆ ที่ต้องการเงินลงทุน เนื่องจากการใช้ประโยชน์ของเงินออมที่มีอยู่ย่อมไม่เกิดประโยชน์อันใดต่อเศรษฐกิจ ควรมีการจัดสรรเพื่อการลงทุนแก่ภาคธุรกิจประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกระจายแก่ภาคการผลิต เป็นการกระตุ้นให้มีการเพิ่มผลผลิต นำไปสู่การจ้างงาน ผลที่สุดคือการนำไปสู่การสร้างรายได้ โดยที่สถาบันการเงินเป็นแหล่งที่มีโอกาสในการระดมเงินออมได้มากที่สุด เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้และความชำนาญในธุรกิจด้านนี้มากที่สุด

2. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพสูงสุดให้แก่เงินลงทุน โดยเงินออมที่สถาบันการเงินระดมมาได้ นั้นจะถูกจัดสรรให้แก่ผู้กู้ยืมที่มีประสิทธิภาพในการใช้เงินลงทุนเท่านั้น เนื่องจากระบบและวิธีการอนุมัติสินเชื่อของสถาบันการเงินเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์การให้เครดิตมากที่สุด และเมื่อผู้กู้ยืมที่มีประสิทธิภาพในการลงทุนได้เงินทุนเพื่อประกอบธุรกิจประเภทต่าง ๆ แล้ว จะส่งผลให้เกิดการผลิตที่มีประสิทธิภาพ เป็นการอำนวยความสะดวกต่อเศรษฐกิจของประเทศ

3. ช่วยทำให้โครงสร้างของอัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงินต่าง ๆ มีอัตราใกล้เคียงกัน ช่วยลดโอกาสของการที่ประชาชนจะถูกเอาเปรียบจากสถาบันการเงิน เนื่องจากการที่มีสถาบันการเงินจำนวนมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการแข่งขันสูงในตลาดการเงิน นั่นคือ สถาบันการเงินมีการแข่งขันด้านอัตราดอกเบี้ย เช่น เพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินออม ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ซึ่งเป็น

ประโยชน์ต่อทั้งผู้ออมเงินและผู้กู้ยืม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออัตราดอกเบี้ยกู้ยืมลดลง ส่งผลให้สถาบันการเงินจำเป็นต้องเพิ่มปริมาณผู้กู้ยืมมากขึ้น เพื่อชดเชยอัตรารายได้ที่ลดลง ส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางด้านการผลิตและด้านการบริการ เป็นการเพิ่มผลผลิต เพิ่มการจ้างงาน เพิ่มรายได้ประชาชาติ และผลที่สุดเป็นการสร้างเจริญเติบโตอย่างแข็งแกร่งให้แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ

ประเภทของสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินในประเทศไทย (The Organized Financial System in Thailand) แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. สถาบันการเงินในรูปธนาคาร (Bank)
  - 1.1 ธนาคารแห่งประเทศไทย (Central Bank)
  - 1.2 ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Banks)
  - 1.3 ธนาคารออมสิน (Government Saving Bank)
  - 1.4 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives)
  - 1.5 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (Government Housing Bank)
2. สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร (Non-Bank Financial Institutions)
  - 2.1 บริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ (Finance & Securities Companies)
  - 2.2 บริษัทเครดิตฟองซิเออร์ (Credit Foncier Companies)
  - 2.3 บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (Industrial Finance Corporation of Thailand)
  - 2.4 บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (Small Industries Finance Corporation)
  - 2.5 บริษัทประกันชีวิต (Life Insurance Companies)
  - 2.6 สหกรณ์การเกษตร (Agricultural Cooperatives)
  - 2.7 สหกรณ์ออมทรัพย์ (Saving Cooperatives)
  - 2.8 โรงรับจำนำ (Pawnshops)
  - 2.9 บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (Small Industries Insurance Corporation)
  - 2.10 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (Exim Bank)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติความเป็นมาและการดำเนินการของสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ ในประเทศไทยมีความแตกต่างกันทั้งในด้านวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง วิธีการและลักษณะการดำเนินงานที่แตกต่างกัน สิ่งที่จะศึกษาต่อไปนี้ ครอบคลุมเนื้อหาในด้านประวัติความเป็นมา วิธีการดำเนินงานของสถาบันการเงินแต่ละประเภท เพื่อให้เข้าใจถึงการแข่งขันของธุรกิจประเภทสถาบันการเงิน ดังนี้

1. ธนาคารพาณิชย์

1.1 ประวัติความเป็นมา

ธุรกิจธนาคารพาณิชย์เกิดในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2431 เมื่อธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้เข้ามาเปิดสาขาในประเทศไทย ในระยะแรกเป็นธนาคารพาณิชย์จากต่างประเทศทั้งสิ้น ธนาคารเหล่านี้จัดตั้งขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมการค้าต่างประเทศโดยเฉพาะ ต่อมาปี พ.ศ. 2449 ธนาคารพาณิชย์ที่จัดตั้งขึ้นโดยคนไทยเป็นครั้งแรกชื่อ “แบงก์สยามกัมมาจลทุน” ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2482 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ธนาคารไทยพาณิชย์” ระยะต่อมามีการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ของคนไทยมากขึ้น หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงเศรษฐกิจของประเทศไทยได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว มูลค่าการค้าทั้งในประเทศ และต่างประเทศได้เพิ่มสูงขึ้น การขยายตัวของธนาคารพาณิชย์จึงมีขึ้นอย่างมากตามความต้องการใช้บริการ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลจึงออกพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ขึ้นในปี พ.ศ. 2505 เพื่อกำกับและควบคุม และในปี พ.ศ. 2522 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522 เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

1.2 การดำเนินธุรกิจ

การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์สามารถแยกออกได้เป็น 6 ด้านด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1.2.1 การรับฝากเงิน เป็นการรับฝากเงิน 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

-การรับฝากเงินประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม เป็นการรับฝากเงินโดยบัญชีประเภทกระแสรายวัน โดยการใช้เช็ค ในการเบิกจ่าย เงินฝากประเภทนี้ไม่มีดอกเบี้ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-การรับฝากเงินประเภทบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารจะเป็นผู้ออกสมุดคู่ฝากไว้ให้กับผู้ฝากเงินเพื่อเป็นหลักฐานในการรับฝากและจ่ายดอกเบี้ยตามที่ธนาคารประกาศ

-การรับฝากประเภทบัญชีเงินฝากประจำ ธนาคารจะจ่ายเงินฝากคืน เมื่อถึงครบกำหนดระยะเวลาที่ตกลงกันได้ หากถอนเงินฝากก่อนกำหนด ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยให้อัตราที่ต่ำกว่าที่ตกลงกันได้หรือไม่จ่ายดอกเบี้ย

1.2.2 การให้สินเชื่อ ธนาคารพาณิชย์จะทำการให้กู้ยืมเงินแก่ธุรกิจประเภทต่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปจะประกอบไปด้วย

-การให้เบิกเงินเกินบัญชี ธนาคารยอมให้ลูกค้าเขียนเช็คเบิกเงินจากธนาคารได้เกินกว่าจำนวนที่มีอยู่ในบัญชี โดยทางธนาคารจะคิดดอกเบี้ยสำหรับส่วนที่เกินในอัตราที่ได้กำหนดไว้

-การให้กู้ยืมเงินแบบเต็มจำนวน โดยมีวิธีการจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมครั้งเดียว หรือเป็นการผ่อนชำระเป็นงวด ๆ ตามที่ได้ตกลงกันได้

-การรับซื้อลดตั๋วเงิน เป็นวิธีการกู้ยืมเงินโดยทางธนาคารรับซื้อตั๋วเงินจากผู้กู้ยืมซึ่งได้รับตั๋วเงินมาจากลูกค้าของผู้กู้ยืม ซึ่งธนาคารจะคิดส่วนลดตามระยะเวลาจากผู้กู้

-การให้กู้ยืมเพื่อการส่งสินค้าออก เช่น การทำแพ็คเกจเครดิต (Packing Credit)

-การให้กู้เพื่อการเกษตร การให้กู้เพื่อการอุตสาหกรรมเพื่อใช้เป็นทุนดำเนินงาน

-การให้กู้เพื่อการเคหะ

-อื่น ๆ

1.2.3 การโอนเงิน เป็นการให้บริการในการจัดส่งเงินระหว่าง 2 ฝ่าย ประโยชน์ทางการค้าและการส่วนตัว โดยธนาคารจะคิดค่าธรรมเนียมจากการให้บริการ การโอนเงินทำได้หลายวิธีการ ได้แก่ การโอนเงินทางดราฟ (Draft) การโอนเงินทางไปรษณีย์ การโอนเงินทางโทรเลข การโอนเงินทางวิทยุ หรือโทรศัพท์ทางไกล และการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

1.2.4 การค้าประกัน โดยธนาคารเป็นผู้ออกหนังสือค้ำประกัน เพื่อการซื้อขายสินค้า การปฏิบัติตามสัญญา หรือ การค้ำประกันของ การประกวดราคา ธนาคารจะคิดค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือค้ำประกัน โดยคำนวณจากจำนวนเงินที่ทางธนาคารค้ำประกันให้

1.2.5 ด้านการธนาคารต่างประเทศ เป็นการให้บริการด้านเครดิตออฟเครดิต (Letter of Credit) สินค้าเข้า/สินค้าออก ตั๋วเรียกเก็บเงิน การซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

1.2.6 ด้านบริการอื่น ๆ ได้แก่ การบริการออกเช็คของขวัญ การให้เช่าตู้รับฝาก การบริการด้านการรับเสียภาษี ค่าโทรศัพท์ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา บริการเช่าพระ เป็นต้น

2. ธนาคารออมสิน

2.1 ประวัติความเป็นมา

ธนาคารออมสินเป็นธนาคารของรัฐบาลก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2456 ตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยโปรดให้ทรงตราพระราชบัญญัติธนาคารออมสินพุทธศักราช 2456 ขึ้น เพื่อจัดตั้งคลังออมสิน ในสังกัดกรมพระคลังมหาสมบัติ ในพระบรมมหาราชวัง และธนาคารได้ขยายสาขาออกไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วทุกภาค ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชประสงค์ให้ขยายกิจการคลังออมสินออกไป โดยโอนให้ขึ้นกับกรมไปรษณีย์โทรเลข เพื่อให้เกิดความสะดวกและทั่วถึงในการรับฝากเงินจากประชาชน จนกระทั่งภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง การคลังออมสินได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากได้รับความนิยมจากประชาชนมาก การดำเนินงานในด้านการฝากถอนเงินเกิดความไม่คล่องตัว เนื่องจากภาระที่ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของระเบียบของกรมไปรษณีย์โทรเลข นายควง อภัยวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้พิจารณาพบว่ากิจการของคลังออมสินควรแยกตัวออกจากกรมไปรษณีย์โทรเลขมาเป็นองค์การดำเนินธุรกิจอิสระ จนกระทั่งถึงรัฐบาลชุดของนายปรีดี พนมยงค์ จึงได้มีการยกฐานะของธนาคารออมสินให้เป็นองค์การของรัฐ โดยมีการตราพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมของประชาชน และนำเงินไปให้รัฐบาลกู้ยืมเพื่อพัฒนาประเทศ

2.2 การดำเนินงาน

ธนาคารออมสินเป็นสถาบันการเงินของรัฐ ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของประชาชนเป็นแหล่งเงินกู้ภายในประเทศของรัฐบาลเพื่อนำเงินออมไปใช้ในการสร้างสาธารณูปโภคและการพัฒนาประเทศ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยในตลาดส่วนใหญ่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือหน่วยงานราชการ และองค์กรรัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาทางการเงิน การให้กู้ยืมแก่หน่วยราชการ และองค์กรรัฐวิสาหกิจเหล่านี้ กระทรวงการคลังจะเป็นผู้ค้ำประกัน นอกจากนี้ ธนาคารออมสินยังให้กู้ยืมแก่เอกชนที่มีความจำเป็นต้องให้เงินทุนในระยะสั้น การให้กู้ยืมแก่ประชาชนทั่วไปเพื่อจัดหาที่อยู่อาศัย และให้กู้ยืมในรูปสินเชื่อสวัสดิการสินเชื่อข้าราชการ และพนักงานขององค์กรของรัฐบาลที่มีรายได้น้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่โดยธนาคารออมสิน การดำเนินการของธนาคารออมสินได้กำหนดไว้ในมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2551 ซึ่งระบุว่ากรณียกเว้นหรือยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายอื่นใดที่ขัดแย้งกับกฎหมายฉบับนี้ ให้ใช้กฎหมายฉบับนี้ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ออมสิน พ.ศ. 2489 ดังนี้

1. รับฝากเงินออมสิน
2. ออกพันธบัตรออมสิน และสลากออมสิน
3. รับฝากเงินออมสินเพื่อสงเคราะห์ชีวิต และครอบครัว
4. ทำการรับจ่ายและโอนเงิน
5. ซื้อหรือขายพันธบัตรรัฐบาลไทย
6. ลงทุนซึ่งแสวงหาผลประโยชน์ที่รัฐมนตรีอนุญาต
7. การออมสินอื่น ๆ ตามที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้
8. กิจการอันพึงเป็นงานธนาคารตามที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้

ทั้งนี้ให้ประกอบการได้ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หลังจากนั้น ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการอันพึงเป็นงานธนาคาร ของธนาคารออมสิน พ.ศ. 2491 มาตรา 3 กำหนดให้ธนาคารออมสินประกอบธุรกิจเพิ่มเติม ดังนี้

1. การรับฝากประจำ และ กระแสรายวัน
2. การออกตราฟ (Draft) ที่กำหนดให้ใช้เมื่อทวงถาม ณ สำนักงานตัวแทนของธนาคาร
3. การออกซื้อ ขาย หรือ เก็บเงินตามตัวเงิน หรือ ตราสารเปลี่ยนมือ

นอกจากนั้น ยังมีพระราชกฤษฎีกากำหนดธุรกิจธนาคารออมสิน พ.ศ. 2504 พ.ศ. 2505 พ.ศ. 2512 เพิ่มประเภทธุรกิจที่ธนาคารออมสินดำเนินการ ดังนี้ การรับฝากเงินออมสินเพื่อการสงเคราะห์ชีวิต และการศึกษา ประเภทสงเคราะห์ที่วิทุณ และประเภทเคหะสงเคราะห์

3. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

3.1 ประวัติความเป็นมา

แนวคิดในการจัดตั้งธนาคารก็เพื่อให้เงินกู้ยืมแก่เกษตรกรในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เริ่มตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยปลดเปลื้องภาระหนี้สิน และ ลดการถูกเอาเปรียบ ในปี พ.ศ. 2459 พระวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ได้รับการขนานนามว่า "พระบิดาแห่งการสหกรณ์" ได้จัด "สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้" ซึ่งเป็นสหกรณ์แรกขึ้น ที่จังหวัดพิษณุโลก ต่อมาได้มีการขยายไปยังหลายจังหวัด เมื่อการประกอบการเกษตร

ของเกษตรกรได้เริ่มเปลี่ยนแปลงจากการผลิตเพื่อการบริโภคมาเป็นการผลิตเพื่อการค้า ส่งผลให้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการเงินทุนเพื่อนำมาลงทุนมีเพิ่มมากยิ่งขึ้น เงินทุนจากสหกรณ์จึงมีปริมาณไม่พอเพียง ในปี พ.ศ. 2486 จึงมีการจัดตั้งธนาคารเพื่อการสหกรณ์การเกษตรขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมแก่สหกรณ์โดยเฉพาะ และได้มีการจัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรขึ้นในวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2509 ตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 และ ทำการรับโอนกิจการทั้งหมดของธนาคารเพื่อการสหกรณ์เข้ามารวมกัน เพื่อสามารถดำเนินงานได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

3.2 การดำเนินงาน

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือการดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร โดยเป็นการให้สินเชื่อโดยตรงและผ่านสถาบันเกษตรกร นอกจากนี้ยังให้บริการในการประกอบกิจกรรมที่ต่อเนื่องเกี่ยวกับผลิตผลทางการเกษตร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรยังมีการรับฝากเงินจากประชาชน และจากธนาคารพาณิชย์เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไปด้วยเช่นกัน

4.ธนาคารอาคารสงเคราะห์

4.1 ประวัติความเป็นมา

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นหน่วยงานของรัฐบาลมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อที่อยู่อาศัยของประชาชน โดยมุ่งเน้นด้านการให้ความช่วยเหลือ มากกว่าการมุ่งแสวงหากำไร ธนาคารได้ก่อตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ.2496 โดยอยู่ในสังกัดของกระทรวงการคลัง เป็นสถาบันที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง คือ การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประชาชนเพื่อนำเงินไปจัดซื้อที่อยู่อาศัย ซึ่งในระยะต่อมาได้มีการโอนย้ายธนาคารไปขึ้นตรงต่อการเคหะแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 137 พ.ศ. 2518 อาจกล่าวได้ว่าธนาคารอาคารสงเคราะห์ทำหน้าที่เป็นเสมือนสื่อกลางในการนำเงินไปใช้ประโยชน์ในด้านการเคหะสำหรับประชาชน ต่อมาธนาคารได้ปรับปรุงวิธีการให้กู้ยืม โดยเน้นการพิจารณาถึงความจำเป็นและความสำคัญของการมีที่อยู่อาศัย จึงงดให้กู้ยืมเงินเพื่อไปไถ่ถอนจำนอง ไถ่ถอนการขายฝาก หรือซื้อที่ดินซึ่งมิได้อยู่ในโครงการ โดยคำ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธนาคารจะให้กู้ยืมเฉพาะกรณีซื้อที่ดินและบ้าน ปลูกสร้างบ้านต่อเติม หรือซ่อมแซมบ้าน ซึ่งธนาคารได้ถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน

4.2 การดำเนินงาน

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ได้กำหนดให้ธนาคารประกอบธุรกิจเพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือให้นำเงินไปลงทุนเกี่ยวกับการจัดให้มีอาคารและที่ดิน ดังนี้

1. ให้กู้ยืมเพื่อใช้ประโยชน์ดังต่อไปนี้
    - 1.1 เพื่อซื้อที่ดินหรืออาคารของตนเอง
    - 1.2 เพื่อนำไปสร้าง ขยาย หรือซ่อมแซมอาคารของตนเอง
    - 1.3 เพื่อไว้ไถ่ถอนจำนองอันผูกพัน ที่ดิน หรืออาคารของตนเอง
    - 1.4 เพื่อใช้ไถ่ถอนการขายฝากที่ดินหรืออาคารของตนเอง (ปัจจุบันได้งดการให้กู้ยืมเพื่อการไถ่ถอน)
    - 1.5 เพื่อใช้ในการลงทุนจัดกิจการเคหะ
  2. รับจำนำหรือจำนองทรัพย์สินเพื่อเป็นประกัน การกู้ยืม
  3. รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้
  4. ดำเนินกิจการธนาคารตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
5. บริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์

5.1 ประวัติความเป็นมา

บริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ ก่อตั้งครั้งแรกในรูปของบริษัทหลักทรัพย์เมื่อ ปี พ.ศ. 2496 เริ่มแรกธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์บริการให้เช่าซื้อรถยนต์ ซึ่งเปิดดำเนินการเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2504 ระยะเวลาต่อมาเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2509 เศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีผลประกอบการดี เป็นที่นิยมของประชาชน ประกอบกับเป็นช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไปกำลังขยายตัว ความต้องการเงินทุนเพื่อขยายกิจการของธุรกิจต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น แต่ธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีบทบาทที่สำคัญในตลาดเงินของประเทศในขณะนั้นไม่สามารถสนองตอบความต้องการในด้านเงินทุนที่เพิ่มขึ้นตามอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้เพียงพอ บริษัทเงินทุนจึงนำเครื่องมือทางการเงินต่าง ๆ เช่น ตั๋วสัญญาใช้เงิน ตั๋วแลกเงิน มาระดมเงินทุน จนถึงปี พ.ศ. 2512 ได้มีบริษัท

หลายแห่งจัดตั้งขึ้น เพื่อดำเนินงานทั้งทางด้านธุรกิจเงินทุน และธุรกิจหลักทรัพย์ประกอบกับการที่ เศรษฐกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว กระทรวงการคลังจึงเข้ามาควบคุมการดำเนินธุรกิจ โดยในเดือน มกราคม พ.ศ. 2515 ได้มีการตรากฎหมายกำหนดให้การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ให้เป็นกิจการที่ต้องอยู่ภายใต้การกำกับควบคุมของทางราชการ ในเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2516 มีการออกใบอนุญาตเป็นครั้งแรก มีบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจกรรม รวม 54 บริษัท แยกเป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนอย่างเดียว 13 บริษัท กิจการเงินทุนและหลักทรัพย์ควบคู่กันอีก 41 บริษัท ต่อมาในปี พ.ศ. 2522 รัฐบาลได้มีการตรา พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2522 สาเหตุเนื่องจากการปรับปรุงของ ทางราชการไม่มีประสิทธิภาพ ธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นผู้ควบคุม ก็ไม่มีอำนาจในการลงโทษ หรือสั่งการใด ๆ เมื่อมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง แต่ก็ยังมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าว อีกจำนวน 2 ครั้ง คือ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2526

5.2 ประเภทของบริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์

บริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ เป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่ง ที่เอกชนจัดตั้งขึ้นเพื่อ ระดมเงินทุนทั้งระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ให้กู้ยืมแก่วงการธุรกิจและอุตสาหกรรม แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. บริษัทเงินทุน

หมายถึง "บริษัทจำกัด" ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุน ประกอบกิจการในด้ว นการให้กู้ยืมโดยระดมเงินทุนจากประชาชน การให้กู้ยืมมีหลายรูปแบบ ได้แก่ การรับซื้อลดตั๋วเงิน และรับรองตั๋วเงินระยะสั้นต่าง ๆ ให้กู้ยืมเงินระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ให้กู้ยืมเงิน แก่บริษัทขายสินค้าผ่อนส่ง เป็นต้น

2. บริษัทหลักทรัพย์

หมายถึง "บริษัทจำกัด" ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ มีการประกอบกิจการ ในด้ว นการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ทำการค้าหลักทรัพย์ และการทำหน้าที่ให้คำปรึกษาใน การลงทุน เป็นต้น

5.3 การดำเนินงานของบริษัทเงินทุน

แบ่งการดำเนินงานออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. การเงินเพื่อธุรกิจรายใหญ่

1.1 การรับฝากเงิน บริษัทเงินทุนจะออกตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อเป็นหลักฐานสำหรับการรับฝากเงิน การรับฝากเงินมีประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเงินฝากจ่ายคืนตามกำหนดระยะเวลา มีระยะเวลาดังแต่ 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน หรือเกินกว่า 1 ปี

1.2 บริการเงินกู้ยืม ประเภทของเงินกู้ยืมมีทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยให้บริการแก่บริษัทอุตสาหกรรม หรือโรงงาน รวมทั้งธุรกิจการค้าทั่วไป

2. การเงินเพื่อธุรกิจการค้าทั่วไป เป็นการให้เงินกู้ยืมแก่ธุรกิจทั่วไป อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ เป็นต้น ซึ่งคล้ายกับสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

3. การให้เงินกู้ยืมแก่ผู้บริโภค เป็นการให้กู้ยืมแก่บุคคลธรรมดาทั่วไป

5.4 การดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์

การให้บริการหลักทรัพย์มี 5 ประเภท คือ

1. การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ในกรณีที่ประชาชนต้องการซื้อหลักทรัพย์ไม่ว่าชนิดใดก็ตาม โดยเฉพาะหลักทรัพย์ที่ซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทหลักทรัพย์จะทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายให้

2. การค้าหลักทรัพย์ เป็นการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์เอง ทำเพื่อการลงทุน หรือการเก็งกำไร โดยหวังผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล ดอกเบี้ย หรือการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์

3. การให้คำปรึกษาทางการเงิน โดยจะให้คำปรึกษาในเรื่องการจัดหาเงินทุน การวางแผนการเงินแก่ธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมที่มีปัญหาทางการเงิน

4. การรับประกันการขายหุ้น ในกรณีที่ธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมที่ต้องการเงินทุนจำนวนมาก โดยการออกหุ้นทุน หรือหุ้นกู้จำหน่าย บริษัทหลักทรัพย์จะช่วยค้าประกันการขาย เพื่อให้ธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมมีความมั่นใจว่าจะจัดหาเงินทุนได้อย่างแน่นอน

5. การจัดการลงทุน

6. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์

6.1 ประวัติความเป็นมา

การประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์เกิดขึ้นในประเทศไทยมาเป็นเวลานาน เพียงแต่ไม่มีการจดทะเบียนอย่างเป็นทางการ จนกระทั่งวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2485 กระทรวงการคลังได้กำหนดนิยามและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ และประกาศให้ผู้ดำเนินธุรกิจด้านนี้ ดำเนินการจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดและขออนุญาตประกอบกิจการขึ้น บริษัท ไทยเครดิตฟองซิเอร์ จำกัด ได้จดทะเบียนเป็นรายแรกในปี พ.ศ. 2501 จนกระทั่งในวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 รัฐบาลได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง และประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งออกตามประกาศคณะปฏิวัติเพื่อควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ต่อมาก็ได้มีการออกพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ขึ้นมาทำการดูแลและควบคุมสถาบันการเงินดังกล่าว

6.2 การดำเนินงาน

เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ในประเทศไทยยังไม่มี การกำหนดไว้ชัดเจน แต่การดำเนินงานมีลักษณะคล้ายธนาคารพาณิชย์คือมีบริการรับฝากเงินและให้กู้ยืมเงินแก่ประชาชน เพียงแต่ลักษณะการดำเนินงานจะเป็นไปในลักษณะที่แคบกว่า เนื่องจากบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ระดมเงินทุนจากประชาชนด้วยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินที่มีอายุเวลาการฝากตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป และนำเงินทุนดังกล่าวไปให้บุคคลทั่วไปกู้ยืม โดยการจำนองซึ่งผู้ขอกู้ต้องนำอสังหาริมทรัพย์มาเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน

บริษัทเครดิตฟองซิเอร์มีเป้าหมายการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน การให้คำแนะนำ และควบคุมการจัดการโครงสร้างพัฒนาที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เช่น โครงการที่อยู่อาศัย โครงการนิคมอุตสาหกรรม ศูนย์การค้าท่องเที่ยว ตลอดจนโครงการเพื่ออุตสาหกรรม เป็นต้น
2. ให้ความช่วยเหลือทางการเงินในระยะยาว แก่ผู้ที่ประสงค์จะซื้อที่ดินและที่อยู่อาศัยเพื่อการอยู่อาศัย หรือที่ดินและโรงงานเพื่อการอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม
3. ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และให้คำแนะนำปรึกษาแก่โครงการ เกี่ยวกับการพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางด้านเทคนิคการสร้างบ้านที่เหมาะสมกับความเป็นอยู่ของประชากรชาวไทย และการพัฒนาวัสดุก่อสร้างที่ทนทาน และมีราคาถูก

7. บริษัทประกันชีวิต

7.1 ประวัติความเป็นมา

การประกอบธุรกิจประกันชีวิตก่อตั้งในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยดำเนินการโดย บริษัท อีสต์ เอเชียติก จำกัด จากประเทศอังกฤษ ต่อมาก็ได้เริ่มแพร่หลายมากยิ่งขึ้น จนกระทั่งมีการตราพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายต่อการดำเนินธุรกิจประกันชีวิตขึ้นในปี พ.ศ. 2471 ภายหลังจากนั้นได้เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้น ญี่ปุ่น ได้เข้ามายึดครอง ทำให้บริษัทต่างประเทศเหล่านั้นต้องหยุดดำเนินการไป ดังนั้นคนไทยจึงได้มีโอกาสดำเนินธุรกิจด้านนี้ขึ้นมาเอง โดยในปี พ.ศ. 2485 ได้มีบริษัทไทยประกันชีวิต และ บริษัทไทยเศรษฐกิจประกันภัย ปัจจุบัน บริษัทประกันชีวิตได้รับการจัดตั้งขึ้นมาเป็นบริษัทจำกัด เพื่อประกอบธุรกิจประกันชีวิต ภายใต้พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2510

7.2 การดำเนินงาน

ธุรกิจประกันชีวิตจัดได้ว่าเป็นธุรกิจในรูปแบบการของออมทรัพย์อย่างหนึ่ง แต่มีคุณสมบัติที่ต่างไปจากการออมทรัพย์ประเภทอื่น เนื่องจากเป็นการออมทรัพย์ที่มีระยะเวลานานกว่า จึงสามารถก่อให้เกิดทุนทรัพย์ที่จะใช้ไปในการพัฒนาประเทศที่มีเงื่อนไขของเวลาที่นานกว่า เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก และใช้ระยะเวลาในการคืนทุนนาน การระดมทุนของบริษัทประกันชีวิต จึงเป็นปัจจัยสำหรับการดำเนินงานด้านนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากกว่าการออมประเภทอื่น

ทำหน้าที่เป็นคนกลางระหว่างบุคคลกลุ่มหนึ่ง ให้ยอมรับในส่วนของเฉลี่ยความเดือดร้อนเกี่ยวกับรายได้ที่เกิดขึ้นแก่ครอบครัวของบุคคลกลุ่มนั้น ตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 861 และ 889 ได้กล่าวถึงการประกันชีวิตสรุปได้ว่า การประกันชีวิต คือ สัญญาซึ่งผู้ได้รับประกันตกลงใช้เงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้เอาประกัน หรือผู้สืบทอดในเมื่อผู้เอาประกันมีชีวิตอยู่จนถึงกำหนด หรือเกิดอุบัติเหตุทุพพลภาพ หรือถึงแก่กรรมในระหว่างระยะเวลาประกัน การดำเนินงานของบริษัทประกันชีวิตจะมีรายได้จากการเก็บค่าเบี้ยประกันจากผู้เอาประกันล่วงหน้า ซึ่งเงินที่ได้จากการ

เก็บเบี้ยประกันเงินประกันชีวิตจะนำเงินดังกล่าวไปลงทุนหาผลประโยชน์ ซึ่งอาจจะเป็นในรูปของการลงทุนในหลักทรัพย์หรือตัวเงินและการให้ยืม แต่บริษัทประกันชีวิตจะต้องดำรงสำรองกรรมกรรมไว้โดยเงินสำรองนี้จะทำการคำนวณจากความเสี่ยงที่มีในอนาคตตามระยะเวลาที่ผูกพันอยู่ โดยคำนึงถึงรายได้ที่จะได้รับจากการลงทุนและค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

นอกจากการมีบทบาทในการระดมเงินออมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศแล้ว บริษัทประกันชีวิตยังช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ โดยการนำเงินทุนที่ระดมได้ไปลงทุนซื้อหลักทรัพย์ เช่น หุ้นกู้ ตัวสัญญาใช้เงิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยพัฒนาตลาดเงินในประเทศ และช่วยให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจ หรือกิจการต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีการลงทุนซึ่งมีส่วนช่วยพัฒนาประเทศ

8. สหกรณ์การเกษตร

8.1 ประวัติความเป็นมา

ได้มีการทดลองจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นเป็นครั้งแรก ที่อำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2459 คือสหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้ เป็นสหกรณ์จัดหาทุน หรืออาจเรียกว่าเป็นสหกรณ์เครดิตไม่จำกัด ได้เงินทุนดำเนินงานจากการกู้เงินจากธนาคารไทยพาณิชย์ โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันจำนวน 3,000 บาท ซึ่งสามารถแก้ไขความเดือดร้อนของเกษตรกรได้เป็นผลสำเร็จ รัฐบาลจึงขยายกิจการสหกรณ์ไปยังจังหวัดอื่น ๆ เช่น ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2471 จึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ และจัดหาเงินทุนเพื่อให้กู้ยืมมากขึ้น ปี พ.ศ. 2475 ได้จัดตั้งสหกรณ์ประเภทอื่นขึ้นอีก เช่น ร้านสหกรณ์ สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ขายข้าว สหกรณ์ที่ดิน ฯลฯ ในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลได้ยุบธนาคารเพื่อการสหกรณ์ และได้ตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรขึ้นทำหน้าที่แทน ต่อมาในปี พ.ศ. 2511 ได้มีการออกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ขึ้น ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้เปิดโอกาสให้มีการควบสหกรณ์เข้าด้วยกัน โดยมีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ควบคุม

8.2 การดำเนินงาน

สหกรณ์การเกษตรมีวัตถุประสงค์การจัดตั้งเพื่อมุ่งให้บริการทางการเงินแก่เกษตรกร และยังเป็นการส่งเสริมการรวมกลุ่มให้เกิดความร่วมมือกัน อันจะเป็นแนวทางที่จะช่วยให้เกษตรกรซึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ สามารถยกระดับความเป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้น และยังเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม โดยการดำเนินการเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงิน และรับฝากเงิน

การให้กู้ยืมแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ระยะสั้น ระยะปานกลาง และ ระยะยาว ส่วนการรับฝากเงินแบ่งออกเป็นเงินฝากประเภทออมทรัพย์ และเงินฝากประเภทฝากประจำ และบริการการขาย และแปรรูปในราคาที่เป็นธรรม ครอบคลุมถึง การวางระบบ การเพาะปลูก นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดสรรเครดิตให้แก่สมาชิกเพื่อใช้ในการเกษตร เช่น กู้เพื่อจัดหาวัสดุการเกษตร รับจำหน่ายผลิตผลเพื่อรอการขาย รับซื้อข้าวเปลือก และ สร้างโรงสี เป็นต้น

9. สหกรณ์ออมทรัพย์

9.1 ประวัติความเป็นมา

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้น โดยกลุ่มของบุคคลที่มีปัญหาทางการเงิน และได้รับความเดือดร้อน จึงได้มารวมตัวกันขึ้นโดยการจัดตั้งเป็นสหกรณ์เพื่อร่วมกันช่วยแก้ปัญหา และแบ่งเบาภาระต่าง ๆ ได้ในระดับหนึ่ง สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกของไทย คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ข้าราชการสหกรณ์และพนักงานธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ได้จดทะเบียนเมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2492 โดยใช้ชื่อว่า "สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์จำกัดสินใช้" ส่วนสหกรณ์ของชุมชนแห่งแรกที่จัดตั้งขึ้นและจดทะเบียน คือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนแม่มูล จำกัด จังหวัดอุบลราชธานี โดยจดทะเบียนเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2522

9.2 การดำเนินงาน

การดำเนินงานและการควบคุมสหกรณ์ออมทรัพย์จะกระทำโดยสมาชิกของสหกรณ์กันเอง โดยยึดหลักการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการประหยัด รู้จักการออมทรัพย์และบริการให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก ดังนี้

1. ส่งเสริมการออมทรัพย์ แบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

1.1 ส่งเสริมการออมทรัพย์โดยการถือหุ้น ซึ่งถือเสมือนหนึ่งเป็นการออมโดยการบังคับ สหกรณ์กำหนดให้สมาชิกชำระค่าหุ้นเป็นประจำทุกเดือน โดยการหักเงินค่าหุ้น ณ ที่จ่ายเงินเดือน และจ่ายเงินปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิกตามอัตราที่กฎหมายสหกรณ์กำหนดไว้ ซึ่งเงินปันผลที่ได้รับไม่ต้องเสียภาษีให้แก่รัฐบาล และเมื่อสมาชิกลาออกจากสหกรณ์ก็สามารถถอนหุ้นคืนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การแจ้งให้ทราบเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้มีการเผยแพร่ข้อมูลในเชิงพาณิชย์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ส่งเสริมการออมทรัพย์โดยมีบริการการรับฝากเงิน ซึ่งเป็นการออมโดยสมัครใจ สหกรณ์มีบริการบัญชีเงินฝากประเภทเงินฝากประจำและบัญชีออมทรัพย์ จ่ายผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ยในอัตราเดียวกัน หรืออาจสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ตามฐานะของสหกรณ์

2. การให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก เงินกู้ยืมของสหกรณ์มี 3 ประเภทคือ เงินกู้สามัญ ซึ่งรวมทั้งระยะสั้น ปานกลาง และระยะยาว เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน และเงินกู้พิเศษสหกรณ์ โดยสหกรณ์จะนำเงินค้ำหุ้นและเงินฝากสะสมของสมาชิกรวมกันมาหมุนเวียนเพื่อให้สมาชิกที่มีความต้องการเงินทุน ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าเงินกู้จากเอกชน

สหกรณ์ออมทรัพย์ซึ่งมีบุคคลธรรมดาเป็นสมาชิกแบ่งออกเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
- กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร
- กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ
- กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนราชการ
- กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย
- กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล
- กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ
- กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เอกชน และอื่น ๆ

โครงสร้างสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินในประเทศไทยประเภทต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในรูปแบบของธนาคาร และไม่อยู่ในรูปแบบของธนาคาร ที่ได้ศึกษาถึงประวัติความเป็นมา วัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง และลักษณะของวิธีการดำเนินงานมาแล้วข้างต้น เมื่อพิจารณาถึงโครงสร้างสถาบันการเงินในประเทศไทยประเภทต่าง ๆ โดยการใช้ยอดสินทรัพย์รวม ปริมาณเงินออม และปริมาณเงินให้กู้ยืม (เงินให้สินเชื่อ) ของแต่ละสถาบันการเงินเป็นตัวเปรียบเทียบ ดังแสดงในตารางที่ 4 ตารางที่ 5 และตารางที่ 7 เพื่อศึกษาถึงการแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินในประเทศไทยทั้งในแง่ของการระดมเงินออม และในแง่ของการอนุมัติเงินให้สินเชื่อ ได้ดังนี้

พิจารณาตามยอดสินทรัพย์

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบยอดสินทรัพย์รวมของสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ ในประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้โดยไม่แจ้งการคัดค้านการคัดค้าน

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เงินออมหรือความสามารถในการระดมเงินออม โดยการใช้จ่ายปริมาณเงินออมที่สถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ ระดมเงินออมได้จากภาคครัวเรือนซึ่งเป็นส่วนของแหล่งที่มาของเงินทุนที่ใหญ่ที่สุด และสถาบันการเงินที่ไม่แสวงหากำไร เป็นตัวเปรียบเทียบ ซึ่งตัวเลข ณ สิ้นปี พ.ศ. 2540-2544 จากในตารางที่ 5 พบว่า ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่สามารถระดมเงินออมได้มากที่สุด โดยปริมาณเงินออมที่ธนาคารพาณิชย์ระดมเงินออมได้ในปี พ.ศ. 2540-2544 รองลงมาคือ ธนาคารออมสิน บริษัทประกันชีวิต ธนาคารอาคารสงเคราะห์ บริษัทเงินทุน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามลำดับ ซึ่งบริษัทเครดิตฟองซิเอร์มีส่วนแบ่งทางการตลาดด้านเงินออม

เมื่อพิจารณาความสามารถในการระดมเงินออมของสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ จากตารางที่ 5 พบว่า บริษัทเงินทุน เคยถูกจัดอันดับว่าเป็นสถาบันการเงินที่สามารถระดมเงินออมได้เป็นอันดับสาม รองมาจากธนาคารพาณิชย์ และธนาคารออมสิน แต่เมื่อบริษัทเงินทุนประสบกับวิกฤติการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2540-2541 ทำให้บริษัทเงินทุนจำนวนมากถูกปิดกิจการลง (รวมทั้งสิ้น 63 บริษัท) บทบาทในการเป็นคู่แข่งในการระดมเงินออมของบริษัทเงินทุนจึงลดน้อยลงเป็นอย่างมาก พิจารณาได้จากปริมาณเงินออมในปี พ.ศ. 2542 เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2541 (ตารางที่ 5) จากการระดมเงินออมที่ลดลง ทำให้บริษัทเงินทุนสามารถระดมเงินออมได้เพียงอย่างเดียวคือระดมเงินออมจากภาคธุรกิจ และด้วยความพยายามในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ และการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดในอนาคตในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การควบรวมกิจการ การลดขนาดองค์กร ลดขนาดธุรกิจ การเน้นธุรกิจที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ เป็นต้น ส่งผลปริมาณเงินออมที่บริษัทเงินทุนสามารถระดมเงินออมได้ในปี พ.ศ. 2543 และ พ.ศ. 2544 มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงถือได้ว่าบริษัทเงินทุนสามารถเสริมสร้างความแข็งแกร่งด้านฐานะการเงินได้สำเร็จ

นอกจากนี้ตัวเลขจากตารางที่ 5 ยังแสดงให้เห็นว่าบทบาทในการระดมเงินออมของบริษัทประกันชีวิตมีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา เมื่อสามารถจ่ายผลตอบแทนในรูปแบบของอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์ และยังมีผลตอบแทนอื่น ๆ ในรูปแบบของการประกันชีวิตที่จะได้รับในอนาคตระยะยาว บริษัทประกันชีวิตจึงได้รับความสนใจทั้งจากประชาชนภาคธุรกิจ และองค์กรต่าง ๆ ในการออมเงินมากขึ้นมาแทนที่บริษัทเงินทุน

เมื่อพิจารณาภาพรวมของการเติบโตของเงินออมในตลาดเงิน ในช่วง ปี พ.ศ. 2541-2544 พบว่า แม้ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินออมของสถาบันการเงินทุกประเภทในตลาดเงินได้มีการปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ปริมาณเงินออมในตลาดเงินไม่ได้ลดลง และยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น อาจมีสาเหตุเนื่องจากรายได้ต่อหัวของประชากรมีมากขึ้นตามลำดับอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา ดังแสดงในตารางที่ 6

เอกสารนี้เป็นต้นฉบับร่าง ซึ่งอาจมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบปริมาณเงินออมจากภาคครัวเรือน และสถาบันการเงินที่ไม่ได้แสวงหากำไรของสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ

(หน่วย : ล้านบาท)

สถาบันการเงิน ^{1/}	พ.ศ. 2540	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
ธนาคารพาณิชย์	3,061,092	3,337,832	3,320,910	3,528,911	3,720,026
ธนาคารออมสิน	235,294	324,695	349,408	392,080	454,067
บริษัทประกันชีวิต	139,655	154,099	166,336	196,853	228,177
ธนาคารอาคารสงเคราะห์	109,958	133,783	128,478	152,465	141,989
บริษัทเงินทุน	183,330	182,303	125,759	126,597	141,681
ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร	65,351	86,257	93,297	112,354	128,163
บริษัทเครดิตฟองซิเอร์	5,307	3,494	3,112	3,206	3,560
รวม	5,485,860	5,998,240	5,924,275	6,254,280	6,590,307

หมายเหตุ ^{1/}เฉพาะเงินออมภาคครัวเรือนและสถาบันการเงินที่ไม่ได้แสวงหากำไร ไม่รวมข้อมูลของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม เนื่องจากไม่รับฝากเงิน

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

ตารางที่ 6 แสดงรายได้ต่อหัวของประชากรไทย และผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ณ ราคาตลาด เปรียบเทียบ ในปี พ.ศ. 2540-2544

	พ.ศ. 2540	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
รายได้ต่อหัว (บาท/หัว/ปี)	77,721	76,879	76,273	78,097	78,521
ผลิตภัณฑ์มวลรวมของ ประเทศ ณ ราคาตลาด (พันล้านบาท)	4,718	4,705	4,628	4,842	4,884

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาตามปริมาณเงินให้กู้ยืม

เมื่อพิจารณาโครงสร้างสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ หรือความสามารถในการกระจายเงินทุน โดยการพิจารณาตามปริมาณเงินให้กู้ยืม (ปริมาณสินเชื่อ) จะพบว่า ธนาคารพาณิชย์ไทยมีบทบาทในการอนุมัติสินเชื่อได้มากกว่าสถาบันการเงินประเภทอื่น ๆ แม้ว่าปริมาณเงินให้กู้ยืมจะมีแนวโน้มลดลงก็ตาม ส่วนสถาบันการเงินที่มีบทบาทในการกระจายเงินให้กู้ยืมรองลงมาตามลำดับ ได้แก่ บริษัทเงินทุน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทประกันชีวิต ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ และบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม โดยบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทการกระจายเงินทุนน้อยที่สุด (ตารางที่ 7)

ทางด้านการใช้ไปของเงินทุน พบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา สถาบันการเงินทุกประเภทในประเทศไทยต่างประสบกับอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยเฉพาะปัญหาจากทางการอนุมัติสินเชื่อผ่านตลาดเงิน ทั้งจากปัญหาปริมาณของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามสภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซา ซึ่งภาคธุรกิจที่มีปัญหาหนี้ด้วยคุณภาพมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจบริการ ธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก ส่งผลให้สถาบันการเงินต่างต้องใช้ความระมัดระวังในการอนุมัติสินเชื่อเป็นกรณีพิเศษ และส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสร้างรายได้จากดอกเบี้ยรับของสถาบันการเงินต่าง ๆ ให้ลดลงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงภาระในการกันสำรองสินทรัพย์จัดชั้นตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด ความเข้มงวดในการอนุมัติเงินให้กู้ยืมผ่านตลาดเงินของทางราชการอันเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาหนี้ด้วยคุณภาพในอนาคตดังกล่าว เป็นการกีดกันต่อการดำเนินกิจการของสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ นอกจากนั้นสาเหตุของการลดลงอย่างต่อเนื่องของปริมาณเงินให้กู้ยืมอีกอย่าง คือ การที่ภาคอุตสาหกรรมยังมีกำลังการผลิตส่วนเกินเหลืออยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้การลงทุนใหม่ยังไม่เพิ่มมากขึ้น

จากตารางที่ 7 พบว่า ตัวเลขปริมาณเงินให้กู้ยืม หรือเงินให้สินเชื่อของสถาบันการเงินนั้น โดยส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่มีศักยภาพในการกระจายเงินทุนได้มากที่สุด มีสัดส่วนของปริมาณเงินให้กู้ยืมลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541-2544 บริษัทเงินทุนมีสัดส่วนการลดลงของเงินให้กู้ยืมมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินประเภทอื่น และเมื่อพิจารณาปริมาณเงินให้กู้ยืมทั้งหมดในระบบสถาบันการเงิน พบว่ามีปริมาณลดลงทุกปี แต่อัตราการลดของปริมาณเงินให้สินเชื่อมีแนวโน้มลดลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบปริมาณเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทสถาบันการเงิน ^{1/}	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
ธนาคารพาณิชย์	5,372,260	5,119,043	4,585,931	4,298,974
บริษัทเงินทุน	1,120,161	498,070	449,856	359,511
ธนาคารอาคารสงเคราะห์	296,154	283,944	278,458	277,518
ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร	206,609	222,228	256,663	276,560
ธนาคารออมสิน	145,050	129,653	148,673	228,788
บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย	131,647	135,974	148,470	156,212
บริษัทประกันชีวิต	41,266	41,714	40,282	38,065
ธนาคารเพื่อการส่งออก และนำเข้าแห่งประเทศไทย	39,626	42,194	48,144	42,413
บริษัทเครดิตฟองซิเอร์	5,604	3,652	3,327	3,916
บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม ขนาดย่อม	2,026	2,104	2,710	5,347
รวม	7,360,403	6,478,576	5,962,514	5,687,304

หมายเหตุ ^{1/}ไม่รวมธุรกรรมระหว่างธนาคาร

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

จากการที่ธนาคารพาณิชย์มีความสามารถในการสร้างเงินออม การให้สินเชื่อ (หรือการขยายฐานเครดิต) รวมทั้งสร้างสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้สูงที่สุด เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินประเภทอื่น ๆ ซึ่งหน้าที่ดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งมีส่วนช่วยทำให้ระบบเศรษฐกิจมีสภาพคล่อง อำนวยความสะดวกต่อการผลิต การค้า และการบริโภคเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงมีความน่าสนใจที่จะการศึกษาถึงโครงสร้างระบบธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้มีเข้าใจการแข่งขันในการแย่งชิงส่วนแบ่งทางการตลาดในด้านต่าง ๆ ของระบบธนาคารพาณิชย์มากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านเงินออม เงินให้กู้ยืม หรือสินเชื่อ สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ นอกจากนี้ยังทำให้ทราบ

เอกสารและเข้าใจถึงโครงสร้างของธนาคารพาณิชย์มากยิ่งขึ้นด้วยเช่นกัน นุญดาให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างระบบธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์ตั้งขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกในธุรกิจด้านการเงิน มีทั้งการรับฝากเงิน บริการให้กู้ยืมเงิน และบริการอื่น ๆ ได้แก่ การโอนเงินผ่านระบบการโอนเงินวิธีการต่าง ๆ การบริการชำระค่าสาธารณูปโภค เป็นต้น แก่ลูกค้าของธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีทั้ง บุคคลธรรมดา ธุรกิจ ห้างร้าน และองค์กรของรัฐบาล ซึ่งนับว่ามีบทบาทอย่างมากต่อสังคม ดังนั้นการบริหารเงินทุนของธนาคารพาณิชย์จึงต้องมีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ลูกค้าเกิดความศรัทธาต่อการบริหารงานของธนาคารพาณิชย์ วิธีหนึ่งของการบริหารเงินทุน คือการอำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจต่าง ๆ ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงจะต้องมีการตระหนักอยู่เสมอถึงการกระจายเงินทุนสู่หน่วยธุรกิจประเภทต่าง ๆ ให้ได้อย่างกว้างขวาง

ธนาคารพาณิชย์จึงนับได้ว่าเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างสรรผลผลิตของประเทศเพื่อให้มีความเพียงพอต่อการบริโภคในประเทศ และยังสามารถส่งออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ เป็นการส่งเสริมการจ้างงาน และเป็นการเพิ่มรายได้ของประชาชนไปจนถึง การเพิ่มรายได้ประชาชาติ เท่ากับว่าธนาคารพาณิชย์มีบทบาทและความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก สาเหตุที่กล่าวว่าการธนาคารพาณิชย์เป็นแหล่งระดมเงินทุนที่สำคัญที่สุดในประเทศไทยเนื่องจากธนาคารพาณิชย์เป็นผู้รวบรวมทุนเหลือใช้จากประชาชนที่ต้องการเก็บออมเข้ามาในรูปของเงินฝาก แล้วจัดสรรทุนที่ได้รับมานั้นให้แก่ผู้ต้องการนำไปใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ ในรูปแบบของเงินให้กู้ยืมหรือสินเชื่อ ได้ปริมาณมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินอื่น ๆ

พิจารณาตามปริมาณเงินออม

โครงสร้างของธนาคารพาณิชย์ เมื่อเปรียบเทียบกับความสามารถในการระดมเงินออม (ตารางที่ 8) โดยพิจารณาจากปริมาณเงินออมที่ธนาคารพาณิชย์สามารถระดมเงินออมได้ จะพบว่า ธนาคารพาณิชย์ของไทยมีบทบาทในการระดมเงินออมภายในประเทศไทย มากกว่าธนาคารพาณิชย์จากต่างประเทศ ประมาณ 16 – 22 เท่า

พิจารณาตามปริมาณเงินให้กู้ยืม

โครงสร้างของธนาคารพาณิชย์ เมื่อเปรียบเทียบกับบทบาทด้านการกระจายเงินทุน ดังแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในตารางที่ 9 เป็นการเปรียบเทียบความสามารถในการกระจายเงินทุนจากส่วนแบ่งทางการตลาดของเงินให้กู้ยืมที่ธนาคารพาณิชย์กระจายแก่ภาคการลงทุนต่าง ๆ จะพบว่า ธนาคารพาณิชย์ของไทยมีบทบาทในการอนุมัติสินเชื่อภายในประเทศไทย ได้มากกว่าธนาคารพาณิชย์จากต่างประเทศ โดยพิจารณาจากปริมาณเงินให้กู้ยืมที่มีมากกว่า ประมาณ 6-8 เท่า

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบปริมาณเงินออมระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทย และธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทธนาคารพาณิชย์ ^{1/}	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
ธนาคารพาณิชย์ไทย	4,468,013	4,403,664	4,630,271	4,791,744
ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ	201,983	246,439	263,829	293,106
รวม	4,669,996	4,650,103	4,894,100	5,084,850

หมายเหตุ ^{1/}ไม่รวมธุรกรรมระหว่างธนาคาร และเงินฝากประเภทอื่น ๆ ได้แก่ เงินมัดจำ เงินประกัน เชื้อ คราฟต์ และเงินโอนอื่น ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ส่งจ่าย
ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบปริมาณเงินให้กู้ยืมและปริมาณเงินลงทุนในหลักทรัพย์ระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทยและธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทธนาคารพาณิชย์	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
ธนาคารพาณิชย์ไทย	5,284,704	5,076,263	4,695,721	4,625,817
ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ	904,578	770,455	737,181	636,493
รวม	6,189,282	5,846,718	5,432,902	5,262,310

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

โครงสร้างระบบธนาคารพาณิชย์ไทย

สืบเนื่องจากการที่ธนาคารพาณิชย์ไทยมีความสามารถในการจัดหาสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายได้ การระดมเงินออม และการจัดสรรเงินให้กู้ยืมได้มากที่สุด เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และสถาบันการเงินทุกประเภท ดังนั้นจึงมีการศึกษาถึงโครงสร้างระบบธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อให้มีเข้าใจถึงการแข่งขันในการแย่งชิงส่วนแบ่งทางการตลาดในด้านต่าง ๆ ภายในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ เงินออม และเงินให้กู้ยืม หรือสินเชื่อ นอกจากนี้ยังทำให้ทราบและเข้าใจถึงโครงสร้างของธนาคารพาณิชย์ไทยมากยิ่งขึ้นด้วยเช่นกัน

พิจารณาตามกลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่

การจัดโครงสร้างระบบธนาคารพาณิชย์ไทยสามารถแบ่งกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย โดยการจำแนกตามผู้ถือหุ้นรายใหญ่ สามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มธนาคารพาณิชย์เอกชน กลุ่มธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล และกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยที่ต่างประเทศเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ โดยการเปรียบเทียบจากสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณเงินออม และปริมาณเงินให้กู้ยืม หรือปริมาณสินเชื่อหลังหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญแล้ว

เมื่อพิจารณาโครงสร้างระบบธนาคารพาณิชย์ไทย จำแนกตามรายกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ไทย ในตารางที่ 10 ณ สิ้นสุดเดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 พบว่า ธนาคารพาณิชย์ของเอกชนไทยเป็นกลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่มีส่วนแบ่งการตลาดมากที่สุด โดยส่วนแบ่งการตลาดสามารถพิจารณาได้จาก สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณเงินออม และปริมาณสินเชื่อหลังหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญแล้ว และยังพบประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. กลุ่มธนาคารพาณิชย์ของเอกชน จำนวน 5 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา และธนาคารทหารไทย จากข้อมูลที่ได้จากธนาคารแห่งประเทศไทย ตามตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มธนาคารพาณิชย์ของเอกชนเป็นกลุ่มที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดทั้งทางด้านสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณเงินออม และปริมาณสินเชื่อหลังหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญแล้ว ณ สิ้นสุด ปี พ.ศ. 2544 มากที่สุด

จากโครงสร้างภายในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ของเอกชน พบว่า ธนาคารกรุงเทพ มีส่วนแบ่งการตลาดทั้งด้านสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณเงินออม และปริมาณสินเชื่อหลังหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญแล้วมากที่สุดในกลุ่ม

2. กลุ่มธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล จำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารกรุงไทย ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารศรีนคร และธนาคารไทยธนาคาร จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย

เอกสาร (ตารางที่ 10) พบว่า กลุ่มธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาลเป็นกลุ่มที่มียอดสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริมาณเงินออม และปริมาณสินเชื่อหลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้ว ณ สิ้นสุด ปี พ.ศ. 2544 มากเป็นอันดับสองรองจากกลุ่มธนาคารพาณิชย์เอกชน

จากโครงสร้างภายในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล พบว่า ธนาคารกรุงไทย มีส่วนแบ่งการตลาดทั้งด้านสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณเงินออม และปริมาณสินเชื่อหลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้วมากที่สุดในกลุ่ม

กลุ่มธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาลโดยส่วนใหญ่เคยประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน เนื่องจากประชาชนขาดความเชื่อมั่น มีการถอนเงินในบัญชีเป็นจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2541 มีการจูงใจผู้ออมเงินด้วยการจ่ายอัตราดอกเบี้ยเงินออมในระดับที่สูง อย่างไรก็ตาม ปัญหาการขาดสภาพคล่องในระบบสถาบันการเงินได้คลี่คลายลงหลังจากทางราชการได้เข้าแทรกแซงการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์บางแห่ง ซึ่งต้องเข้าโครงการตามประกาศมาตรการการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2541 โดยธนาคารไทยธนาคารเกิดจากการรวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร บริษัทเงินทุนกรุงไทยธนกิจ และ บริษัทเงินทุนจำนวน 12 บริษัท ที่ถูกปิดกิจการเข้าด้วยกัน

3. กลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยที่ต่างประเทศเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ จำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย ธนาคารเอเชีย ธนาคารดีบีเอส ไทยทูน ธนาคารสแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ นครธน และธนาคารยูโอบี รัตนสิน จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามตารางที่ 10 พบว่า เป็นกลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่มียอดสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณเงินออม และปริมาณสินเชื่อหลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้ว ณ สิ้นสุด ปี พ.ศ. 2544 น้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มธนาคารพาณิชย์

จากโครงสร้างภายในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ของเอกชน พบว่า ธนาคารเอเชีย มีส่วนแบ่งการตลาดทั้งด้านสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณเงินออม และปริมาณสินเชื่อหลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้วมากที่สุดในกลุ่ม

กลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยที่ต่างประเทศเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ โดยส่วนใหญ่เป็นธนาคารพาณิชย์ที่เคยประสบปัญหาวิกฤติทางการบริหารงาน เช่น ธนาคารยู โอ บี รัตนสิน เกิดจากการรวมกิจการระหว่างธนาคารแหลมทอง และธนาคารรัตนสิน และขายกิจการให้แก่ต่างประเทศเข้ามาเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคาร ฯ

ธนาคารพาณิชย์ไทยที่ต่างประเทศเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ส่วนใหญ่ใช้กลยุทธ์การขยายฐานเงินฝากด้วยการเพิ่มเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติ (ATM.) การจัดการส่งเสริมการขายพิเศษ การตั้งจุดบริการเปิดบัญชีตามห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า และตามสถานที่ที่สำคัญต่าง ๆ

ตารางที่ 10 แสดงปริมาณสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณเงินออม และปริมาณสินเชื่อหลัก
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญแล้ว ของธนาคารพาณิชย์ไทย ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2544

(หน่วย : ล้านบาท)

ธนาคารพาณิชย์ไทย	สินทรัพย์ ๙		เงินออม ^๗		สินเชื่อ ๙	
	ปริมาณ สินทรัพย์ ๙	สัดส่วน ส่วน	ปริมาณ เงินออม	สัดส่วน ส่วน	ปริมาณ สินเชื่อ ๙	สัดส่วน ส่วน
กลุ่มธนาคารพาณิชย์เอกชน	2,704,602	72.01	3,010,911	62.75	2,115,556	70.81
ธ.กรุงเทพ	913,176	24.31	1,071,931	22.34	649,749	21.75
ธ.กสิกรไทย	550,905	14.67	664,846	13.86	437,440	14.64
ธ.ไทยพาณิชย์	557,721	14.85	600,990	12.52	432,914	14.49
ธ.กรุงศรีอยุธยา	366,461	9.76	372,250	7.76	331,424	11.09
ธนาคารทหารไทย	316,339	8.42	300,894	6.27	264,029	8.84
กลุ่มธนาคารพาณิชย์รัฐบาล	764,459	20.35	1,471,432	30.66	621,544	20.80
ธ.กรุงไทย	433,620	11.54	866,955	18.07	390,567	3.07
ธ.นครหลวงไทย	110,710	2.95	262,153	5.46	59,662	1.99
ธ.ศรีนคร	60,653	1.62	173,389	3.61	51,003	1.71
ธ.ไทยธนาคาร	159,476	4.24	168,935	3.52	120,312	4.03
กลุ่มธนาคารที่ต่างประเทศ ถือหุ้นใหญ่	287,129	7.64	316,287	6.59	250,726	8.39
ธ.เอเชีย	126,954	3.38	139,419	2.90	105,100	3.52
ธ.ดีบีเอสไทยท努	81,884	2.18	77,173	1.61	72,396	2.42
ธ.สแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ด ๙	55,997	1.49	57,650	1.20	52,297	1.75
ธ.ยูโอบี รัตนสิน	22,294	0.59	42,045	0.88	20,933	0.70
รวม	3,756,190	100	4,798,630	100	2,987,826	100

หมายเหตุ ^๗รวมธุรกรรมระหว่างธนาคารพาณิชย์

ที่มา : (ฝ่ายวิจัย บมจ. ธนาคารกรุงเทพ, 2545)

โครงสร้างเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์

เมื่อพิจารณาภาพรวมของการเติบโตของเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ ในช่วง ปี พ.ศ. 2541-2544 พบว่าแม้ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินออมของธนาคารพาณิชย์ได้ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ปริมาณเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากช่องทางการลงทุนรูปแบบอื่น ๆ ที่มีความเสี่ยงต่ำ และให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์นั้น แทบจะไม่มี จึงทำให้การเคลื่อนย้ายเงินออมเพื่อไปลงทุนรูปแบบอื่นแทนการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์มีค่อนข้างน้อย ดังนั้นการปรับลดลงของอัตราดอกเบี้ยเงินออมของธนาคารพาณิชย์จึงเป็นแค่เพียงการแบ่งเบาภาระต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารพาณิชย์เท่านั้น แต่มิได้ทำให้สภาพคล่องส่วนเกินในระบบธนาคารพาณิชย์ลดลงแต่อย่างใด เนื่องจากปริมาณเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์มิได้ปรับลดลง

จากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินออมของธนาคารพาณิชย์ลงอย่างต่อเนื่องนั้น ได้ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์อยู่ในระดับต่ำเป็นประวัติการณ์ ส่งผลกระทบต่อผู้ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์จำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ออมเงินที่อาศัยรายได้รับจากดอกเบี้ยเพื่อการยังชีพ และ/หรือ ดำเนินกิจกรรมหรือธุรกรรมต่าง ๆ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาถึงโครงสร้างเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์เพื่อพิจารณาว่าอัตราดอกเบี้ยเงินออมที่ปรับลดลงนั้นมีผลกระทบต่อผู้ออมเงินในแต่ละกลุ่มหรือแต่ละประเภทเพียงใด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการอย่างไร

โครงสร้างเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ สามารถแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ คือ ตามประเภทบัญชีเงินฝาก ตามขนาดของเงินออม ตามประเภทผู้ออม และตามระยะเวลาการออม พิจารณาได้ดังนี้

พิจารณาตามประเภทบัญชีเงินฝาก

เมื่อพิจารณาโครงสร้างของเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามประเภทบัญชีเงินฝาก ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภทบัญชี คือ บัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือบัญชีเงินฝากเผื่อเรียก บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ และบัญชีเงินฝากจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา หรือบัญชีเงินฝากประจำ ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541-2544

1. บัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม (Demand deposit) ในช่วงปี พ.ศ. 2541-

2544 มีมูลค่าน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับเงินฝากรวมในระบบธนาคารพาณิชย์ (ตารางที่ 11) แต่
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีอัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น และการขยายตัวของมูลค่าเงินออมในบัญชีประเภทนี้เป็นไปตามการขยายตัวของสถานะเศรษฐกิจของประเทศที่เริ่มมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

2. บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ (Saving deposit) เป็นบัญชีที่มีมูลค่าสูงเป็นอันดับที่สองรองจากบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา หรือบัญชีเงินฝากประจำ เมื่อพิจารณาในช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 (ตารางที่ 11) แต่มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง

3. บัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา หรือเรียกอีกชื่อว่า บัญชีเงินฝากประจำ (Fixed deposit / Time deposit) เป็นบัญชีเงินฝากประเภทที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในการระดมเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากเป็นเงินออมส่วนใหญ่ของระบบธนาคารพาณิชย์ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 11 แต่มีแนวโน้มของอัตราการขยายตัวลดลงทุกปีอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบมูลค่าเงิน (ปริมาณเงิน) ในบัญชีเงินฝากจำแนกตามประเภทบัญชีเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทเงินออม ^{1/}	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
เงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	112,397	112,114	129,456	144,081
เงินฝากประเภทออมทรัพย์	961,021	1,124,615	1,354,045	1,624,173
เงินฝากประเภทฝากประจำ	3,596,579	3,413,373	3,410,599	3,316,596
รวม	4,669,997	4,650,102	4,894,100	5,084,850

หมายเหตุ ^{1/}ไม่รวมธุรกรรมระหว่างธนาคาร และเงินฝากประเภทอื่น ๆ ได้แก่ เงินมัดจำ เงินประกัน เช็ค ดราฟต์ และเงินโอนอื่น ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ส่งจ่าย

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

เมื่อพิจารณาสัดส่วนของบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา หรือบัญชีเงินฝากประจำ แบ่งตามระยะเวลา ดังแสดงในตารางที่ 12 จะเห็นว่าเงินออมส่วนมากอยู่ในรูปของเงินฝากประจำระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

บัญชีเงินฝากประจำระยะเวลา 1 ปี เป็นบัญชีที่มีสัดส่วนสูงเป็นอันดับสอง ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังเป็นที่สังเกตว่า บัญชีเงินฝากประจำระยะยาวมีมูลค่าเพิ่มขึ้นมากอย่างต่อเนื่อง โดยบัญชีเงินฝากประจำระยะเวลาดังตั้ง 2 ปีขึ้นไปมีอัตราการขยายตัวที่สูงมาก

เนื่องจากเป็นบัญชีเงินฝากประเภทที่ให้ผลตอบแทนในรูปของอัตราดอกเบี้ยสูงที่สุดในระบบ ค่าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีสาเหตุมาจากในช่วงที่ผ่านมา ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งให้ความสำคัญกับการระดมเงินออมระยะยาวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ต้องการแหล่งเงินทุนระยะยาวเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารต้นทุน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการปล่อยสินเชื่อ โดยเฉพาะสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารพาณิชย์ที่คิดอัตราดอกเบี้ยคงที่แก่ลูกค้าเป็นระยะเวลา 2-3 ปีแรก ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากระยะยาวตั้งแต่ 24 เดือนขึ้นไปในอัตราที่สูงกว่าบัญชีเงินฝากประจำระยะเวลา 3-12 เดือนประมาณร้อยละ 0.50-1.00 ต่อปี ส่วนเงินฝากประจำประเภทอื่นมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบมูลค่าเงินในบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา หรือบัญชีเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามระยะเวลา

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทเงินออม ^๗	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
เงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา	3,596,978	3,413,998	3,410,771	3,316,844
ระยะเวลาไม่ถึง 1 ปี	3,245,776	2,841,860	2,507,032	2,226,424
ระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน	2,954,928	2,388,962	2,222,852	1,993,591
เกิน 3 เดือนแต่ไม่เกิน 6 เดือน	287,519	449,744	282,762	231,587
เกิน 6 เดือนแต่ไม่ถึง 1 ปี	3,329	3,154	1,418	1,246
ระยะเวลา 1 ปี	297,107	441,128	479,753	519,157
เกิน 1 ปีแต่ไม่ถึง 1.5 ปี	1,073	1,633	4,656	3,834
เกิน 1.5 ปีแต่ไม่ถึง 2 ปี	7	1	1,247	1,597
ระยะเวลาดังแต่ 2 ปีขึ้นไป	53,015	129,376	418,084	565,832

หมายเหตุ^๗ รวมปริมาณเงินฝากระหว่างธนาคารพาณิชย์

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

นอกจากนี้ ยังเป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อพิจารณาโครงสร้างเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ตั้งแต่ ปี พ.ศ 2541 เป็นต้นมา (ตารางที่ 11) พบว่า บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ในขณะที่บัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา หรือบัญชีเงินฝากประจำระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนั้น มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่โดยธนาคารแห่งประเทศไทย และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มูลค่าการออมลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้บัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา หรือ บัญชีเงินฝากประจำระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน มีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากอัตราดอกเบี้ย ต่ำ ไม่จูงใจให้เกิดการออมเงิน ผู้ออมเงินจึงทำการโอนย้ายเงินออมมาไว้ในบัญชีเงินฝากประเภท ออมทรัพย์มากขึ้น จนทำให้ผลตอบแทนจากการออมเงินทั้ง 2 ประเภทอยู่ในระดับใกล้เคียงกันมาก

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยระหว่างปีของธนาคารพาณิชย์ไทย จำแนกตาม ประเภทบัญชีเงินฝาก

(หน่วย : ร้อยละต่อปี)

ประเภทบัญชีเงินฝาก ^{1/}	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
เงินฝากประเภทออมทรัพย์	4.50	3.00	2.50	1.75
เงินฝากประจำ 3 เดือน	6.00	3.75	3.00	2.25
เงินฝากประจำ 1 ปี	6.00	4.00-4.25	3.50	2.75-3.00
เงินฝากประจำ 2 ปีขึ้นไป	NA	4.25-5.00	4.00	3.25-3.50

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

สาเหตุสำคัญที่ผู้ออมเงินเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการออมเงิน โดยการโอนย้ายเงินจาก บัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา หรือบัญชีเงินฝากประจำมาเป็นบัญชีเงินฝาก ประเภทออมทรัพย์ เนื่องจากผลตอบแทนที่ผู้ออมเงินได้รับจากบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์มี ความใกล้เคียงกับผลตอบแทนที่ได้รับจากบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา หรือบัญชี เงินฝากประจำ แต่บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์มีความคล่องตัวในการใช้เงินมากกว่า ข้อมูล ณ สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 พบว่า อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ของ ธนาคารพาณิชย์ อยู่ที่ร้อยละ 1.75 ต่อปี (ตารางที่ 13) โดยหากว่าผู้ออมเงินได้รับดอกเบี้ยเงินฝาก ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อครึ่งปี จะได้รับการยกเว้นการเสียภาษีดอกเบี้ยเงินฝากหัก ณ ที่จ่าย ดังนั้น ผู้ออมจะได้รับผลตอบแทนสุทธิเท่ากับร้อยละ 1.75 ต่อปี ในขณะที่บัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืน เมื่อสิ้นระยะเวลา หรือบัญชีเงินฝากประจำระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน มีอัตราดอกเบี้ย ณ สิ้นเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2544 อยู่ที่ร้อยละ 2.25 ต่อปี แต่ผู้ออมต้องจ่ายภาษีดอกเบี้ยรับ หรือภาษีเงินฝาก หัก ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ 15 จึงทำให้ผู้ออมได้รับผลตอบแทนเท่ากับร้อยละ 1.92 ต่อปี $(2.25 * (1.00-0.15))$ ซึ่งผลตอบแทนที่ได้รับมีความใกล้เคียงกับผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม

เงินในบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์นี้ จึงทำให้สัดส่วนมูลค่าเงินในบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืน ต่ำ กว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อสิ้นระยะเวลา หรือบัญชีเงินฝากประจำระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าเงินในบัญชีเงินฝากโดยรวมของธนาคารพาณิชย์มีการลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ สัดส่วนมูลค่าเงินในบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์เมื่อเปรียบเทียบกับบัญชีเงินฝากโดยรวมของธนาคารพาณิชย์ปรับตัวสูงขึ้นตามลำดับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา

พิจารณาตามขนาดของบัญชีเงินฝาก

เมื่อพิจารณาโครงสร้างของเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามขนาดของบัญชีเงินฝาก แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ บัญชีเงินฝากขนาดเล็ก บัญชีเงินฝากขนาดกลาง และ บัญชีเงินฝากขนาดใหญ่ โดยกำหนดให้บัญชีเงินฝากขนาดเล็ก หมายถึง บัญชีเงินฝากที่มีมูลค่าเงินในบัญชีไม่เกิน 2 แสนบาท บัญชีเงินฝากขนาดกลาง หมายถึง บัญชีเงินฝากที่มีมูลค่าเงินในบัญชีมากกว่า 2 แสนบาท แต่ไม่เกิน 1 ล้านบาท และบัญชีเงินฝากรายใหญ่ หมายถึง บัญชีเงินฝากที่มีมูลค่าเงินในบัญชีมากกว่า 1 ล้านบาทขึ้นไป (ตารางที่ 14 และ ตารางที่ 15)

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบมูลค่าเงินในบัญชีเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์จำแนกตามขนาดของบัญชีเงินฝาก

(หน่วย : ล้านบาท)

ขนาดบัญชีเงินฝาก ^{1/}	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
เงินฝากขนาดเล็ก (ไม่เกิน 2 แสนบาท)	516,411	464,882	526,620	NA
เงินฝากขนาดกลาง (เกิน 2 แสนบาท แต่ ไม่เกิน 1 ล้านบาท)	666,098	671,602	738,557	NA
เงินฝากรายใหญ่ (มากกว่า 1 ล้านบาท)	3,489,498	3,513,618	3,628,923	3,746,349
รวมมูลค่าเงิน	4,669,997	4,650,102	4,894,100	NA

หมายเหตุ ^{1/}ไม่รวมธุรกรรมระหว่างธนาคาร และเงินฝากประเภทอื่น ๆ ได้แก่ เงินมัดจำ เงินประกัน เชื้อค ดราฟต์ และเงินโอนอื่น ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ส่งจ่าย

ที่มา : (บริษัท ศูนย์วิจัย ไทยพาณิชย์ จำกัด, 2544)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. บัญชีเงินฝากขนาดเล็ก ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541-2544 (ตารางที่ 14-15) พบว่า บัญชีเงินฝากขนาดเล็กเป็นบัญชีเงินฝากประเภทที่มีจำนวนบัญชีมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับบัญชีเงินฝากขนาดอื่น ๆ ในระบบธนาคารพาณิชย์ โดยในปี พ.ศ. 2543 บัญชีเงินฝากขนาดเล็ก มีจำนวนบัญชีถึง 42.80 ล้านบัญชี ในขณะที่บัญชีเงินฝากประเภทนี้มีมูลค่าเงินโดยรวมในบัญชีต่ำที่สุด โดยตัวเลข ณ สิ้นปี พ.ศ. 2543 มีมูลค่าเพียง 526.62 พันล้านบาท และมีมูลค่าเงินออมต่อบัญชีเฉลี่ย 12,305.48 บาท

2. บัญชีเงินฝากขนาดกลาง (ตารางที่ 14 -15) เป็นบัญชีเงินฝากประเภทที่มีจำนวนบัญชีอยู่ในระดับปานกลางคือ 1.69 ล้านบัญชี บัญชีเงินฝากประเภทนี้มีมูลค่าเงินรวมในบัญชี 738.56 พันล้านบาท และมีมูลค่าเงินออมต่อบัญชีเฉลี่ยเท่ากับ 438,233.40 บาท

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบจำนวนบัญชีในระบบธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามขนาดของบัญชีเงินฝาก

(หน่วย : บัญชี)

ขนาดบัญชีเงินฝาก ^{1/}	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
เงินฝากขนาดเล็ก (ไม่เกิน 2 แสนบาท)	46,876,401	44,316,281	42,795,578	NA
เงินฝากขนาดกลาง (เกิน 2 แสนบาท แต่ไม่เกิน 1 ล้านบาท)	1,547,409	1,520,461	1,685,305	NA
เงินฝากรายใหญ่ (มากกว่า 1 ล้านบาท)	650,999	663,239	696,753	733,723
รวมบัญชี	49,074,809	46,499,981	45,177,636	NA

หมายเหตุ ^{1/}ไม่รวมธุรกรรมระหว่างธนาคาร และเงินฝากประเภทอื่น ๆ ได้แก่ เงินมัดจำ เงินประกัน เชื้อค ดราฟต์ และเงินโอนอื่น ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ส่งจ่าย
ที่มา : (บริษัท ศูนย์วิจัย ไทยพาณิชย์ จำกัด, 2544)

3. บัญชีเงินฝากขนาดใหญ่ ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย (ตารางที่ 14-15) พบว่า บัญชีเงินฝากขนาดใหญ่เป็นบัญชีเงินฝากประเภทที่มีจำนวนบัญชีน้อยที่สุดเพียง 0.69 ล้านบัญชี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในขณะที่บัญชีเงินฝากประเภทนี้มีมูลค่าเงินรวมในบัญชีที่สูงที่สุด คือมีมูลค่า 3,628.92 พันล้านบาท และมีมูลค่าเงินออมเฉลี่ย 5,208,334.95 บาทต่อบัญชี

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสะท้อนให้เห็นว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินออมมีการปรับตัวลดลง กลุ่มผู้ออมเงินที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ ผู้ออมเงินที่มีบัญชีเงินฝากขนาดใหญ่ แต่มีจำนวนที่ไม่มากนัก ในขณะที่กลุ่มผู้ออมเงินที่มีบัญชีเงินฝากขนาดเล็กจะได้รับผลกระทบในวงกว้าง หากแต่ได้รับผลกระทบไม่มากเท่ากับกลุ่มบัญชีเงินฝากที่มีขนาดใหญ่ซึ่งมีการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์จำนวนมากกว่าบัญชีเงินฝากรายย่อย

พิจารณาตามประเภทผู้ออมเงิน

เมื่อพิจารณาโครงสร้างเงินออมของธนาคารพาณิชย์ โดยจำแนกตามประเภทผู้ออม ซึ่งแบ่งได้เป็นเงินออมของภาครัฐ ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่นภายในประเทศ ภาคธุรกิจ บุคคลธรรมดา สถาบันที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่นในต่างประเทศ และบุคคลผู้มีถิ่นฐานอยู่นอกประเทศ จากข้อมูลธนาคารแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541-2544 (ตารางที่ 16) มีประเด็นสำคัญดังนี้

1. ภาครัฐบาล เงินออมของภาครัฐบาล ประกอบด้วยเงินออมจากรัฐบาล จากรัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ และเทศบาล ณ เดือนธันวาคม พ.ศ.2544 มีมูลค่าเงินออม 437.67 พันล้านบาท ซึ่งมีสัดส่วนเป็นอันดับสามของเงินออมรวมในระบบธนาคารพาณิชย์ รองจากบุคคลธรรมดา และภาคธุรกิจ

2. ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่น ๆ ภายในประเทศ เงินออมของสถาบันการเงินในประเทศมีบทบาทค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับเงินออมรวมในระบบธนาคารพาณิชย์ โดยมีมูลค่าเงิน 103.49 พันล้านบาท

3. ภาคธุรกิจ เงินออมภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญรองจากเงินออมของบุคคลธรรมดา ในปี พ.ศ.2544 มีมูลค่า 756.80 พันล้านบาท โดยเงินออมของภาคธุรกิจมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องสืบเนื่องมาจากผลประกอบการของภาคธุรกิจที่เริ่มมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ตามสภาวะทางเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัวขึ้น

4. บุคคลธรรมดา บุคคลธรรมดาเป็นกลุ่มลูกค้าที่มีเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์มากที่สุด ซึ่งถือได้ว่าบุคคลธรรมดามีบทบาทสำคัญที่สุดต่อการออมเงินในระบบธนาคารพาณิชย์ โดยมียอดเงินออม 3,571.96 พันล้านบาท โดยมูลค่าเงินออมของบุคคลธรรมดา ณ สิ้นปี พ.ศ.

2544 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ตามความสามารถในการสร้างรายได้ของประชาชนที่เพิ่มสูงขึ้น สืบเนื่องจากสภาวะทางเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัวขึ้น

5. สถาบันที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหากำไร เช่น มูลนิธิ หรือองค์กรการกุศลต่าง ๆ มีบทบาทต่อเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ค่อนข้างน้อย โดย ณ สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 มีมูลค่าเงินออมเพียง 146.06 พันล้านบาท

6. ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินในต่างประเทศ ประกอบด้วย สถาบันการเงินในต่างประเทศ รวมทั้งสำนักงานใหญ่ และสาขาของต่างประเทศ เป็นกลุ่มลูกค้าที่มีมูลค่าเงินอมน้อยที่สุด โดยเมื่อพิจารณายอด ณ สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 พบว่ามีมูลค่าเงินออมเพียง 6.49 พันล้านบาท

7. บุคคลผู้มีถิ่นฐานอยู่นอกประเทศ หรือเรียกว่า Non - Resident มูลค่าเงินออมของบุคคลที่มีถิ่นฐานอยู่นอกประเทศมีมูลค่า 54.23 พันล้านบาท และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเครื่องหมายแสดงให้เห็นว่านักลงทุนชาวต่างประเทศมีความเชื่อมั่นที่จะนำเงินเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น แม้ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินออมของไทยจะปรับลดลงอย่างต่อเนื่องก็ตาม

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบปริมาณเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามประเภทผู้ออม (หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทผู้ออม ^{1/}	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
ภาครัฐ ^{2/}	392,013	429,941	429,995	437,671
ธนาคารและสถาบันการเงินอื่นในประเทศ	174,682	112,761	104,861	103,499
ธุรกิจ	716,284	727,379	768,352	756,803
บุคคลธรรมดา	3,203,219	3,195,421	3,406,037	3,571,961
สถาบันที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไร	133,100	125,489	132,766	148,064
ธนาคารและสถาบันอื่นในต่างประเทศ	8,078	10,949	7,044	6,494
บุคคลที่มีถิ่นอยู่นอกประเทศ	34,620	39,162	45,045	54,225
รวม	4,669,997	4,650,102	4,894,100	5,078,717

หมายเหตุ ^{1/}ไม่รวมธุรกิจระหว่างธนาคาร แต่รวมธุรกิจรวมวิเทศธุรกิจ

^{2/}ภาครัฐ ประกอบด้วย รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ องค์กรของรัฐ และเทศบาล

ที่มา : (ฝ่ายวิจัย บมจ. ธนาคารกรุงเทพ, 2545)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาตามเขตการปกครอง

เมื่อพิจารณาโครงสร้างเงินออมของธนาคารพาณิชย์ โดยจำแนกตามเขตการปกครอง ซึ่งแบ่งเป็นเงินออมในเขตกรุงเทพมหานคร และเงินออมในต่างจังหวัด ข้อมูลธนาคารแห่งประเทศไทย เปรียบเทียบ ปี พ.ศ. 2541-2544 ตามตารางที่ 17 พิจารณาประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. เงินออมในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบยอดเงินออมในเขตกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด พบว่า เงินออมที่ธนาคารพาณิชย์สามารถระดมเงินได้จากเขตกรุงเทพมหานคร มีปริมาณมากกว่าเงินออมที่ระดมได้จากในต่างจังหวัดเป็นสัดส่วนเท่าตัว

โครงสร้างของเงินออมที่ธนาคารพาณิชย์ระดมเงินออมได้จากในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา หรือบัญชีเงินฝากประจำ รองลงมาคือ บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ โดยที่ปริมาณเงินในบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2542-2544 ส่วนบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม เป็นประเภทบัญชีเงินฝากที่มีสัดส่วนน้อยที่สุด แต่ปริมาณเงินออมในบัญชีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

2. เงินออมในต่างจังหวัด ปริมาณเงินออมที่ธนาคารพาณิชย์สามารถระดมเงินได้จากในต่างจังหวัดมีปริมาณน้อยกว่าเงินออมที่ระดมได้จากในเขตกรุงเทพมหานครเป็นสัดส่วนเท่าตัว

บัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา (บัญชีเงินฝากประจำ) มีสัดส่วนมากที่สุดในโครงสร้างของเงินออมที่ธนาคารพาณิชย์สามารถระดมเงินออมได้จากต่างจังหวัด แต่มีแนวโน้มลดลงทุกปีอย่างต่อเนื่อง พิจารณาได้จากตารางที่ 17 บัญชีเงินฝากที่มีสัดส่วนรองลงมา คือ บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ โดยบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม เป็นประเภทบัญชีเงินฝากที่มีสัดส่วนน้อยที่สุด

เป็นที่น่าสังเกตว่า กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเขตการปกครองที่มีประชากรน้อยกว่าประชากรในต่างจังหวัดมาก แต่มีสัดส่วนของเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์มากกว่าในต่างจังหวัดมาก สะท้อนให้เห็นว่าเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์โดยส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร ขณะที่ในต่างจังหวัดซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ มีความสามารถหรือความนิยมในการออมเงินในระบบธนาคารพาณิชย์น้อยกว่ามาก

การเติบโตของเงินออมโดยรวมในระบบธนาคารพาณิชย์

เมื่อพิจารณาถึงภาพรวมของการเติบโตของเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ในช่วงเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการแจ้งในเพื่อการค้าเท่านั้น เมื่อผู้ดูแลเห็นใบใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541 ถึง พ.ศ. 2544 จากตารางที่ 18 พบว่า แม้ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์มีการปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ปริมาณเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ยกเว้น ณ สิ้นปี พ.ศ. 2542 ที่ปริมาณเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ปรับลดลงเนื่องจากความวิตกกังวลต่อปัญหา Y2K จึงมีการเคลื่อนย้ายเงินออมออกจากระบบธนาคารพาณิชย์ในช่วงดังกล่าว จึงทำให้ปริมาณเงินออมลดลงจากปี พ.ศ. 2541 ถึงร้อยละ 0.45) โดยที่ปริมาณเงินออมของปี พ.ศ.2544 มีการขยายตัวเพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 4.34 ทั้งนี้เนื่องจากช่องทางในการลงทุนรูปแบบอื่นที่มีความเสี่ยงต่ำ และให้ผลตอบแทนสูงกว่าการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ยังมีอยู่อย่างจำกัด หรือแทบจะไม่มี จึงทำให้โดยภาพรวมแล้ว เงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์มิได้ถูกเคลื่อนย้ายเพื่อนำไปลงทุนในช่องทาง หรือรูปแบบอื่นแทนการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์มากนัก

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบปริมาณเงินออมของธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามเขตการปกครอง แบ่งเป็นในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทเงินออม ^{1/}	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
เงินออมในกรุงเทพมหานคร	3,119,674	3,108,512	3,261,302	3,386,394
เงินฝากจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	87,611	91,255	103,352	114,049
เงินฝากออมทรัพย์	675,322	775,488	900,173	1,063,108
เงินฝากจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา	2,356,741	2,241,769	2,257,777	2,209,237
เงินออมในต่างจังหวัด	1,533,031	1,543,688	1,634,432	1,701,876
เงินฝากจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	26,451	21,834	27,061	32,163
เงินฝากออมทรัพย์	286,343	349,625	454,377	562,105
เงินฝากจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา	1,240,237	1,172,229	1,152,994	1,107,608
รวม	4,672,705	4,652,200	4,895,734	5,088,269

หมายเหตุ ^{1/}รวมปริมาณเงินฝากระหว่างธนาคารพาณิชย์

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบปริมาณเงินออม อัตราการเปลี่ยนแปลง และอัตราดอกเบี้ยเงินออม
ในระบบธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ

	พ.ศ. 2540	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
ปริมาณเงินออมในระบบ ธนาคารพาณิชย์ (ล้านบาท)	4,224,700	4,595,900	4,575,000	4,816,000	5,025,000
เปลี่ยนแปลง (ปริมาณเงิน) (ร้อยละต่อปี)	15.96	8.79	(0.45)	5.27	4.34
อัตราดอกเบี้ยเงินออม (ร้อยละต่อปี)	9.15	8.96	4.85	3.79	NA

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินออมของธนาคารพาณิชย์ เป็นเพียงแค่การแบ่งเบาภาระต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายของธนาคารพาณิชย์เท่านั้นมิได้ทำให้สภาพคล่องส่วนเกินที่มีอยู่ในระบบธนาคารพาณิชย์ลดลงแต่อย่างใด ซึ่งเห็นได้จากปริมาณเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์มิได้ปรับลดลง

ช่องทางในการออมเงินของประชาชนที่สำคัญที่สุดนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คือ การออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยธนาคารพาณิชย์ยังคงเป็นสถาบันการเงินที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน ภาคธุรกิจ และองค์กรต่าง ๆ ในการออมเงินมากที่สุด เนื่องจากการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์มีความสะดวกรวดเร็วและมีความเสี่ยงต่ำ แม้ว่าในช่วงปี พ.ศ. 2537-2539 บริษัทเงินทุนมีบทบาทสำคัญในการแข่งขันแย่งเงินออมกับธนาคารพาณิชย์ก็ตาม แต่วิกฤตการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2540-2541 ที่ผ่านมา ทำให้บริษัทเงินทุนจำนวนมากถูกปิดกิจการลง (รวมทั้งสิ้น 63 บริษัท) บทบาทในการเป็นคู่แข่งในการระดมเงินออมของบริษัทเงินทุนจึงลดน้อยลง ธนาคารพาณิชย์จึงยังคงเป็นสถาบันการเงินที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน ภาคธุรกิจ และองค์กรต่าง ๆ ในการออมเงินมากที่สุด เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ไทยมีข้อได้เปรียบในเรื่องของจำนวนสาขาที่มีอยู่ทั่วทุกแห่งในประเทศไทย รวมทั้งการได้รับความเชื่อถือจากผู้ออมเงินมาเป็นระยะเวลานาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มผู้ออมเงินของธนาคารพาณิชย์ประกอบด้วย กลุ่มลูกค้าประเภทบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นผู้ออมเงินส่วนใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ไทย ขณะที่ธนาคารพาณิชย์ที่มีต่างประเทศเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่มีแนวโน้มที่จะมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในอนาคต เนื่องจากธนาคารพาณิชย์กลุ่มดังกล่าวมีข้อได้เปรียบจากฐานของเงินทุนที่แข็งแกร่ง และได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยจากผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ โดยปริมาณเงินออมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีสัดส่วนมากกว่าเงินออมในต่างจังหวัด นอกจากนี้ สัดส่วนของบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ยังมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกันกับสัดส่วนของบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา หรือบัญชีเงินฝากประจำประเภทระยะเวลา 2 ปีขึ้นไป หากโครงสร้างของอัตราดอกเบี้ยบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ และบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา หรือบัญชีเงินฝากประจำยังคงบิดเบือนอยู่ และหากธนาคารพาณิชย์ทำการปรับอัตราดอกเบี้ยของบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ลง เพื่อให้ผลตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการออมเงินไม่บิดเบือนดังเช่นที่ผ่านมา ก็จะส่งผลให้สัดส่วนของบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ต่อบัญชีเงินฝากรวมทั้งระบบธนาคารพาณิชย์ลดลงได้

วัตถุประสงค์ของผู้ออมเงินในบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ โดยส่วนใหญ่ผู้ออมมิได้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหวังผลจากการได้รับดอกเบี้ยจากการออมดังกล่าว แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อความจำเป็นของการทำธุรกรรมทางการเงิน ผ่านธนาคารพาณิชย์เป็นสำคัญ เช่น การใช้บัญชีเพื่อการโอนเงินเดือน การใช้บัญชีเพื่อการตัดค่าสาธารณูปโภค เป็นต้น ในขณะที่ผู้ออมเงินในรูปของบัญชีเงินฝากประจำ โดยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการได้รับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยเงินออม ดังนั้น เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินออมของธนาคารพาณิชย์ลดลง จึงมีผลต่อผู้ออมเงินในบัญชีเงินฝากประจำ แต่ส่งผลกระทบต่อผู้ออมเงินในบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ไม่มากนัก เนื่องจากผู้ออมเงินมิได้มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อการลงทุน หรือการมีรายได้จากดอกเบี้ยรับ ส่วนบัญชีเงินฝากประเภทเผื่อเรียก หรือบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน ไม่ได้รับผลกระทบจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยแต่อย่างใด เนื่องจากการออมเงินในบัญชีกระแสรายวันจะไม่ได้รับดอกเบี้ยจากการออมเงิน

สถานการณ์และภาวะการแข่งขันการระดมเงินออม

จากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในช่วง ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา ทำให้ธนาคารพาณิชย์ไทยประสบปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก ธนาคารพาณิชย์ไทยจึงขาดเงินหมุนเวียนและขาดทุนจากการดำเนินงาน ธนาคารพาณิชย์ไทยจึงได้มีการปรับตัว และมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อความอยู่รอดขององค์กร โดยการระดมทุนทางตรงเพิ่มสูงขึ้น จากการทำอัตราดอกเบี้ยเคลื่อนไหวอยู่ในระดับต่ำ ธุรกิจขนาดใหญ่หลายแห่ง จึงเห็นเป็นโอกาสในการระดมทุนผ่านการออกตราสารหนี้ ไม่ว่าจะเป็นตราหนี้เงินฝากออมทรัพย์ หรือตราหนี้เงินฝากออมทรัพย์ระยะสั้น และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อนำไปชำระหนี้เงินกู้ต่างประเทศ ซึ่งเป็นจังหวัดเดียวกับที่ ผู้ออมเงินกำลังมองหาช่องทางในการลงทุนใหม่ ๆ ที่จะสามารถจ่ายผลตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินออมของธนาคารพาณิชย์ ดั้งนั้นกองทุนต่าง ๆ เริ่มทำการระดมทุนประเภทดังกล่าว เพื่อสนองความต้องการของตลาด ในปี พ.ศ. 2541-2544 จึงช่วงเวลาที่มีปริมาณเงินออม และปริมาณสินเชื่อกิจการหดตัว

การแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ รวมถึงการแข่งขันภายในระบบธนาคารพาณิชย์มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เพื่อความอยู่รอดภายใต้สถานการณ์กดดัน อันสืบเนื่องมาจากสภาวะการณ์ซบเซาทางเศรษฐกิจทั้งจากภายใน และภายนอกประเทศ ความเข้มงวดของกฎเกณฑ์ในมาตรการการอนุมัติสินเชื่อ รวมถึงธุรกรรมต่าง ๆ ของธนาคารพาณิชย์ การแข่งขันอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ แข่งขันกันระดมเงินออมดังตารางที่ 19 ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ไทยต้องเร่งปรับปรุงประสิทธิภาพ โดยการให้ความสำคัญต่อการเพิ่มระดับการบริการให้ดียิ่งขึ้น

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยเงินออม ประเภทบัญชีเงินฝากประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา 1 ปีโดยเฉลี่ย จำแนกตามสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ

(หน่วย : ร้อยละต่อปี)

ประเภทสถาบันการเงิน	พ.ศ. 2541	พ.ศ. 2542	พ.ศ. 2543	พ.ศ. 2544
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	7.26	6.40	5.09	3.40
พันธบัตรรัฐบาล	NA	3.56	2.65	2.59
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	NA	NA	NA	NA
ธนาคารพาณิชย์	6	4.00-4.25	3.50	2.75-3.00
บริษัทเงินทุน	6.00-8.50	3.00-5.75	2.50-5.50	1.50-3.50
ธนาคารออมสิน	NA	NA	3.75	3.25
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	NA	NA	NA	2.75
ธนาคารอาคารสงเคราะห์	6.25-6.50	4.50	2.75-3.50	3.00
ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย	NA	NA	2.75	2.00
บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	NA	NA	3.75	3.25

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดเล็กหลายแห่งมีการเปลี่ยนแปลง โดยมีผู้ถือหุ้นชาวต่างประเทศ เข้ามาร่วมบริหารงาน อีกทั้งยังมีการเร่งการขยายตัวทางธุรกิจ แนวโน้มที่เกิดขึ้นนี้ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ต้องเร่งเพิ่มประสิทธิภาพด้วยการปรับปรุงเทคโนโลยี การลดขนาดองค์กร เพื่อการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์กระแสเงินสดมากกว่าเรื่องของหลักประกันในการอนุมัติสินเชื่อ ขณะเดียวกันเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินต่าง ๆ กำลังมีแนวโน้มเป็นที่ต้องการมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจที่เน้นการบริหารแบบที่มีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น การพัฒนาทั้งหมดดังกล่าว จะช่วยเพิ่มบรรยากาศการทำธุรกิจ และดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติให้เพิ่มขึ้นในระยะยาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การวิเคราะห์ผลการศึกษา

การศึกษาพฤติกรรมของผู้ลงทุนต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 384 คน โดยผลการศึกษสามารถจำแนกออกได้เป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับพฤติกรรมของผู้ลงทุนต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน พบว่าผู้ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย กล่าวคือ เพศหญิงจำนวน 235 คนคิดเป็นร้อยละ 61.2 และเพศชายจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 (ตารางที่ 20)

อายุ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 25 - 34 ปี จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมา มีอายุระหว่าง 35 - 40 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 มีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 มีอายุระหว่าง 45 - 54 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 และมีอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นคนที่อยู่ในวัยทำงาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ ส่วนใหญ่มาจากอาคารสำนักงาน อาคารบ้านเรือนตาม

เอกสารถูกบันทึกไว้ที่หอสมุดแห่งชาติ การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	149	38.8
หญิง	235	61.2
รวม	384	100.0

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	44	11.5
25-34 ปี	218	56.8
35-44 ปี	80	20.8
45-54 ปี	34	2.9
55 ปีขึ้นไป	8	2.1
รวม	384	100.0

สถานภาพ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 65.1 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และเป็นหม้าย หรือหย่าร้าง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	250	65.1
สมรส	128	33.3
หม้าย/หย่าร้าง	6	1.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
 384 นั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
 100.0 ร้อยละ
 ไม่สามารถใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรี จำนวน 209 คน หรือร้อยละ 54.4 รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช.จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 ระดับอนุปริญญา ปวส.หรืออาชีวะ จำนวน 23 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 6.0 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า	21	5.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	34	8.9
อนุปริญญา/ปวส./อาชีวะ	23	6.0
ปริญญาตรี	209	54.4
ปริญญาโท	97	25.3
รวม	384	100.0

อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน จำนวน 290 คน หรือร้อยละ 75.5 รองลงมาคือข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 อาชีพค้าขาย หรือทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 รับจ้างทั่วไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 นักเรียน นักศึกษา หรือผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 และแม่บ้าน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1 (ตารางที่ 24)

ระดับรายได้ต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับรายได้ต่อเดือนช่วง 10,000-30,000 บาท จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 57.3 รองลงมาคืออยู่ในช่วง 30,001-50,000 บาท จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนสูงกว่า 50,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 (ตารางที่ 25)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

21.6 รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 ช่วง 50,001-100,000 บาท จำนวน 18 คนร้อยละ 4.7 และมากกว่า 100,000 บาท จำนวน 9 คนหรือร้อยละ 2.3 (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา/ผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ	7	1.8
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	46	12.0
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน	290	75.5
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	27	7.0
รับจ้างทั่วไป	10	2.6
แม่บ้าน	4	1.0
รวม	384	100.0

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท	54	14.1
ตั้งแต่ 10,000-30,000 บาท	220	57.3
ตั้งแต่ 30,001-50,000 บาท	83	21.6
ตั้งแต่ 50,001-100,000 บาท	18	4.7
มากกว่า 100,000 บาท	9	2.3
รวม	384	100.0

พฤติกรรมกรเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

สัดส่วนการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสัดส่วนเงินออมกับธนาคารพาณิชย์ไทยเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ต่อเดือนช่วงร้อยละ 5-20 จำนวน 156 คนคิดเป็นร้อยละ 40.6 รองลงมาคือ สัดส่วนการออมเงินไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้อยกว่าร้อยละ 5 จำนวน 92 คนคิดเป็นร้อยละ 24.0 สัดส่วนเงินออมช่วงร้อยละ 21-35 จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 สัดส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 50 จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 และสัดส่วนเงินออมช่วงร้อยละ 36-50 จำนวน 38 คนคิดเป็นร้อยละ 9.9 (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสัดส่วนเงินออมต่อรายได้ต่อเดือน

สัดส่วนเงินออมต่อรายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าร้อยละ 5	92	24.0
ช่วงร้อยละ 5-20	156	40.6
ช่วงร้อยละ 21-35	56	14.6
ช่วงร้อยละ 36-50	38	9.9
มากกว่าร้อยละ 50	42	10.9
รวม	384	100.0

ประเภทบัญชีเงินฝากที่ใช้บริการอยู่

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ใช้บริการบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ จำนวน 337 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 65.2 รองลงมาคือ บัญชีเงินฝากประจำ จำนวน 123 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 23.8 และบัญชีเงินฝากแบบมีเงื่อนไขพิเศษ จำนวน 57 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 11.0 (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทบัญชีเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่ใช้บริการอยู่

ประเภทบัญชีเงินฝาก	จำนวน (คำตอบ) ^{1/}	ร้อยละ
บัญชีออมทรัพย์	337	65.2
บัญชีเงินฝากประจำ	123	23.8
บัญชีเงินฝากแบบมีเงื่อนไขพิเศษ	57	11.0

หมายเหตุ ^{1/}ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์ไทยเพื่อการออมเงิน

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์ไทยเพื่อการออมเงิน คือ ตนเอง จำนวน 242 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมาคือ บริษัทหรือนายจ้าง จำนวน 209 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 43.6 พ่อแม่ หรือญาติ จำนวน 18 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 3.8 และคู่สมรส จำนวน 10 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 2.1 (ตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผู้ที่มีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์ไทยเพื่อการออมเงิน

ผู้ตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์ไทย	จำนวน (คำตอบ) ^{1/}	ร้อยละ
ตนเอง	242	50.5
พ่อแม่ หรือญาติ	18	3.8
คู่สมรส	10	2.1
บริษัท	209	43.6

หมายเหตุ ^{1/}ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ความถี่ในการใช้บริการเคาน์เตอร์ธนาคารพาณิชย์ไทย (ที่มีพนักงานบริการ)

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความถี่ในการใช้บริการเคาน์เตอร์ธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีพนักงานบริการ เดือนละ 2-3 ครั้งต่อเดือน จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 40.9 รองลงมาคือ ความถี่เดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 ความถี่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 ความถี่เดือนละ 4-5 ครั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 และความถี่มากกว่าเดือนละ 5 ครั้ง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 (ตารางที่ 29)

วัตถุประสงค์การใช้บัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การใช้บัญชีเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์ไทยเพื่อเป็นบัญชีโอนเงินเดือน จำนวน 209 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 39.73 รองลงมาคือ ต้องการได้รับดอกเบี้ย

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 145 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 27.57 ป้องกันการสูญหาย จำนวน 68 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 12.93 พักเงินเพียงชั่วคราว จำนวน 62 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 11.79 เพื่อเป็นการตัดบัญชีชำระค่าสาธารณูปโภค จำนวน 33 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 6.27 และเพื่อสะสมทรัพย์ จำนวน 9 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 1.71 (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่ในการใช้บริการเคาน์เตอร์ธนาคารพาณิชย์ไทย

ความถี่การใช้บริการเคาน์เตอร์ธนาคาร ฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง	83	21.6
เดือนละ 1 ครั้ง	118	30.7
เดือนละ 2-3 ครั้ง	157	40.9
เดือนละ 4-5 ครั้ง	15	3.9
มากกว่าเดือนละ 5 ครั้ง	11	2.9
รวม	384	100.0

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวัตถุประสงค์การใช้บัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย

วัตถุประสงค์	จำนวน (คำตอบ) ^{1/}	ร้อยละ
เป็นบัญชีโอนเงินเดือน	209	39.73
เพื่อป้องกันความสูญหาย	68	12.93
เพื่อการได้รับดอกเบี้ยเงินออม	145	27.57
เพื่อพักเงินชั่วคราว	62	11.79
ชำระค่าสาธารณูปโภค	33	6.27
สะสมทรัพย์	9	1.71

หมายเหตุ ^{1/}ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมกรรมการออมหลังอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ไทยปรับลดลง

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยลดลงและลงทุนรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มขึ้นหากอัตราดอกเบี้ยเงินออมธนาคารพาณิชย์ไทยปรับลดลง จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 64.6 รองลงมาคือ จะยังคงออมเงินจำนวนเท่าเดิม จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และจะไม่ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยเลย แต่จะลงทุนเฉพาะรูปแบบอื่น ๆ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 (ตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพฤติกรรมกรรมการออมหลังอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ไทยลดลง

พฤติกรรมกรรมการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ออมเงินจำนวนเท่าเดิม	96	25.0
ออมเงินลดลงและลงทุนรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ^{1/}	248	64.6
ไม่ออมเงินกับธนาคาร ฯ แต่ลงทุนเฉพาะการลงทุนรูปแบบอื่น ๆ ^{1/}	40	10.4
รวม	384	100.0

หมายเหตุ ^{1/}รูปแบบการลงทุนอื่น ๆ พิจารณาได้จากตารางที่ 32

ทางเลือกหากอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ไทยปรับลดลง

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะเลือกลงทุนกับพันธบัตรรัฐบาล หรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ จำนวน 84 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 22.11 รองลงมาได้แก่ การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ และกองทุนรวม มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ 63 และ 61 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 16.58 และ 16.05 ตามลำดับ การลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์ เงินตราต่างประเทศ หุ้นกู้บริษัทเอกชน (รวมทั้งตัวสัญญาใช้เงินและตัวแลกเงิน) จำนวน 49 29 28 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 12.90 7.63 และ 7.37 ตามลำดับ การออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีจำนวนเท่ากับการออมกับบริษัทประกันชีวิต จำนวน 18 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 4.74 ส่วนการเลือกลงทุนรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ การปล่อยเงินกู้ในระบบสถาบันการเงิน การลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 16 และ 14 คิดเป็นร้อยละเพียง 4.20 และ 3.68

เอกสารตามลำดับ (ตารางที่ 32) สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทางเลือกหากอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ลดลง

ทางเลือก	จำนวน (คำตอบ) ^{1/}	ร้อยละ
ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ	18	4.74
พันธบัตรรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	84	22.11
หุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์	49	12.90
เงินตราต่างประเทศ	29	7.63
อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน	63	16.58
หุ้นกู้บริษัทเอกชน/ตั๋วสัญญาใช้เงิน/ตั๋วแลกเงิน	28	7.37
กองทุนรวม	61	16.05
ทำธุรกิจส่วนตัว	14	3.68
ออมเงินกับบริษัทประกันชีวิต	18	4.74
ลงทุนนอกระบบ ได้แก่ ปล่อยเงินกู้	16	4.20

หมายเหตุ ^{1/}ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เหตุผลการเลือกลงทุนรูปแบบอื่น ๆ แทนการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีเหตุผลของการเลือกลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ แทนการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยหากอัตราดอกเบี้ยเงินออมของธนาคารพาณิชย์ไทยปรับลดลง คือ คาดหวังว่าจะได้รับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูงกว่าการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย จำนวน 152 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 36.19 รองลงมาคือ มุ่งหวังกำไรระยะยาว การเก็งกำไรระยะสั้น และมุ่งหวังผลตอบแทนที่สม่ำเสมอ จำนวน 100 66 และ 58 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 23.81 15.71 และ 13.81 ตามลำดับ ส่วนความเชื่อมั่นในการบริหารงานของบริษัทที่จะนำเงินไปลงทุนเป็นเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างเลือกน้อยที่สุด คือ มีจำนวน 44 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 10.48 (ตารางที่ 33)

คุณภาพของเงินออม

จากการศึกษาคุณภาพของเงินออมที่กลุ่มตัวอย่างให้การลำดับความสำคัญจากตัวเลือกคุณภาพของคุณสมบัติเงินออม 4 ตัวแปร คือ อัตราดอกเบี้ย หรือผลตอบแทนที่สูง ความปลอดภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในเงินต้น ไม่เกิดการสูญหาย การบริการที่ดี และความสะดวกในการใช้บริการ หรือความสะดวกในการเดินทางเพื่อติดต่อธนาคาร

ผลการศึกษา สรุปได้ว่า คุณภาพของเงินออมมีลำดับความสำคัญดังนี้ คือ อัตราดอกเบี้ย หรือผลตอบแทนที่สูงมีลำดับความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ ความปลอดภัยในเงินต้น ไม่เกิดการสูญหาย ลำดับที่ 3 คือ ความสะดวกในการใช้บริการ หรือความสะดวกในการเดินทางติดต่อ และ ลำดับ 4 คือ การบริการที่ดี ตามลำดับ (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลการเลือกลงทุนรูปแบบต่าง ๆ

เหตุผลการเลือกลงทุน	จำนวน (คำตอบ) ^{1/}	ร้อยละ
คาดว่าจะได้รับผลตอบแทนสูงกว่าเงินออมธนาคาร ฯ	152	36.19
เชื่อมั่นในการบริหารงานของบริษัท	44	10.48
มุ่งหวังผลตอบแทนที่สม่ำเสมอ	58	13.81
เก็งกำไรระยะสั้น	66	15.71
มุ่งหวังกำไรระยะยาว	100	23.81

หมายเหตุ ^{1/}ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 34 จำนวนความถี่และค่าเฉลี่ยของลำดับความสำคัญของคุณภาพของเงินออม

คุณภาพเงินออม	จำนวนความถี่ของลำดับความสำคัญ (คน)				รวม	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ลำดับความสำคัญ
	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3	ลำดับที่ 4			
อัตราดอกเบี้ย หรือ ผลตอบแทนที่สูง	162	99	52	71	384	2.92	1
ความปลอดภัย	138	121	70	55	384	2.89	2
ไม่เกิดการสูญหาย							
ความสะดวกในการใช้ บริการ และสะดวกใน การเดินทางติดต่อ	44	86	142	112	384	2.16	3
การบริการที่ดี	40	79	120	145	384	2.04	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ พฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 คือ พฤติกรรมการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือน ไม่มีความแตกต่างกัน

เพศกับพฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีทางสถิติ Chi-Square ของ Pearson พบว่า ความน่าจะเป็นของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 สรุปได้ว่าเพศแตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกัน ในเรื่อง การใช้บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ บัญชีเงินฝากประเภทฝากประจำ บัญชีเงินฝากประเภทมีเงื่อนไขพิเศษ การใช้บัญชีเงินฝากโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อได้รับดอกเบี้ยเงินออม พฤติกรรมการออมเงินเมื่ออัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ลดลง ทางเลือกเมื่อธนาคารพาณิชย์ไทยลดอัตราดอกเบี้ย ได้แก่ การลงทุนในหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน หุ่นกู้เอกชน (รวมทั้งตัวสัญญาใช้เงิน และตัวแลกเงิน) และบริษัทประกันชีวิต (ตารางที่ 35)

อายุกับพฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีทางสถิติ Chi-Square ของ Pearson พบว่า ความน่าจะเป็นของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 สรุปได้ว่าอายุแตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกัน ในเรื่อง สัดส่วนการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ พ่อแม่ หรือญาติ และคู่สมรส ความถี่ในการใช้บริการเคาน์เตอร์ธนาคารพาณิชย์ไทย และวัตถุประสงค์การใช้บัญชีเงินฝากเพื่อการพักเงินชั่วคราว (ตารางที่ 35)

สถานภาพกับพฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีทางสถิติ Chi-Square ของ Pearson พบว่า ความน่าจะเป็น
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 สรุปได้ว่าสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้พฤติกรรมการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกัน ในทุกเรื่อง (ตารางที่ 35)

ระดับการศึกษากับพฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีทางสถิติ Chi-Square ของ Pearson พบว่า ความน่าจะเป็นของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 สรุปได้ว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกัน ในเรื่อง สัดส่วนการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย การใช้บัญชีเงินฝากประเภทฝากประจำ คู่สมรสเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์ไทย วัตถุประสงค์การใช้บัญชีเงินฝาก ได้แก่ เพื่อเป็นบัญชีโอนเงินเดือน เพื่อป้องกันการสูญหาย เพื่อรับดอกเบี้ยเงินออม เพื่อพักเงินชั่วคราว พฤติกรรมการออมเงินเมื่ออัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ลดลง ความต้องการการเก็งกำไรระยะสั้นในการลงทุนรูปแบบอื่น ๆ (ตารางที่ 35)

อาชีพกับพฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีทางสถิติ Chi-Square ของ Pearson พบว่า ความน่าจะเป็นของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 สรุปได้ว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกัน ในเรื่อง สัดส่วนการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ พ่อ แม่ หรือญาติ คู่สมรส และบริษัทหรือนายจ้าง วัตถุประสงค์การใช้บัญชีเงินฝากเพื่อเป็นบัญชีโอนเงินเดือน และเพื่อการป้องกันการสูญหาย เหตุผลการลงทุนรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในบริษัทที่จะลงทุน มุ่งหวังผลตอบแทนที่สม่าเสมอ (ตารางที่ 35)

รายได้ต่อเดือนกับพฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีทางสถิติ Chi-Square ของ Pearson พบว่า ความน่าจะเป็นของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 สรุปได้ว่ารายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลทำให้พฤติกรรมการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกัน ในเรื่อง สัดส่วนการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ พ่อ แม่ หรือญาติ คู่สมรส และบริษัทหรือนายจ้าง วัตถุประสงค์การใช้บัญชีเงินฝากเพื่อเป็นบัญชีโอนเงินเดือน และเพื่อการป้องกันการสูญหาย เหตุผลการลงทุนรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในบริษัทที่จะลงทุน มุ่งหวังผลตอบแทนที่สม่าเสมอ (ตารางที่ 35)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พาณิชย์ไทยแตกต่างกัน ในเรื่อง สัดส่วนการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย การใช้บัญชีเงินฝาก ประเภทมีเงื่อนไขพิเศษ พ่อ แม่ หรือญาติเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์ไทย ความถี่ในการใช้บริการเคาน์เตอร์ธนาคารพาณิชย์ไทย วัตถุประสงค์การใช้บัญชีเงินฝากเพื่อตัดบัญชีชำระค่าสาธารณูปโภค เหตุผลการลงทุนรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในบริษัทที่จะลงทุน มุ่งหวังผลตอบแทนที่สม่ำเสมอ การเก็งกำไรระยะสั้น การมุ่งหวังกำไรระยะยาว (ตารางที่ 35)

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย โดยกำหนดระดับคะแนนความสำคัญออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ สำคัญมากที่สุด (มีค่าเท่ากับ 5) สำคัญมาก (มีค่าเท่ากับ 4) สำคัญปานกลาง (มีค่าเท่ากับ 3) สำคัญน้อย (มีค่าเท่ากับ 2) และไม่สำคัญ (มีค่าเท่ากับ 1) และหากแบ่งระดับความสำคัญออกเป็นช่วงคะแนน ที่กำหนดตามเกณฑ์มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert Scale) ในการแปลความหมาย ที่ได้จากการคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (Weight Mean Scale) ดังนี้

จากกลุ่มตัวอย่าง 384 ตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย เรียงตามลำดับความสำคัญ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean score) เป็นดังนี้ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์มากที่สุด คือ 4.31 รองลงมาคือ ความรวดเร็วในการให้บริการ 4.15 การค้าประกันเงินฝาก 4.14 การเก็บความลับของลูกค้า 4.09 อัตราดอกเบี้ย 4.08 จำนวนสาขาที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ 3.89 กิจการมารยาทของพนักงานให้บริการ 3.84 บริการต่าง ๆ ของธนาคารพาณิชย์ไทย 3.78 ชื่อเสียงของธนาคารพาณิชย์ไทย 3.71 เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เสริมการให้บริการ 3.49 รูปแบบของเงินออมของธนาคารพาณิชย์ไทย 3.44 และปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย 3.04 เมื่อพิจารณาระดับความสำคัญตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้ จะพบว่าปัจจัยด้านความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย เป็นปัจจัยที่ได้รับความสำคัญในระดับสำคัญมากที่สุด ส่วนปัจจัยทางด้านความรวดเร็วในการให้บริการ การค้าประกันเงินฝาก การเก็บความลับของลูกค้า อัตราดอกเบี้ย จำนวนสาขาที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ กิจการมารยาทของพนักงานที่ให้บริการ บริการต่าง ๆ ของธนาคารพาณิชย์ไทย ชื่อเสียงของธนาคารพาณิชย์ไทย เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เสริมการให้บริการ และรูปแบบของเงินออมของธนาคารพาณิชย์ไทย เป็นปัจจัยที่ได้รับความสำคัญในระดับสำคัญมาก ส่วนปัจจัยทางด้านส่งเสริมการขายของธนาคารพาณิชย์ ได้รับความสำคัญอยู่ในระดับสำคัญปานกลาง (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

พฤติกรรมการออมเงิน	เพศ		อายุ		สถานภาพ		ระดับการศึกษา		อาชีพ		รายได้ต่อเดือน	
	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.
สัดส่วนการออมเงิน	8.720	0.363	32.655	0.008*	9.834	0.256	49.345	0.000*	42.002	0.003*	84.106	0.000*
ประเภทบัญชีเงินฝาก												
เงินฝากออมทรัพย์	5.347	0.025*	2.754	0.611	0.221	0.880	0.097	0.927	0.472	0.845	1.913	0.750
เงินฝากประจำ	8.159	0.005*	5.916	0.131	0.101	0.960	13.535	0.009*	3.366	0.072	5.212	0.052
เงินฝากแบบมีเงื่อนไขพิเศษ	7.212	0.008*	4.910	0.292	0.103	0.950	0.137	0.654	7.092	0.199	10.193	0.037*
ผู้มีส่วนร่วมตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์												
ตนเอง	0.716	0.448	5.533	0.237	1.517	0.472	5.331	0.255	2.843	0.742	4.089	0.711
พ่อแม่ หรือญาติ	1.135	0.558	16.259	0.008*	2.109	0.348	6.351	0.234	26.152	0.010*	11.829	0.024*
คู่สมรส	1.943	0.195	18.374	0.008*	0.974	0.057	11.497	0.039*	26.352	0.009*	9.126	0.052
บริษัทหรือนายจ้าง	1.148	0.295	6.575	0.159	3.832	0.107	5.549	0.245	36.071	0.005*	4.784	0.477
ความถี่ในการใช้บริการธนาคาร	2.752	0.610	44.324	0.002*	9.683	0.270	11.498	0.774	32.585	0.061	34.780	0.010*
วัตถุประสงค์การใช้บัญชีเงินฝาก												
เป็นบัญชีโอนเงินเดือน	1.148	0.295	6.575	0.295	3.810	0.066	12.887	0.011*	37.071	0.000*	8.234	0.082
เพื่อป้องกันความสูญหาย	0.011	1.000	3.020	0.543	3.011	0.089	9.968	0.038*	39.562	0.000*	8.329	0.081
เพื่อการได้รับดอกเบี้ยเงินออม	5.919	0.017*	1.086	0.842	2.641	0.083	6.415	0.034*	0.743	0.051	6.131	0.191

ตารางที่ 35 (ต่อ)

วัตถุประสงค์การออมเงิน	เพศ		อายุ		สถานภาพ		ระดับการศึกษา		อาชีพ		รายได้ต่อเดือน	
	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.
เพื่อพักเงินชั่วคราว	0.701	0.477	9.573	0.046*	2.573	0.236	13.973	0.008*	4.574	0.468	3.852	0.430
ชำระค่าสาธารณูปโภค	2.457	0.136	6.577	0.144	0.611	0.863	1.710	0.793	5.262	0.334	16.938	0.006*
สะสมทรัพย์	0.116	1.000	2.914	0.502	2.914	0.374	8.881	0.061	4.153	0.459	4.158	0.372
พฤติกรรมการออมเงินเมื่ออัตราดอกเบี้ย ธนาคารลดลง	7.551	0.023*	8.720	0.363	6.516	0.485	21.969	0.005*	4.574	0.468	1.932	0.754
รูปแบบการลงทุนเมื่ออัตราดอกเบี้ยธนาคาร ลดลง												
ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ	2.785	0.129	5.117	0.234	2.702	0.196	0.075	1.000	3.771	0.549	2.525	0.620
พันธบัตรรัฐบาล/พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	1.275	0.280	2.794	0.608	4.415	0.100	7.068	0.129	9.711	0.072	3.826	0.443
หุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์	4.863	0.033*	2.713	0.619	1.281	0.638	6.616	0.150	6.967	0.206	6.913	0.136
เงินตราต่างประเทศ	1.709	0.224	2.928	0.566	0.927	0.617	2.294	0.568	2.459	0.810	1.083	0.911
อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน	6.426	0.011*	7.750	0.100	2.637	0.288	1.291	0.805	2.945	0.510	8.620	0.067
หุ้นกู้/ตัวสัญญาใช้เงิน / ตัวแลกเปลี่ยน	4.946	0.036*	8.518	0.070	3.900	0.176	1.090	0.895	3.098	0.450	5.824	0.199
กองทุนรวม	0.246	0.655	3.759	0.446	1.831	0.394	5.340	0.257	5.836	0.298	8.631	0.063
ทำธุรกิจส่วนตัว	0.013	1.000	1.866	0.813	2.389	0.287	2.145	0.731	2.752	0.607	0.911	0.949
ออมเงินกับบริษัทประกันชีวิต	5.576	0.018*	0.955	0.956	1.200	0.566	6.726	0.132	1.221	0.916	3.289	0.465

ตารางที่ 35 (ต่อ)

พฤติกรรมการออมเงิน	เพศ		อายุ		สถานภาพ		ระดับการศึกษา		อาชีพ		รายได้ต่อเดือน	
	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.
ลงทุนอกระบบ ได้แก่ ปล่อยเงินกู้	0.253	0.794	3.480	0.052	1.464	0.580	4.310	0.411	4.503	0.452	1.801	0.817
เหตุผลการลงทุนรูปแบบต่าง ๆ เมื่ออัตราดอกเบี้ยธนาคารลดลง												
คาดว่าจะได้รับผลตอบแทนสูงกว่าธนาคาร	1.280	0.281	1.066	0.858	0.709	1.000	0.086	0.937	0.081	0.939	1.022	0.965
เชื่อมั่นในการบริหารงานของบริษัท	2.796	0.095	1.082	0.845	1.073	0.847	8.968	0.052	18.332	0.012*	9.011	0.032*
มุ่งหวังผลตอบแทนที่สม่ำเสมอ	0.049	0.883	0.952	0.958	1.067	0.850	0.759	1.000	12.358	0.025*	11.731	0.021*
เก็งกำไรระยะสั้น	1.795	0.290	0.966	0.953	1.081	0.590	10.057	0.045*	0.468	0.842	6.159	0.040*
มุ่งหวังกำไรระยะยาว	1.131	0.558	11.968	0.072	1.121	0.572	0.095	0.934	4.645	0.052	6.775	0.044*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 หรือว่ากรรมใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 36 จำนวนความถี่และค่าเฉลี่ยของลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงิน	จำนวนความถี่ของความสำคัญ (คน)					รวม	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ลำดับความสำคัญ
	สำคัญมากที่สุด	สำคัญมาก	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อย	ไม่สำคัญ			
ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย	195	132	45	6	6	384	4.31	1
ความรวดเร็วในการบริการ	139	180	56	6	5	384	4.15	2
การค้ำประกันเงินฝาก	164	138	59	16	7	384	4.14	3
การเก็บความลับของลูกค้า	154	152	47	20	11	384	4.09	4
อัตราดอกเบี้ย	172	110	73	20	9	384	4.08	5
จำนวนสาขาที่ครอบคลุมทุกพื้นที่	103	170	85	20	6	384	3.89	6
กิริยามารยาทของพนักงาน	93	168	99	18	6	384	3.84	7
บริการของธนาคารพาณิชย์	83	162	118	14	7	384	3.78	8
ชื่อเสียงของธนาคารพาณิชย์	70	164	124	21	5	384	3.71	9
เทคโนโลยีที่เสริมการให้บริการ	62	138	128	39	17	384	3.49	10
รูปแบบของเงินออม	34	147	165	29	9	384	3.44	11
การส่งเสริมการขาย	30	83	166	83	22	384	3.04	12

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือน ไม่มีความแตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพศกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีทางสถิติ Chi-Square ของ Pearson พบว่า ความน่าจะเป็นของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 สรุปได้ว่าเพศที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในปัจจัยด้านความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย และปัจจัยด้านการค้าประกันเงินฝาก ส่วนในเรื่องอื่น ๆ นั้นเพศที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 37)

อายุกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีทางสถิติ Chi-Square ของ Pearson พบว่า ความน่าจะเป็นของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 สรุปได้ว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปัจจัยที่มีผลทำให้การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่เสริมการให้บริการ และปัจจัยด้านจำนวนสาขาที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ นั้นอายุที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 37)

สถานภาพกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีทางสถิติ Chi-Square ของ Pearson พบว่า ความน่าจะเป็นของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 สรุปได้ว่าสถานภาพที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่เสริมการให้บริการ และปัจจัยด้านจำนวนสาขาที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ นั้นสถานภาพที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 37)

ระดับการศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีทางสถิติ Chi-Square ของ Pearson พบว่า ความน่าจะเป็นของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 สรุปได้ว่าระดับการศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่เสริมการให้บริการ และปัจจัยด้านจำนวนสาขาที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ นั้นระดับการศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 37)

ของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 สรุปได้ว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ย และปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่เสริมการให้บริการ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ นั้น ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 37)

อาชีพกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีทางสถิติ Chi-Square ของ Pearson พบว่า ความน่าจะเป็นของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 สรุปได้ว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่เสริมการให้บริการ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ นั้น อาชีพที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 37)

รายได้ต่อเดือนกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์โดยอาศัยวิธีทางสถิติ Chi-Square ของ Pearson พบว่า ความน่าจะเป็นของค่านัยสำคัญ (Significance) มีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญที่กำหนดไว้ (0.05) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 สรุปได้ว่ารายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในปัจจัยด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เสริมการให้บริการ และปัจจัยด้านจำนวนสาขาที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ส่วนในเรื่องอื่น ๆ นั้นรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีผลทำให้ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

ปัจจัย	เพศ		อายุ		สถานภาพ		ระดับการศึกษา		อาชีพ		รายได้ต่อเดือน	
	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.	Pearson	Sig.
อัตราดอกเบี้ย	4.499	0.343	21.915	0.146	8.436	0.392	30.320	0.018*	18.243	0.531	20.526	0.196
ชื่อเสียงของธนาคารพาณิชย์ไทย	7.280	0.122	21.287	0.176	11.645	0.186	23.955	0.096	19.395	0.496	12.137	0.708
รูปแบบของเงินออม	9.417	0.051	16.091	0.432	13.728	0.093	23.093	0.111	27.956	0.110	21.739	0.156
ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย	11.439	0.014*	12.204	0.645	5.322	0.590	12.384	0.622	10.419	0.960	7.955	0.896
บริการของธนาคารพาณิชย์ไทย	4.350	0.375	11.538	0.723	8.886	0.269	17.849	0.329	18.638	0.419	17.584	0.336
การส่งเสริมการขาย	8.998	0.061	19.461	0.242	7.467	0.468	24.734	0.078	12.656	0.894	10.171	0.860
เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เสริมการให้บริการ	3.236	0.519	35.397	0.004*	31.566	0.002*	55.536	0.000*	59.673	0.000*	35.595	0.006*
กิริยามารยาทของพนักงานให้บริการ	2.892	0.576	11.378	0.749	10.000	0.223	19.995	0.219	25.324	0.213	13.128	0.619
ความรวดเร็วในการให้บริการ	4.787	0.319	17.055	0.344	6.126	0.514	17.902	0.326	15.705	0.735	11.224	0.719
การเก็บความลับของลูกค้า	7.250	0.123	19.731	0.228	6.336	0.584	17.442	0.354	21.490	0.369	15.926	0.442
การรับประกันเงินฝาก	14.905	0.005*	13.200	0.621	3.177	0.901	17.301	0.355	8.438	0.989	18.784	0.280
จำนวนสาขาที่ครอบคลุมทุกพื้นที่	2.074	0.722	29.504	0.033*	24.267	0.012*	21.072	0.181	19.430	0.436	29.512	0.036*

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล เรื่องพฤติกรรมของผู้ลงทุนต่อการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ช่วงปี พ.ศ. 2541-2544 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน สรุปได้ดังนี้

ลักษณะทั่วไปของผู้ลงทุน

ลักษณะทั่วไปของผู้ลงทุนที่พบจากการศึกษา โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 25-34 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับ 10,000 ถึง 30,000 บาท

พฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

พฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่มีสัดส่วนการออมเงินร้อยละ 5-20 ของรายได้ต่อเดือน ประเภทบัญชีเงินฝากที่นิยมใช้บริการ คือ บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ โดยส่วนใหญ่ตนเองเป็นผู้มีส่วนในการตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์เพื่อการออมเงิน มีความถี่ในการใช้บริการเคาน์เตอร์ธนาคารพาณิชย์เดือนละ 2-3 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์การใช้บัญชีเงินฝากเพื่อเป็นบัญชีโอนเงินเดือนมากที่สุด หากธนาคารพาณิชย์ไทยมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยลง กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่จะออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยลดลง และลงทุนรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่จะลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลหรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ โดยมีความคาดหวังว่าผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนรูปแบบอื่น ๆ จะมากกว่าที่ได้รับจากการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย ในส่วนของการจัดลำดับคุณภาพเงินออมนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับอัตราดอกเบี้ย หรือผลตอบแทนที่สูงเป็นอันดับแรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน จะมีสัดส่วนการออมเงินที่แตกต่างกัน เพศชายและหญิงจะมีพฤติกรรมการเลือกใช้บัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และบัญชีแบบที่มีเงื่อนไขพิเศษที่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการเลือกใช้บัญชีเงินฝากประเภทฝากประจำที่แตกต่างกัน รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีการเลือกใช้บัญชีเงินฝากแบบมีเงื่อนไขพิเศษที่แตกต่างกัน อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน จะมีพ่อ แม่ หรือญาติเป็น ผู้ตัดสินใจเลือกธนาคารเพื่อการออมเงินที่แตกต่างกัน อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกันจะมีคู่สมรสเป็นผู้ตัดสินใจเลือกธนาคารเพื่อการออมเงินที่แตกต่างกัน อาชีพ ที่แตกต่างกันจะมีบริษัทหรือนายจ้างเป็นผู้เลือกธนาคารเพื่อการออมเงินแตกต่างกัน อายุ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันจะมีความถี่ในการใช้บริการเคาน์เตอร์ธนาคารพาณิชย์ไทยที่แตกต่างกัน เพศ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันจะมีการใช้บัญชีเพื่อการได้รับดอกเบี้ยเงินออม และพฤติกรรมการออมเงินเมื่ออัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ไทยลดลงแตกต่างกัน ระดับการศึกษา และอาชีพที่ที่แตกต่างกันมีวัตถุประสงค์การใช้บัญชีเพื่อเป็นบัญชีเงินเดือน และป้องกันการสูญหายที่แตกต่างกัน ส่วนการใช้บัญชีเพื่อชำระค่าสาธารณูปโภคที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน เพศชายและหญิงมีรูปแบบการลงทุนในหุ้นสามัญ อสังหาริมทรัพย์ หุ้นกู้บริษัทเอกชน ออมทรัพย์กับบริษัทประกันชีวิตเมื่ออัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ไทยลดลงแตกต่างกัน ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันจะมีความต้องการการลงทุนเพื่อเก็งกำไรระยะสั้นแตกต่างกัน อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานของบริษัทที่ไปลงทุน และมุ่งหวังผลตอบแทนที่สม่ำเสมอ ส่วนการมุ่งหวังกำไรระยะยาวจะแตกต่างกันหากรายได้ต่อเดือนต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยเพื่อการออมเงิน โดยลำดับความสำคัญได้ดังนี้

1. ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์
2. ความรวดเร็วในการให้บริการ
3. การค้าประกันเงินฝาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 4. การเก็บความลับของลูกค้าเพื่อการศึกษานั้น ไม่นอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. อัตราดอกเบี้ย
6. จำนวนสาขาที่ครอบคลุมทุกพื้นที่
7. กิริยามารยาทของพนักงาน
8. บริการของธนาคารพาณิชย์
9. ชื่อเสียงของธนาคารพาณิชย์
10. เทคโนโลยีที่เสริมการให้บริการ
11. รูปแบบของเงินออม
12. การส่งเสริมการขายของธนาคารพาณิชย์

ปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศมีผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยแตกต่างกันในปัจจัยด้านความมั่นคง และด้านการค้าประกันเงินฝาก ส่วนอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนมีผลต่อปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่เสริมการบริการที่ต่างกัน ระดับการศึกษามีผลต่อปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ยแตกต่างกัน อายุ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือนมีผลต่อปัจจัยด้านจำนวนสาขาที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึง พฤติกรรมการออมเงินและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้สามารถเป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ปรับปรุงกลยุทธ์ และค้นหาแนวทางในการวางแผนการตลาดของธนาคารพาณิชย์ ในการออกแบบบริการเพื่อระดมเงินออมจากประชาชน ซึ่งจากการศึกษา พบว่า กลุ่มลูกค้าที่ทำการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ซึ่งได้เคยผ่านเหตุการณ์วิกฤตสถาบันการเงินมาจึงให้ความสำคัญกับความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ความรวดเร็ว และการค้าประกันเงินฝาก โดยไม่ได้คำนึงถึงความสำคัญ of อัตราดอกเบี้ย ดังนั้นข้อเสนอแนะจากการศึกษามีดังต่อไปนี้

1. การแข่งขันด้านการระดมเงินออมของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบัน จะต้องมุ่งเน้นกลยุทธ์ด้านความเชื่อมั่นของสถาบัน และความเร็วในการให้บริการ โดยต้องมีการปรับปรุง สรรหา และออกแบบรูปแบบการบริการที่เพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. วัตถุประสงค์ของการใช้บัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ โดยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นบัญชีโอนเงินเดือน และสัดส่วนของการที่บริษัท หรือนายจ้างเป็นผู้มีส่วนในการตัดสินใจเลือกธนาคารพาณิชย์เพื่อการออมเงินมีสูงมาก ดังนั้น บริษัทและห้างร้าน จึงเป็นแหล่งที่มาของเงินออมปริมาณมากของสถาบันการเงิน

3. สถาบันการเงินจึงควรศึกษารูปแบบ ลักษณะ จุดแข็ง และจุดอ่อน ของพันธบัตรรัฐบาล หรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ และกองทุนรวม เพื่อการแข่งขันในการระดมเงินออมอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผลการศึกษาระบุว่า หากอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทยลดลง ผู้ออมเงินส่วนใหญ่จะออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทยลดลง และจะลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลหรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ และกองทุนรวม โดยมีความต้องการผลตอบแทนที่มากกว่าธนาคารพาณิชย์ไทย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษากลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรม และลักษณะรูปแบบการออมเงินของประชากรแต่ละพื้นที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลทางการตลาดให้กับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการระดมเงินออม

2. ควรจะทำการศึกษาพฤติกรรมการออมเงิน และปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่งของธนาคารพาณิชย์ไทย เช่น บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยใดที่ผู้ออมเงินใช้ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับสถาบันการเงินแห่งนั้น ๆ เพื่อสร้างจุดแข็งให้กับธนาคารพาณิชย์ไทย

3. ควรศึกษาเครื่องมือในการระดมเงินออมของสถาบันการเงินอื่น ๆ เพื่อนำมาประยุกต์เป็นบริการรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทั้งแก่ผู้ใช้บริการและสถาบันผู้ให้บริการ

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2542. การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผู้เกียรติ สุขพุดม. 2540. ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อระบบธนาคารอัตโนมัติของ ธนาคารทหารไทย. กรุงเทพมหานคร : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก.
- จรินทร์ เทศวานิช. 2534. การเงินและการธนาคาร (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- จุฑาทิพย์ ภัทรวาทา. 2540. การจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์อักษร.
- ัชชวาล เรื่องประพันธ์. 2544. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows. ขอนแก่น: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ขอนแก่นการพิมพ์.
- ไทยเรตติ้งแอนดิอินฟอร์เมชันเซอร์วิส. 2544. ทริสปริทัศน์. เมษายน 2544. 3(13) : น.1-2
- ไทยเรตติ้งแอนดิอินฟอร์เมชันเซอร์วิส. 2544. ทริสปริทัศน์. กุมภาพันธ์ 2544. 3(6) : น.1-2.
- นิรนาม. 2536. "อิเล็กทรอนิกส์แบ่งกึ่ง : ไม่เคยหยุดนิ่ง". สรุปข่าวธุรกิจ. ตุลาคม 2536 : น. 20.
- , 2543. การเงินการธนาคาร. ตุลาคม 2543 : น. 81-83.
- , 2544. การเงินการธนาคาร. มกราคม 2544 : น. 144-147, 158-166.
- , 2544. การเงินการธนาคาร. มีนาคม 2544 : น. 83-86.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-----, 2544. การเงินการธนาคาร. พฤษภาคม 2544 : น. 87-70.

-----, 2544. การเงินการธนาคาร. มิถุนายน 2544 : น. 81-88.

-----, 2544. การเงินการธนาคาร. กรกฎาคม 2544 : น. 50-55, 79-82.

บริษัท ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด. เศรษฐกิจปริทัศน์. เมษายน 2542 : น. 1-11.

บริษัท ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด. เศรษฐกิจปริทัศน์. มิถุนายน 2542 : น. 22-30.

บริษัท ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด. เศรษฐกิจปริทัศน์. กรกฎาคม 2542 : น. 1-29.

บริษัท ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด. เศรษฐกิจปริทัศน์. ตุลาคม 2542 : น. 13-16.

บริษัท ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด. เศรษฐกิจปริทัศน์. มีนาคม 2544 : น. 1-11.

บริษัท ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด. 2544. เศรษฐกิจปริทัศน์. กันยายน 2544 : น. 22-31.

ปัทมา แก้ววิจิตร. 2537. การศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการให้บริการเครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติของธนาคารพาณิชย์. กรุงเทพมหานคร : สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก.

ผลาทิพย์ เต็มสุขนรินทร์. 2543. วิฤตการณ์และความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ในประเทศไทย โดยแบบจำลองโพธิท และแบบจำลองโลจิท. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ฝ่ายการวิจัยนโยบายเศรษฐกิจส่วนรวม สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. 2534. การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินและบทบาทของสถาบันประกันเงินฝาก. กรุงเทพมหานคร. (ไม่ระบุสำนักพิมพ์).

ฝ่ายวิจัย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน). 2545. เศรษฐกิจการเงินไทย. 5(1) : น.1-7.

ฝ่ายวิจัย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน). 2545. เศรษฐกิจการเงินไทย. 5(3) : น.1-2.

ฝ่ายวิจัย.ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน). 2544. เศรษฐกิจสังคม. พฤศจิกายน 2541 : น. 16.

ฝ่ายวิจัย.ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน). 2544. เศรษฐกิจสังคม. มิถุนายน 2544 : น. 16.

พิสิทธิ์ ตันมหาพราน. 2540. โครงสร้างตลาด พฤติกรรมและผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ประเทศไทย ในช่วงก่อนและหลังการเปิดเสรีทางการเงิน. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วัลย์ลักษณ์ โลหะมานพ. 2541. ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อบริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย : กรณีศึกษาธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่. กรุงเทพมหานคร : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ศรชัย เตரியวรกุล. 2543. ปัจจัยกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริพร สุประพาส. 2541. ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการบริการของธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ศึกษาเฉพาะกรณีสาขาย่อยลาดกระบัง. กรุงเทพมหานคร : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2541. การวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เ็น การพิมพ์ จำกัด.

ศุภชัย อ่างรงค์สกุลศิริ. 2536. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ศึกษากรณีของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ.2513-2532. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, สถาบันเทคโนโลยีสังคม (เกริก).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมชาย เพียรพิจารณ์. 2532. การวิเคราะห์ความเหมาะสมของอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในธนาคารพาณิชย์ไทยที่จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: ภาคนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมศักดิ์ จันทงาม. 2539. การแก้ปัญหาการให้บริการฝาก/ถอนหน้าเคาน์เตอร์. ขอนแก่น : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ลำราญ รอกเพชร และคณะ. 2541. ประวัติศาสตร์ ธนาคารไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วี. พรินท์ (199) จำกัด.

สายฐานข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2543. รายงานประจำปี 2543. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

สายฐานข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2544. รายงานเศรษฐกิจรายเดือน. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

สายฐานข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2545. สถิติเศรษฐกิจและการเงิน. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

สุวัฒนา ไบเจริญ. 2540. ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการใช้บริการของธนาคารออมสิน สาขาขอนแก่น (ภาคค้า). มหาสารคาม : ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุรภัช และคณะ. 2529. การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพมหานคร : บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

Research Department Bangkok Bank Public Company Limited. 2002 Commercial Banks in Thailand. Bangkok: Bangkok Bank.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิชาการศึกษาด้วยตนเอง
เรื่อง พฤติกรรมของผู้ลงทุนต่อการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย
ในเขตกรุงเทพมหานคร ช่วง พ.ศ. 2541-2544

คำชี้แจง ผู้ศึกษาใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับเพื่อใช้ประโยชน์ในการทำวิจัยเท่านั้น ข้อมูลที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษานี้เป็นอย่างยิ่ง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความในช่องว่างที่เป็นจริง และเหมาะสมกับท่านมากที่สุด

สำหรับผู้วิจัย

ตอนที่ 1 : รายละเอียดเกี่ยวกับผู้กรอกแบบสอบถาม		
1.1 เพศ	☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง	☐ 1
1.2 อายุ	☐ 1) ต่ำกว่า 25 ปี ☐ 2) 25 - 34 ปี ☐ 3) 35 - 44 ปี ☐ 4) 45 - 54 ปี ☐ 5) 55 ปีขึ้นไป	☐ 2
1.3 สถานภาพ	☐ 1) โสด ☐ 2) สมรส ☐ 3) หม้าย / หย่า	☐ 3
1.4 ระดับการศึกษา	☐ 1) มัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า ☐ 2) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. ☐ 3) อนุปริญญา / ปวส. / อาชีวะ ☐ 4)ปริญญาตรี ☐ 5) สูงกว่าปริญญาตรี (โปรดระบุ)	☐ 4
1.5 อาชีพ	☐ 1) นักเรียน / นิสิต นักศึกษา / ไม่มีงานทำ ☐ 2) ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ 3) พนักงานบริษัทเอกชน ☐ 4) ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ☐ 5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....	☐ 5

<p>1.6 รายรับเฉลี่ยต่อเดือนของท่าน</p> <p>☐ 1) น้อยกว่า 10,000 บาท ☐ 2) ตั้งแต่ 10,000 - 30,000 บาท</p> <p>☐ 3) ตั้งแต่ 30,001 - 50,000 บาท ☐ 4) ตั้งแต่ 50,001 - 100,000 บาท</p> <p>☐ 5) มากกว่า 100,000 บาทขึ้นไป</p>	<p>☐ 6</p>
ส่วนที่ 2 : พฤติกรรมการออมเงิน	
<p>2.1 สัดส่วนเงินออมกับธนาคารพาณิชย์ไทยเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ของท่าน</p> <p>☐ 1) น้อยกว่า 5 % ☐ 2) 5 - 20 % ☐ 3) 20 - 35 %</p> <p>☐ 4) 36 - 50 % ☐ 5) มากกว่า 50 %</p>	<p>☐ 7</p>
<p>2.2 ประเภทบัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยที่ท่านใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)</p> <p>☐ 1) เงินฝากออมทรัพย์</p> <p>☐ 2) เงินฝากประจำ</p> <p>☐ 3) เงินฝากแบบพิเศษ หรือมีเงื่อนไข</p> <p>☐ 4) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....</p>	<p>☐ 8</p>
<p>2.3 ผู้ใดเป็นผู้ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)</p> <p>☐ 1) ตัวท่านเอง ☐ 2) พ่อ แม่ ญาติ ☐ 3) คู่สมรส</p> <p>☐ 4) บริษัท ☐ 5) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....</p>	<p>☐ 9</p>
<p>2.4 ความถี่ของการใช้บริการเคาน์เตอร์ธนาคารพาณิชย์ไทย (ที่มีพนักงานบริการ)</p> <p>☐ 1) น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง ☐ 2) เดือนละ 1 ครั้ง</p> <p>☐ 3) เดือนละ 2-3 ครั้ง ☐ 4) เดือนละ 4-5 ครั้ง</p> <p>☐ 5) มากกว่าเดือนละ 5 ครั้ง</p>	<p>☐ 10</p>
<p>2.5 เหตุผลที่ท่านใช้บริการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)</p> <p>☐ 1) เป็นบัญชีโอนเงินเดือน ☐ 2) เพื่อป้องกันความสูญหาย</p> <p>☐ 3) เพื่อการได้รับดอกเบี้ยเงินออม ☐ 4) พักเงินชั่วคราว</p> <p>☐ 5) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....</p>	<p>☐ 11</p>

2.6 สมมติอัตราดอกเบี้ยเงินออมธนาคารพาณิชย์ไทยลดลง ท่านจะทำอย่างไร

 12

- 1) ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์จำนวนเท่าเดิม
- 2) ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ลดลง และลงทุนรูปแบบอื่น ๆ เพิ่มขึ้น
- 3) ไม่ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ แต่ลงทุนเฉพาะรูปแบบอื่น ๆ
- 4) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

2.7 สมมติอัตราดอกเบี้ยลดลง ท่านจะลงทุนในรูปแบบใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า1ข้อ)

 13

- 1) ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ
- 2) พันธบัตรรัฐบาล / รัฐวิสาหกิจ
- 3) หุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์
- 4) เงินตราต่างประเทศ
- 5) อสังหาริมทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน
- 6) หุ้นกู้บริษัทเอกชน / ตั๋วสัญญาใช้เงิน / ตั๋วแลกเงิน
- 7) กองทุนรวม
- 8) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
- 9) ไม่เลือกลงทุนรูปแบบใด ๆ

2.8 เหตุผลที่ท่านจะเลือกลงทุนในรูปแบบตามข้างต้น(ข้อ 2.7) (ตอบได้มากกว่า1ข้อ)

 14

- 1) คาดว่าจะได้รับผลตอบแทนสูงกว่าเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทย
- 2) เชื่อมั่นในการบริหารงานของบริษัท
- 3) มุ่งหวังผลตอบแทนที่สม่ำเสมอ
- 4) เก่งกว่าในระยะสั้น
- 5) มุ่งหวังกำไรระยะยาว
- 6) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
- 7) ไม่เลือกลงทุนรูปแบบใด ๆ

2.8 คุณภาพของเงินออมที่ท่านให้ความสำคัญตามลำดับ (กรุณาระบุเป็นหมายเลข 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ โดยหมายเลขที่ 1 หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด)

 15

..... อัตราดอกเบี้ย , ผลตอบแทน ที่สูง

..... ความปลอดภัย ไม่เกิดความสูญหาย

..... การบริการที่ดี

..... ความสะดวกในการใช้บริการ , ในการเดินทางติดต่อ

ส่วนที่ 3 : ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย เมื่อท่านตัดสินใจออมเงิน ท่านใช้ปัจจัยใดต่อไปนี้ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับ ธนาคารพาณิชย์ไทย โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเลือก กรุณาตอบทุกข้อ						
ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงิน	สำคัญ มากที่สุด	สำคัญ มาก	สำคัญ ปานกลาง	สำคัญ น้อย	ไม่ สำคัญ	
1. อัตราดอกเบี้ย						☐ 16
2. ชื่อเสียงของธนาคารพาณิชย์						☐ 17
3. รูปแบบของเงินออม						☐ 18
4. ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์						☐ 19
5. บริการของธนาคารพาณิชย์						☐ 20
6. การส่งเสริมการขาย						☐ 21
7. เทคโนโลยีต่าง ๆ เสริมการให้ บริการ						☐ 22
8. กิริยามารยาทของพนักงาน						☐ 23
9. ความรวดเร็วในการให้บริการ						☐ 24
10. การเก็บความลับของลูกค้า						☐ 25
11. การค้าประกันเงินฝาก						☐ 26
12. จำนวนสาขาที่ครอบคลุมทุก พื้นที่						☐ 27

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวสุภา ถาวรรุ่งโรจน์
วันเดือนปีเกิด	22 พฤษภาคม 2516
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปีที่จบการศึกษา ปี 2540
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2540-2543 ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนจันทน์ และสาขาสาทรประดิษฐ์ พ.ศ. 2543-ปัจจุบัน ธนาคารซูมิโตโม มิทซึบาย แบงกิ้ง คอร์ปอเรชั่น แผนกเงินฝาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้